İLK OKUL

4

SINIF

1001 PROBLEM

MATEMATİK PROBLEM KİTABI

HALİM ERKER

MAARİF VEKÂLETİNCE YARDIMCI DERS KİTABI OLARAK KABUL EDİLMİŞTİR.

ARİF BOLAT KİTABEVİ
Ankara Cad. 89 — İstanbul

İÇİNDEKİLER

Sahife		Konular	Problem Sayısı
3	I.	Tamsayıların, Yazılması ve Okunması	80
9	II.	Tamsayılarla, TOPLAMA Problemleri	40
13	III.	Tamsayılarla, ÇIKARMA Problemleri	50
17	IV.	Tamsayılarla, Toplama, Çıkarma üzerinde Karışık Problemler	45
23	V.	Tamsayılarla, ÇARPMA Problemleri	85
29	VI.	Tamsayılarla, Toplama, Çıkarma, Çarpma üzerinde Karışık Problemler	45
35	VII.	Tamsayılarla, BÖLME Alıştırmaları ve Problemleri	130
41	VIII.	Tamsayılarla, Çarpma ve Bölme üzerinde Karı-	
55	X.	şık Problemler	40
61	XI.	ÖLÇÜLER üzerinde Alıştırma ve Problemler ...	146
65	XII.	Tamsayılarla, DÖRT İŞLEM Problemleri	39
67	XIII.	Ondalık Sayıların, Yazılması ve Okunması	78
69	XIV.	Ondalık Sayılarla, TOPLAMA Problemleri	26
		Ondalık Sayılarla, ÇIKARMA Problemleri	40
71	XV.	Ondalık Sayılarla, Toplama, Çıkarma üzerinde	
73	XVI.	Karışık Problemler	14
		Bayağı Kesirlerin Yazılması, Okunması	41
75	XVII.	Bayağı Kesirlerle, TOPLAMA, Alıştırma ve Problemleri	42
77	XVIII.	Bayağı Kesirlerle, ÇIKARMA, Alıştırma ve	
XI	45	Problemleri	24
		GEOMETRİ Problemleri	36
		Toplam:	1001 PROBLEM

Bu Problem Kitabında, yukarıdaki konular üzerinde, çözüm örnekleri ile 1001 PROBLEM vardır.

Türkiye Ticaret Postası Matbaası — 1959

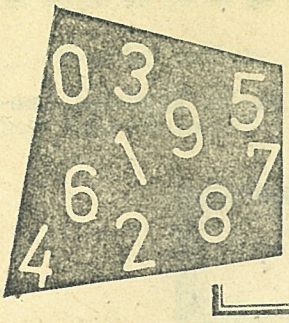

I.
TAM SAYILARIN Yazılması Okunması

Örnek Problem :

1*) 458 Sayısında; 8, 5, 4 rakamları hangi basamaklardadır?

458 SAYISINDA:

8 Rakamı, BİRLER basamağında,

5 Rakamı, ONLAR basamağında,

4 Rakamı, YÜZLER basamağındadır.

2*) 718 Sayısında; 8, 1, 7 rakamları hangi basamaklardadır?

3*) 2603 Sayısında; 3, 0, 6, 2 rakamları hangi basamaklardadır?

4*) 3742 Sayısının, basamaklarındaki rakamları söyleyiniz?

5*) 6063 Sayısında, 6 rakamı bu sayının hangi basamaklarındadır?

6*) 2040 Sayısında, hangi basamakların yerine SIFIR yazılmıştır?

MİLYONLAR Bölüğü			BİNLER Bölüğü			BİRLER Bölüğü		
Ym.	Om.	M.	Yb.	Ob.	Bn.	Y.	O.	B.
YÜZ MİLYONLAR "	ON MİLYONLAR "	MİLYONLAR "	YÜZ BİNLER "	ON BİNLER "	BİNLER "	YÜZLER "	ONLAR "	BİRLER BASAMAĞI

7*) 35796 Sayısının, YÜZLER basamağında hangi rakam vardır? ON BİNLER basamağında hangi rakam vardır?

8*) 107639 Sayısında, hangi basamağın yerine SIFIR konulmuştur?

9*) 956803 Sayısının, ONLAR ve ON BİNLER basamaklarında hangi rakamlar vardır?

10*) 36742 Sayısının her basamağında hangi rakamın bulunduğunu söyleyiniz ve yazınız?

Örnek Problem :

11*) 438, 283, 374, 2430 Sayılarında 3 rakamı, bu sayıların hangi basamaklarındadır?

12*) 354, 2506, 1057, 205 Sayılarında 5 rakamı, bu sayıların hangi basamaklarındadır?

13*) 507, 1734, 2276, 73045 Sayılarında 7 rakamı, bu sayıların hangi basamaklarındadır?

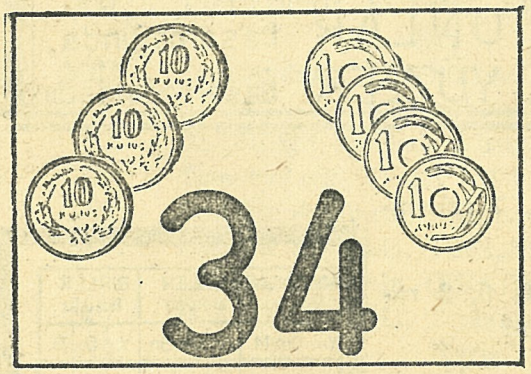

Örnek Problem :

14*) 34 Sayısında kaç tane ONLUK ve kaç tane BİRLİK vardır?

Bu sorunun cevabını yandaki şekle bakarak verebilirsiniz.

15*) 64 Lirayı ödemek için kaç tane ON liralık ve kaç tane BİR liralık vermelisiniz?

16*) Annem bana bir çanta aldı. Dikkat ettim, 2 tane ON liralık ile 7 tane BİR liralık verdi. Bu çantayı kaç liraya aldığımızı söyliyebilir misiniz?

17*) 2 tane YÜZ liralık, 6 tane ON liralık ve 3 tane BİR liralık bir arada kaç lira eder? Rakamla yazınız.

18*) Bir bisiklet için, 1 tane YÜZ liralık, 3 tane ON liralık ve 2 tane BİR liralık verilmiştir. Bu bisiklet kaç liraya alınmıştır? Rakamla yazınız.

19*) Yavuz'un babası bir buz dolabı almış. Yavuz babasına, bu buz dolabını kaç liraya aldığını sorunca, babası Yavuz'a: Oğlum bu buz dolabını alırken 1 tane BİN liralık, 4 tane YÜZ liralık, 7 tane ON liralık verdim demiş. Acaba Yavuz'un babası buz dolabını kaç liraya almış? Rakamla yazınız.

20*) 7 tane BİN liralık, 6 tane YÜZ liralık ve 9 tane BİR liralık bir arada kaç lira eder? Rakamla yazınız.

21*) 5 tane BİN liralık, 6 tane ON liralık ve 7 tane BİR liralık bir arada kaç lira eder?

Örnek Problem :

22*) 542 Sayısı, Kaç tane YÜZLÜK, ONLUK ve BİRLİK birimden meydana gelmiştir?

542 SAYISINDA:
5 Yüzlük, 4 Onluk, 2 Birlik VARDIR.
542 = 500 + 40 + 2
KISACA: 542 = 5Y. + 4O. + 2B
(Bir sayıyı ÇÖZÜMLEMEK)

23*) 635 Sayısını çözümleyiniz? Yani: 635 sayısının kaç tane YÜZLÜK, ONLUK ve BİRLİK birimden meydana geldiğini söyleyiniz.

24*) 2347 Sayısını çözümleyiniz? (Bu sayıyı, basamaklarının toplamı olarak yazınız.)

25*) 7054 Sayısını çözümleyiniz?

26*) 264 lirayı ödemek için kaç tane YÜZ liralık, kaç tane ON liralık ve kaç tane BİR liralık vermelidir?

27*) 3408 Lirayı vermek için, kaç tane BİN liralık, kaç tane YÜZ liralık ve kaç tane BİR liralık lâzımdır?

28*) 5068 Lira içinde, kaç tane BİN liralık, YÜZ liralık, ON liralık ve BİR liralık vardır?

29*) 3406 Lira içinde kaç tane BİN, YÜZ, ON ve BİR liralık var?

30*) 56309 Sayısını çözümleyiniz?

31*) 30068 Sayısını çözümleyiniz?

32*) 560328 Sayısını çözümleyiniz?

Örnek Problem :

33*) Birlikler kısaca: (B), Onluklar: (O.), Yüzlükler: (Y.), Binlikler: (Bn.), On Binlikler: (Ob.) ve Yüz Binlikler: (Yb.) olarak gösterilir.

Bu kısaltmalara göre: 3 Y., 5 O., 4 B. bir arada,
4 Y., 6 B. bir arada,
2 Y., 4 O. bir arada hangi sayıları meydana getirir? Rakamla yazınız.

1- 3Y. + 5O. + 4B. = 300 + 50 + 4 = 354

2- 5Y. + 6B. = 500 + 6 = 506

3- 2Y. + 4O. = 200 + 40 = 240

34*) 6 tane YÜZLÜK, 9 tane ONLUK ve 3 tane BİRLİK birim, bir arada hangi sayıyı meydana getirir? Rakamla yazınız.

35*) 5 tane BİRLİK, 3 tane ONLUK ve 7 tane BİRLİK birim, bir arada hangi sayıyı meydana getirir? Rakamla yazınız.

36*) 8 tane ON BİNLİK, 5 tane BİNLİK, 3 tane YÜZLÜK ve 5 tane BİRLİK birim, bir arada hangi sayıyı meydana getirir? Rakamla yazınız.

37*) 4 Y., 6 O., 3 B. bir arada hangi sayıyı meydana getirir? Rakamla yazınız.

38*) 4 Y. + 2 O. + 5 B. = ? Bu sayıyı rakamla yazınız.

39*) 2 Bn. + 4 Y. + 3 O. + 9 B. = ? Bu sayıyı rakamla yazınız.

40*) 3 Bn. + 6 Y. + 5 B. = ? Bu sayıyı rakamla yazınız.

Örnek Problem :

41*) Uzunluk ölçülerinde: Metre (m) BİRLİK birimleri, Dekametre (dam) ONLUK birimleri, Hektometre (hm) YÜZLÜK birimleri, Kilometre (km) BİNLİK birimleri gösterir.

3756 m içinde: kaç m, kaç dam, kaç hm, kaç km vardır?

3756 SAYISINDA: { 6 Birlik, 5 Onluk, 7 Yüzlük, 3 Binlik vardır.

Şu halde:

3756 metrede: 6m, 5dam, 7hm, 3km vardır.

Kısaca şöyle yazılır: 3756m = 3km + 7hm + 5dam + 6m.

42*) 2534 m içinde, kaç m, dam, hm ve km vardır?

43*) 4058 m içinde, kaç m, dam, hm ve km vardır?

44*) 1609 m içinde, kaç m, dam, hm ve km vardır?

45*) 6003 m içinde, kaç m, dam, hm ve km vardır?

Örnek Problem :

46*) 4 hm, 6 dam ve 5 m bir arada kaç metredir? Yazınız.

hm: Yüzlük birimleri gösterir: 4hm = 400m.

dam: Onluk birimleri gösterir: 6dam = 60m.

4hm + 6dam + 5m = 400m + 60m + 5m = 465m.

47*) 2 hm, 7 dam ve 4 m bir arada kaç metredir? Yazınız.

48*) 1 hm, 3 dam ve 8 m bir arada kaç metredir? Yazınız.

49*) 2 km, 5 hm, 8 dam ve 1 m bir arada kaç metredir? Yazınız.

50*) 3 km + 7 hm + 9 m = ? Kaç metredir? Yazınız.

51*) 4 km + 6 dam + 5 m = ? Kaç metredir? Yazınız.

Örnek Problem :

52*) 3097 Sayısından başla, ikişer arttırarak daha 5 sayı yaz. Hangi sayıyı elde edersin?

3099, 3101, 3103, 3105, 3107.

53*) 1095 Sayısından başla, ikişer arttırarak daha 8 sayı yaz. Hangi sayı elde edilir?

54*) 3996 Sayısından başla, ikişer arttırarak daha 7 sayı yaz. Hangi sayı bulunur?

55*) 2000 Sayısından başla, ikişer eksilterek daha 6 sayı yaz. Hangi sayıyı elde edersin?

56*) 1001 Sayısından başla, ikişer eksilterek daha 7 sayı yaz. Hangi sayıyı elde edersin?

57*) 8301 Sayısından evvel gelen TEK sayıyı yaz?

58*) 7199 Sayısından sonra gelen TEK sayıyı yaz?

59*) 10299 Sayısından sonra gelen TEK sayıyı yaz?

60*) 3098 Sayısından sonra gelen ÇİFT sayıyı yaz?

61*) 2100 Sayısından evvel gelen ÇİFT sayıyı yaz?

62*) 10000 Sayısından evvel gelen ÇİFT sayıyı yaz?

Örnek Problem :

63*) 5, 3, 7 rakamlarını birer kere kullanmak üzere, üç rakamlı sayıların en küçüğünü ve en büyüğünü yazınız?

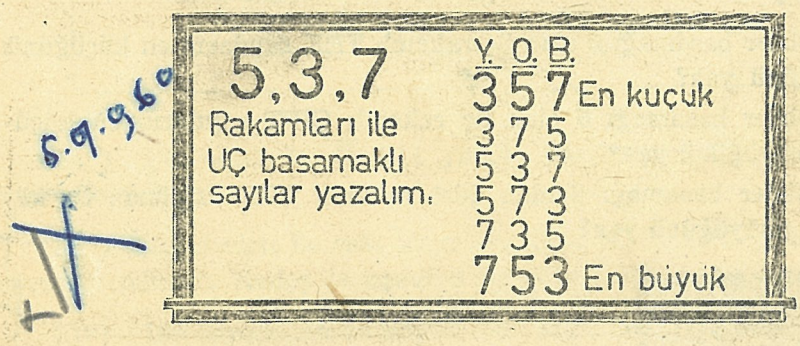

64*) 4, 6, 2 Rakamlarını birer kere kullanmak üzere, üç rakamlı en küçük sayıyı yazınız?

65*) 8, 0, 9 Rakamlarını birer kere kullanmak üzere, üç rakamlı en büyük sayıyı yazınız?

66*) 5, 1, 6 Rakamlarını birer kere kullanmak üzere üç rakamlı en küçük ve en büyük sayıları yazınız?

67*) Şu sayılardan en küçüğü hangisidir? En büyüğü hangisidir? Defterine yaz.

30904, 31022, 30099, 30897, 31908

68*) Şu sayıların en küçüğünü ve en büyüğünü oku. Defterine yaz.

73099, 70056, 73108, 73010, 70100

69*) Aşağıdaki sayıların en küçüğü ve en büyüğü hangisidir? Defterine yaz.

100952, 101096, 101008, 100989, 110003

70*) Üç rakamlı sayıların en küçüğünü ve en büyüğünü yaz?

71*) Üç rakamlı ÇİFT sayıların en küçüğünü ve en büyüğünü yaz?

72*) Yüzler basamağı 6 ile başlayan üç rakamlı sayıların, en küçüğünü ve en büyüğünü yazınız?

73*) Yüzler basamağı 6 ile başlıyan üç rakamlı TEK sayıların en küçüğünü ve en büyüğünü yaz?

74*) Yüzler basamağı 8 olan üç rakamlı ÇİFT sayıların en küçüğünü ve en büyüğünü yaz?

75*) Onlar basamağı 4 olan üç rakamlı sayıların en küçüğünü ve en büyüğünü yaz?

76*) Onlar basamağı 7 olan üç rakamlı TEK sayıların en küçüğünü ve en büyüğünü yaz?

77*) Birler basamağı 5 olan, üç rakamlı sayıların en küçüğünü ve en büyüğünü yaz?

78*) Birler basamağı 5 olan üç rakamlı TEK sayıların en küçüğünü ve en büyüğünü yaz?

79*) Birler basamağı 6 olan üç rakamlı ÇİFT sayıların en küçüğünü ve en büyüğünü yaz?

80*) Binler basamağı 8 olan dört rakamlı TEK sayıların en küçüğünü ve e nbüyüğünü yaz?

1. Dört tane BİR Sayısı ile 20 sayısını yazabilir misiniz?
2. 125 Sayfalık bir kitabın, sayfa numaraları için, kaç tane SIFIR rakamı kullanılır?

7352
186
+ 497
8035

II.
Tamsayılarla TOPLAMA PROBLEMLERİ

81*) ATATÜRK 1881 yılında doğdu. Bizleri istiklâle kavuşturdu. Büyük inkilâplarını yaptı ve 57 yaşında öldü. Büyük Atamız hangi yılda öldü?

82*) Türk büyüklerinden mimar Sinan 1490 yılında doğdu. Bu gün bile yaşamakta olan büyük eserler bıraktı, 98 yaşında öldü. Koca Sinan hangi tarihte öldü?

83*) Babam 1927 yılında doğmuş. Hangi yılda 46 yaşında olacaktır?

84*) Tarih, yazının icadı ile başlar. Yazı Milâddan 4000 yıl önce bulunmuştur. Yazının icadından bu güne kadar kaç yıl geçmiştir?

Bu probleme cevap vermek için aşağıdaki şamayı inceleyiniz.

5960

85*) Çin seddi M. Ö. 214 yılında yapılmıştır. Çin seddi, yapılalı kaç yıl olmuştur?

86*) Eti devleti ile eski Mısır arasında M. Ö. 1295 yılında KADEŞ savaşı yapılmıştı. Kadeş savaşından bu güne kadar kaç yıl geçmiştir?

87*) 185 sayısından 48 büyük olan sayı, hangi sayıdır?

88*) 986 sayısından 79 büyük olan sayı, hangi sayıdır?

89*) Kaya, kardeşi Akın'dan 7 yaş büyüktür. Babası da Kaya'dan 29 yaş büyüktür. Akın bu gün 9 yaşında olduğuna göre, Kaya ve babasının yaşları ne kadardır?

90*) İnci bu yıl yeni kitaplar aldı. Türkçe kitabına 85 kr, Tarih kitabına 60 kr, Matematik kitabına 115 kr, Tabiat Bilgisi kitabına da 95 kr verdi. İnci bu dört kitabı için kaç kr harcadı?

91*) Okul kitaplığımızda 3 dolap var. I. Dolapta 154 kitap, II. Dolapta 178 kitap, III. Dolapta da 127 kitap vardır. Okul kitaplığımızda kaç kitap vardır?

92*) Yeni evimizle okul arasında 3 sokak var. Bu gün adımlarımı saydım. I. Sokağı 256 adımda, II. Sokağı 186 adımda, III. Sokağı da 277 adımda yürüdüm. Evimle okul arasındaki yolu kaç adımda yürüdüm?

93*) Orhan'a ablası, yaş gününde bir kitap getirmiş. Orhan bu kitaptan evvelâ 87 sahife, sonra 56 sahife okumuş. Kitabı bitirmesi için daha 49 sahife okuması lâzım. Bu kitap kaç sahifelidir?

94*) Geçen yıl kaç gün ders okuduğumuzu hesaplamıştım. Okulun açılışından I. karneyi alıncaya kadar 103 gün, II. karneyi alıncaya kadar daha 76 gün, III. karneyi alıncaya kadar da 54 gün ders okuduk. Geçen yıl kaç gün ders okuduk?

95*) Geçen yıl okulumuz 28 Mayıs günü kapanmıştı. Tatilden sonra 24 Eylülde açıldı. Yaz tatili kaç gün devam etti? (Cevap: 118 gün.)

96*) Yılmazın babası cam eşyalar satıyor. 487 kuruşa aldığı bir sürahiyi 98 kr kâr ile satmış. Yılmazın babası bu sürahiyi kaç kuruşa satmıştır?

Bu problemin çözümünü, yandaki şamayı inceliyerek yapınız.

Satış Fiyatı içinde, neler vardır?

Satış Fiyatını bulmak için ne yapmalısınız?

97*) Bir adam 2039 liraya aldığı bir arsayı, 386 L. kâr ile başka bir kimseye satmış. Bu adam arsayı kaç liraya satmıştır?

98*) Hazır elbise satan bir dükkân sahibi, toptancıdan 4874 kuruşa aldığı bir elbiseyi 1086 kr kâr ile satıyor. Bu elbisenin satış fiyatı kaç kuruştur?

99*) Okul kooperatifimizde; 428 kuruşa aldığımız bir dolma kalemi 77 kr. kâr ile satıyoruz. Bu dolma kalemin satış fiyatı kaç kuruştur?

100*) Bir meyvacı 2045 kuruşa bir kasa portakal alıyor. Kasayı dükkânına getirmek için de 135 kr taşıma parası veriyor. Hepsini satınca 480 kr. kâr ediyor. Meyvacı bu, bir kasa portakalı kaç kuruşa satmıştır?

Bu problemin nasıl çözüleceğini, yandaki şamayı inceliyerek yapınız.

Bu malın satış fiyatı içinde neler vardır?

Satış Fiyatını bulmak için ne yapmalısınız?

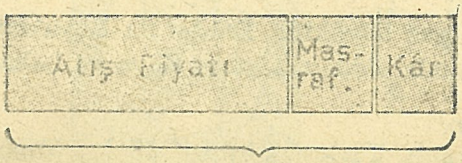

Örnek Problem :

101*) Ayşenin ağabeyisi yazın kavun, karpuz satıyor. Bir defasında 137 liraya bir araba karpuz almış. Karpuzları taşıtmak için de 19 L. araba parası vermiş. Bu karpuzların hepsini satınca 48 L. kâr etmiş. Ayşenin ağabeyisi bu, bir araba karpuzun hepsini kaç liraya satmıştır?

ALIŞ FİYATI	137	MAL OLUŞ Fİ.	156
MASRAF +	19	KÂR +	48
MAL OLUŞ Fİ.	156 L.		204 L.

102*) Bir satıcı 387 liraya bir mal alıyor. Bu malı taşıtmak için de 38 lira masraf yapıyor. Bu malı 74 lira kâr ile satmak istiyor. Kaç liraya satmalıdır?

103*) Ahmedin babası yapı ustasıdır. Bu yaz başında 4756 liraya eski bir ev almış. 1887 lira sarfederek bu evi tamir etmiş. Yaz sonunda bu evi 895 L. kâr ederek satmış. Ahmedin babası bu evi kaç liraya satmıştır? (Cevap: 7538 L.)

104*) Yurdumuzun Trakya kısmının yüz ölçümü 23485 kilometre kare, Anadolu kısmının yüz ölçümü de 743634 kilometre karedir. Yurdumuzun yüzölçümü kaç kilometre karedir?

105*) Yurdumuzun komşuları ile olan kara sınırlarının uzunluğu şöyledir. Bulgaristanla sınırımız: 200 km, Yunanistanla: 204 km, Irak ile: 378 km, Suriye ile: 789 km, Sovyet Rusya ile: 590 km, İran ile: 470 km. Komşularımız ile olan kara sınırlarımızın uzunluğu kaç km. dir?

106*) Üç yanı denizlerle çevrilmiş olan yurdumuzun deniz kıyılarının uzunluğu şöyledir. Karadeniz kıyısı: 1546 km, Marmara kıyısı: 947 km, Ege kıyısı: 2377 km, Akdeniz kıyısı: 1560 km, Boğaz veAda kıyıları: 696 km. dir. Bütün deniz kıyılarımızın uzunluğu kaç km. dir?

107*) 1950 Nüfus sayımına göre Edirne vilâyetimizin merkez ve kazalarının nüfusları şöyledir. Edirne merkez: 74223, İpsala kazası: 21421, Keşan kazası: 43073, Lalapaşa kazası: 11001, Meriç kazası: 16342, Uzunköprü kazası: 55065. O sayımda Edirne Vilâyetinin nüfusu ne kadardı? (Cevap: 221125).

108*) Ormanlarımız yurdumuzun zenginliği ve sağlık kaynağıdır. Ormanlarımızı çoğaltma kve korumak millî ödevimizdir. Yurdumuzda 1945 yılında çeşitli sebeplerden olmuş orman yangınlarının sayısı şöyledir. Ormanda ateş yakmaktan: 318, Tarla açmaktan: 99, Sigaradan: 100, Kömür ocaklarından: 52, Çobanlar tarafından: 44, Dikkatsizlik ve bilinmiyen türlü sebeplerden: 922 yangın. O yıl yurdumuzda kaç tane orman yangını olmuştur?

109*) Kardeşimin 245 kuruşu var. Benim param 85 kr daha fazladır. Benim param kaç kuruştur?

Örnek Problem :

110*) Yavuzların sınıfında 19 kız öğrenci var. Erkek öğrenci sayısı da bundan 14 fazladır. Yavuzların sınıfında kaç öğrenci vardır?

ÇÖZÜM : Önce erkek öğrenci sayısını bulalım. 19 + 14 = 33 Erkek
Sınıf mevcudunu bulmak için kız ve
erkek sayılarını toplıyalım ..... 19 + 33 = 52 Öğrenci.

111*) Birkaç defter ile 1 dolma kalem aldım. Defterlere 235 kr, dolma kaleme de bundan 380 kr daha fazla verdim. Defterler ile kalemler için kaç kr. harcadım? (Cevap: 850 kr.)

112*) Aynur annesi ile birlikte otobüsle dayısına gitmişler. Yol parası olarak Aynur için 175 kr, annesi için de bundan 140 kr, fazla almışlar. Aynurlar bu gidişte kaç kr. yol parası verdiler? (C: 490 kr.)

113*) Oğuzların meyve bahçeleri var. Oğuz diyorki: bizim bahçemizde 285 tane erik ağacı, 198 tane kaysı ağacı, bu ağaçların sayısı kadar da vişne ağacı var. Acaba, Oğuzların bahçesindeki bütün ağaçlar kaç tanedir? (Cevap: 966 ağaç).

114*) Kış için evimize 3 araba odun aldık. I. arabada 385 kilogram, II. arabada 258 kg odun vardı. III. arabada ise, ikinci arabadakinden 47 kg daha fazla odun vardı. Evimize gelen bütün odunlar kaç kilogramdır? (Cevap: 948 kg.)

Çözüm Yolu : Önce III. arabada kaç kg odun olduğunu bulunuz.)

115*) Ahmedin dayısının iki tarlası var. I. tarladan 2348 kg buğday almış. II. tarladan da bundan 98 kg daha fazla buğday almış. Ahmedin dayısı bu yıl, iki tarlasından kaç kg buğday almıştır?

116*) Bizim okulun I. sınıfında 76, II. sınıfında 68, III. sınıfında 64, IV. sınıfında 58, V. sınıfında da bizim dördüncü sınıftan 1 kişi fazla öğrenci vardır. Bütün oklunun mevcudu kaç öğrencidir?

117*) Atıl tatilde trenle halasının yanına gitmişti. O gün trende olanları saydım diyor. I. mevkide 48 kişi, II. mevkide 97 kişi vardı. III. mevkide olan yolcu sayısı da bu iki mevkide olan yolcu sayısından 9 kişi daha fazla idi. Acaba bütün trende kaç yolcu vardı? (C: 299).

Çözüm Yolu : Önce III. mevkide kaç yolcu olduğunu bulun.

118*) Rıza bu yaz 3 ay bir terzinin yanında çalışmış. I ay ustası Rızaya 890 kr, II. ay bundan 120 kr fazla, III. ay da 1430 kr vermiş. Rıza, tatilin üç ayında kaç kr. kazanmıştır? (C: 3330 kr.)

119*) Bir adam, borcunu üç defada ödemiş. İlk defa 235 L, ikinci defa 148 L vermiş. Son defa ise, ikincide verdiğinden 56 L fazla vermiş. Bu adamın bütün borcu kaç L idi?

120*) Ulu dağ 2543 m yüksekliktedir. Erciyeş dağı bundan 1473 m daha yüksektir. Büyük Ağrı dağı ise Erciyeşten 1249 m daha yüksektir. Erciyeş ile Büyük Ağrının yükseklikleri kaçar metredir?

3506
987
2519

III.

Tamsayılarla ÇIKARMA PROBLEMLERİ

121*) ATATÜRK Samsuna 1919 yılında çıktı. İstiklâl savaşını kazandıktan sonra 1923 yılında Cumhuriyeti kurdu. Cumhuriyet, Samsuna çıkıştan kaç yıl sonra kuruldu?

122*) Güzel İzmir 9.Eylül.1922 de kurtarıldı. Bu yıl 9 Eylülde, İzmirin kaçıncı kurtuluş yılını kutlayacağız?

123*) Cumhuriyet 29.Ekim.1923 de kuruldu. Bu yıl Cumhuriyet bayramımızın kaşıncı yılını kutlayacağız?

124*) Kâmil 1949 yılında doğdu. Kâmil bu yıl kaç yaşındadır?

125*) Ayşenin ninesi bu gün 86 yaşındadır. Ayşenin ninesi hangi yılda doğmuştur?

126*) Fotoğraf 1826 yılında keşfedilmiştir. Fotoğrafın bundan kaç yıl evvel bulunduğunu hesaplayın?

127*) İlk şimendifer 1825 yılında yapılmıştır. Şimendiferin icadından bu yıla kadar kaç yıl geçmiştir?

128*) Türkiyede ilk matbaa 1727 yılında kurulmuştur. Bu olay kaç yıl evvel olmuştur?

129*) Dicle nehrinin bütün uzunluğu 1900 km. dir. Bu nehrin 1448 kilometresi komşumuz Irakın toprakları içindedir. Dicle nehrinin yurdumuz içindeki uzunluğu kaç kilometredir?

130*) Fırat nehri 2800 km uzunluktadır. Bu nehirin 2076 kilometrelik kısmı yurdumuz içindedir. Ne uzunlukta bir kısmı yurdumuz dışındadır?

131*) Yukarıdaki iki problemde bulduğun sonuçlardan faydalanarak şu problemi de çöz. Fırat nehrinin yurdumuz içindeki uzunluğu, Dicle nehirinin yurdumuz içindeki uzunluğundan kaç km. fazladır?

132*) 8196 sayısına hangi sayıyı katmalısınız ki, 10000 sayısı elde edilsin?

133*) 1076 sayısını elde etmek için 897 sayısına, hangi sayıyı katmalıdır?

134*) Neclânın, 687 kuruşu vardır. 1000 kuruşu olması için daha kaç kuruşu olmalıdır?

135*) İki sayının toplamı 3056 dır. Bu sayılardan biri, 1987 olduğuna göre diğer sayı kaçtır?

136*) 1001 sayısından 297 küçük olan sayı, hangi sayıdır?

137*) Ağabeyim 1375 kuruşa bir futbol topu alacak. Parasını saydı 380 kuruşu noksan geldi. Ağabeyimin kaç kuruşu vardır?

138*) 705 liraya bir dikiş makinesi aldık. Paranın bir kısmını peşin verdik. 398 lira borcumuz kaldı. Makineyi alırken kaç lira peşin verdik?

139*) Komşularımızla olan kara sınırlarımızın uzunluğu 2631 km. dir. Anadolu kısmında olan kara sınırlarımızın uzunluğu 2227 km. olduğuna göre, Trakya kısmındaki kara sınırlarımızın uzunluğu kaç km. dir?

140*) Harf inkılâbımızı 1928 yılında yaptık. a) Kaç yıldan beri yeni harflerimizle yazıp okuyoruz? b) Oktay bu yıl 12 yaşındadır. Oktayın doğduğu yıl harf inkılâbımızın kaçıncı yılı idi?

Örnek Problem :

141*) Bir adam, 1380 liraya aldığı bir arsayı 1730 liraya satıyor. Bu alı şverişte kaç lira kâr etmiştir?

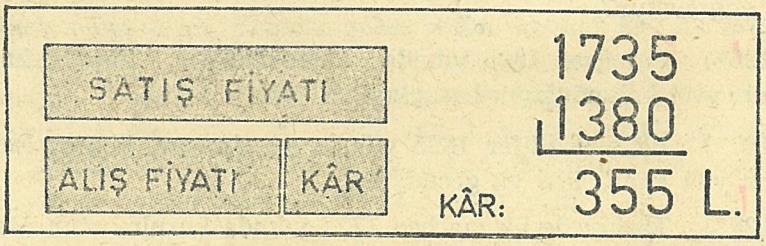

142*) Metenin babası bakkaldır. 1 teneke yağı 3480 kuruşa almışlar bu yağı perakende olarak 4355 kuruşa satmışlar. Metenin babası bir teneke yağın satışında kaç kr kâr etmiştir?

144*) Bir halıcı, 1086 liraya bir halı satıyor. Bu satıştan 347 Lira kârım var diyor. Bu halının alış fiyatı kaç liradır?

145*) Bir sebzeci 2540 kuruşa aldığı bir küfe domatesi, vaktinde satamadığı için bir kısmı çürüyor. Satışın sonunda 685 kr zarar ediyor. Domateslerin satış fiyatı kaç kuruştur?

Bu problemin çözümünü yandaki şamayı inceliyerek yapınız.

Zarar edildiğine göre Alış ve Satış fiyatlarından hangisi büyüktür?

Satış fiyatını bulmak için ne yapmalısınız?

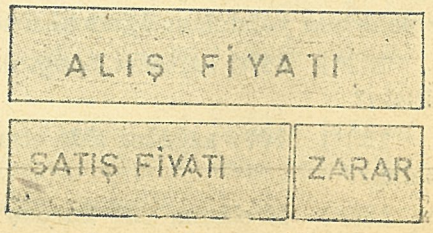

Örnek Problem :

146*) Ege kıyılarımızın uzunluğu 2377 km. dir. Akdeniz kıyıları bundan 817 km daha kısa, Karadeniz kıyısı da, Akdeniz kıyısından 14 km daha kısadır. Akdeniz ve Karadeniz kıyıları, kaçar km. dir?

2377 − 817 = 1560 km. Akdeniz kıyıları.	1560 − 14 = 1546 km. Karadeniz kıyıları.

147*) Yurdumuzun en yüksek dağı olan Büyük Ağrı dağı 5165 m yüksekliktedir. Erciyeş dağı bundan 1249 m daha az yüksekliktedir. Ulu dağ ise Erciyeşten 1373 m daha az yüksektir. Erciyeş ve Ulu dağın yükseklikleri kaçar metredir?

148*) En büyük gölümüz olan Van gölünün yüzölçümü 3764 kilometre karedir. Tuz gölümüz bundan 2144 kilometre kare daha küçüktür. Beyşehir gölü de Tuz gölünden 969 kilometre kare daha küçüktür. Tuz gölü ile Beyşehir gölümüzün yüzölçümleri ne kadardır?

149*) İstanbuldan Erzuruma kadar olan demiryolu 1727 km. dir. İstanbul Adana demiryolu bundan 610 km. daha kısadır. İstanbuldan Edirneye kadar olan demiryolu da, İstanbul - Adana yolundan 799 km daha kısadır. Buna göre İstanbul - Adana demiryolu ile İstanbul - Edirne demiryolunun kaçar km. olduğunu bulunuz?

150*) Başlıca nehirlerimizden Kızılırmak 1151 km uzunluktadır. Sakarya bundan 461 km daha kısadır. Ceyhan nehiri de, Sakaryadan 316 km daha kısadır. Sakarya ve Ceyhan nehirlerimizin uzunluklarını hesaplayınız?

151*) Telgraf ilk defa Avrupada 1841 yılında kullanılmağa başlandı. Bu tarihten 14 yıl sonra da Türkiyede kullanılmağa başlandı.

a) Telgraf Avrupada bundan kaç yıl evvel kullanılmağa başlandı?

b) Telgraf, bizde kaç yıldan beri kullanılmaktadır?

152*) İki ortak birlikte, bir yıl zarfında 9856 L. kazanmışlar. Birinci ortak bu paradan 4508 lirasını almıştır. İkinci ortak da kalan parayı almıştır. İkinci ortak kaç lira almıştır? İkinci ortak, birinciden kaç lira fazla almıştır?

153*) Orhanın babası, bir bahçe ile içinde bulunan bir evi 13705 liraya almıştır. Yalnız evi almış olsaydı 5898 lira verecekti. Bahçenin değeri, evin değerinden kaç lira fazladır? (Cevap: 1909 L.)

ZİHİNDEN PROBLEMLER :

154*) Ağabeyim 17 yaşındadır. Kaç yıl sonra 30 yaşında olacaktır?

155*) Sınıfımızda 42 öğrenci vardır. Bu hafta yakın köy oklunu görmeye gideceğiz. Beşinci sınıftan da 14 öğrenci katılacak. Bu gezintiye kaç kişi gideceğiz?

156*) 35 kuruşum vardı. Babam 25 kr verdi. Kaç kuruşum oldu?

157*) Okul kooperatifinden 65 kuruşa bir defter aldım. 1 Lira verdim. Geriye kaç kr alacağım?

158*) Kardeşimin 25 kuruşu, benim de bundan 10 kr fazla param var. İkimizin parası bir arada kaç kr eder?

159*) Geçen yaz tatili 120 gün devam etmişti. Bunun 45 gününü dayımın yanında geçirdim. Kaç gününü evde geçirdim?

160*) Bakkaldan 175 kuruşa 1 kg pirinç aldım. Bir tane iki buçuk liralık verdim. Geriye kaç kr alacağım?

161*) 850 kuruşa, daha kaç kuruş katmalıyız ki 10 lira olsun?

162*) Kasaptan 325 kuruşa bir kilo et aldım. Bir tane 5 liralık verdim. Kasap bana geriye 150 kr verdi. Noksan verdiğini söyledim. Daha kaç kr vermelidir?

163*) Sabah saat: 8.30 da okla geliyorum. Öğleden sonra saat 16 da eve dönüyorum. Kaç saatim okulda geçiyor?

164*) Kardeşim 8 yaşındadır. Ben 11 yaşındayım. Kardeşim 15 yaşında olunca ben kaç yaşında olacağım?

165*) 100 sahifelik bir kitabın, önce 28 sahifesini, sonra daha 32 sahifesini okudum. Bitirmek için daha kaç sahife okumalıyım?

166*) Bir tane iki buçuk liralığım vardı. 75 kuruşa bir kitap, 35 kuruşa bir defter aldım. Daha kaç kuruşum kaldı?

167*) 42 den 16 büyük olan sayı, hangi sayıdır?

168*) Benim 135 kuruşum, kardeşimin de 90 kuruşu var. İkimizin de paraları eşit olması için kaç kuruşumu harcamalıyım?

169*) 45 liraya satılan bir maldan 8 lira zarar edilmiştir. Bu mal kaç liraya alınmıştı?

170*) Bir mal 18 L. kâr ile 50 liraya satılmıştır. Bu mal kaç liraya alınmıştır?

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

1) Bu Dokuz tane rakamı, birer kere kullanmak üzere üç tane ÜÇ RAKAMLI sayı yazınız. Fakat bu üç sayıyı toplayınca 999 elde edilsin?

8. VII. 960

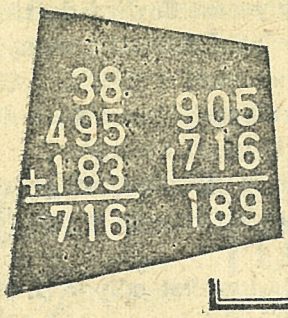

IV.

Tamsayılarla TOPLAMA ÇIKARMA Üzerinde Karışık PROBLEMLER

Örnek Problem :

171*) Oktay okul kooperatifinden 135 kuruşa bir defter, 35 kuruşluk kâğıt ve 45 kuruşa bir dosya aldı. Satış yapan arkadaşına bir tane 5 liralık verdi. Geriyekaç kuruş alacaktır?

Aldığı şeyler kaç kr. ediyor?	5 Lira = 500 kr.
135 35 + 45 215 kr.	500 −215 285 kr. Geriye aldığı

172*) Tülin bu hafta annesiyle pazara gitti. Manavdan 185 kuruşluk sebze, 220 kuruşluk meyva aldılar. Annesi manava bir tane 10 liralık verdi. Manav geriye kaç kuruş verecektir?

173*) Kerim yazın biriktirdiği parasından 785 kuruşa bir okul çantası ile, 450 kuruşa bir dolma kalem alıyor. Satıcıya bir tane 10 liralık ile bir tane de 5 liralık veriyor. Geriye kaç kuruş alacaktır? (C: 265 kr.)

174*) Bir iş adamı, 6780 liralık bir malın parasını üç taksitte ödüyor. I. taksit olarak 2645 L veriyor. II. taksitte 2877 L veriyor. Son defa kaç lira verecektir? (Cevap: 1258 L.)

Bu problemin çözümünü, yandaki şamayı inceliyerek yapınız.

Diğer problemlerin çözümünde de böyle şamalardan faydalanınız.

HEPSİ: 6780 L.

I.	II.	III.
2645 L.	2877 L.	?

175*) Annesi, Leylâya okul önlüğü ile kışlık bir palto için kumaş almış. Önlük kumaşı 1870 kr, paltonun kumaşı da 2175 kr tutmuştur. Leylânın annesi bir tane 50 liralık verdiğine göre, geriye kaç kr almıştır?

176*) Çetinin babası çalıştığı yerden 385 lira aylık alıyor. Bu paradan her ay 67 L. ev kirası veriyorlar, 245 L yiyecek, 38 lira da türlü ihtiyaçları için harcıyorlar. Birazını da biriktiriyorlar. Çetinlerin bir aylık biriktirmeleri ne kadardır?

177*) Oğuzun babası 417 liraya bir radyo almış. Peşin olarak 185 L. bir ay sonra da 170 L. vermiş. Daha kaç lira borçları kalmıştır?

178*) Okul kooperatifimizde gevrek satıyoruz. Dünden 28 gevrek kalmıştı. Bu sabah 75 gevrek geldi. Akşam üzeri satılmıyan gevrekleri saydık 17 tane idi. Bu gün kaç gevrek satıldı?

179*) Bir tramvay ilk yerinden 28 yolcu ile hareket ediyor. I. durakta 7 kişi iniyor. 13 kişi biniyor. II. durakta 9 kişi iniyor, 4 kişi biniyor. Acaba şimdi tramvayın içinde kaç yolcu vardır? (C: 39 kişi.)

Çözüm Yolu : Önce tramvayda olan yolcularla tramvaya binen yolcuların kaç kişi olduğunu bulun. Sonra duraklarda inen yolcuların kaç kişi olduğunu bulun. Bundan sonra kaç kişi kaldığını nasıl bulursunuz?

180*) Yazın 250 kuruşa iki karpuz ile bir kavun almıştım. Karpuzun biri 85 kr. diğeri bundan 15 kr daha ucuzdu. Acaba kavunun fiyatı kaç kuruştu? (C: 95 kr.)

Çözüm Yolu : Önce iki karpuzun kaç kr. ettiğini bulun.

181*) İnci okul kooperatifinden 75 kuruşa bir sarı defter, bunun fiyatından 18 kr daha ucuz olan bir de beyaz defter aldı. Satış yapan arkadaşına bir tane iki buçuk liralık verdi. Geriye kaç kr aldı?

182*) Akın'a ağabeyisi bir kitap getirdi. Akın bu kitaptan önce 35 sahife, ikinci defa 43 sahife, üçüncü defa ise bundan 6 sahife noksan okudu. 144 sahife olan bu kitabı bitirmesi için daha kaç sahife okumalıdır? (Cevap: 29 sahife.)

Çözüm Yolu : Önce üçüncü defa kaç sahife okuduğunu bulunuz. Sonra üç kerede kaç sahife okuduğunu bulunuz. Bütün kitabın kaç sahife olduğunu biliyorsunuz. Geriye kaç sahife kaldığını nasıl bulursunuz?

183*) Mehmet geçen yaz bir kitapçının yanında çalışmış. Kitapçı Mehmede I. ay 1845 kr, II. ay 2150 kr vermiş. Üçüncü ay gezmeğe gittikleri için çalışamamış. Eğer bir ay daha çalışsaydım 60 lira birikmiş param olacaktı diyor. Çalışsaydı, üçüncü ay kaç kr alacaktı? (C: 2005 kr.)

184*) Sınıfımıza bir kitap dolabı daha yaptıracağız. Marangoz bu dolabı 4750 kuruşa yapacağını söyledi. Erkek arkadaşlarımız aramızda 2185 kuruş topladık. Kız arkadaşlarımız az oldukları için, bizden 290 kuruş daha az para toplamışlar. Dolap parası için daha kaç kuruş toplamamız lâzımdır? (Cevap: 680 kr.)

Çözüm Yolu : Önce kız arkadaşlarımızın kendi aralarında kaç kr topladıklarını, sonra birlikte topladığımız parayı bulun.

185*) 1111 sayısını elde etmek için, 99 ile 999 sayılarının toplamına hangi sayıyı eklemek lâzımdır? (C: 13)

Örnek Problem :

186*) ATATÜRK İlkokulunda 108 kız, 226 erkek öğrenci vardır. CUMHURİYET İlkokulunda da 167 kız, 176 erkek öğrenci vardır. Hangi okulun öğrenci mevcudu fazladır? Kaç öğrenci fazladır?

ATATÜRK Okulunun öğrencileri:	108	CUMHURİ- YET Okulu- nun öğren- cileri:	167	343	
	+226		+176	334	
	334		343		9

187*) Bizim sınıfta 24 kız, 38 erkek öğrenci var. Beşinci sınıfta ise 16 kız, 43 erkek öğrenci var. Hangi sınıfta daha çok öğrenci vardır? Fazla olan öğrenci sayısı kaç kişidir?

188*) Bir bakkalın 17 litre zeytin yağı vardı. Bunun üzerine daha 24 litre yağ aldı. Bu yağlardan üç müşterisine sıra ile, 5 litre, 12 litre ve 11 litre satıyor. Geriye daha kaç litre yağı kalmıştır?

189*) Kerimin babası ayda 280 L, ağabeyisi de 238 L kazanıyorlar. Kerimler bu paradan, bu ay 60 L ev kirası vermişler ve yiyecek ile türlü ihtiyaçları için de 396 L harcamışlar. Kalanını biriktirme olarak ayırmışlar. Biriktirilen para kaç liradır? (Cevap: 62 L.)

190*) Bankada benim hesabımda 3740 kuruş param vardı. Yaz sonunda kumbaramı boşalttım, birikmiş olan 1435 kuruşu da hesabıma yatırdım. Okullar açılınca okul ihtiyaçlarım için 2450 kr aldım. Bir ay sonra tekrar 890 kuruş aldım. Geçen hafta dayım 5 lira verdi. Bunu da bankadaki parama ekledim. Şimdi bankada kaç kuruşum vardır? (Cevap: 2335 kr.)

Çözüm Yolu : Bankadan hiç para almasaydım kaç kuruşum birikecekti? Bunu bulmak için hangi paraları toplamalıyız? Bankadan iki defada aldığım para kaç kuruştur? Bundan sonra kalan parayı bulmak için ne yapmalıyız?

191*) Sınıfımızda, yardım kolumuz geçen ay 1430 kr topladı. Bu ay da 1285 kr topladı. Bu paraları muhafaza etmesi için Başöğretmenimize verdik. Geçen gün bir fakir arkadaşımıza bu paralardan bir çift ayakkabı ve çorap aldık. Atakkabı için 945 kuruş, çoraplar için de 270 kr verdik. Yardım paramızdan daha kaç kuruş kaldı?

192*) Bir manav iki kasa portakal alıyor. Kasaların üzerinde, birinde 180, diğerinde 164 portakal olduğu yazılıdır. Birinci kasadan 17 tane, ikinci kasadan da 15 tane çürük portakal çıkıyor. Manav bunları atıyor. Satışa elverişli sağlam portakallar kaç tanedir?

193*) Ahmedin dayısı bu yıl iki tarlasının birinden 2376 kg, diğerinden 1897 kg buğday almış. Bunlardan 718 kilosunu gelecek yıl için tohumluk olarak, 850 kilosunu da kendi yiyeceği için ayırmış. Geri kalanını satmış. Ahmedin dayısı bu yıl kaç kg. buğday satmıştır?

194*) Bir köylü 1285 liraya bir tarla alıyor. Tarlanın tapusu için de 48 L. sarfediyor. Bu köylünün 798 L. birikmiş parası vardı. Tarlayı alırken 277 liraya da atlarından birini satmıştı. Daha, lâzım olan parayı da kardeşinden ödünç almıştı. Ödünç aldığı para kaç liradır? (C: 258 L.)

Çözüm Yolu : Tarla fiyatı ile tapu masrafı bir arada kaç liradır? Kendisinde mevcut olan para ile, atın satışından eline geçen para bir arada kaç liradır? Bunları bulduktan sonra daha kaç L. lâzım olduğunu nasıl bulursun?

195*) Dayım tarlası için 2 at alacak. Bu atlardan biri 581 L, öteki 476 L. dır. Dayımın 892 L parası vardı. Üst tarafını babamdan ödünç aldı. Ödünç aldığı para kaç liradır?

196*) Ağabeyim tuhafiyecilik yapıyor. Tatil günlerinde ben de dükkânda yardım ederim. Dün akşam dükkânı kapatırken kasasında 2450 kr vardı. Bu gün akşama kadar 5490 kuruşluk satış yaptı. Bir müşterisi de 1875 kr getirdi. Ağabeyim bu gün 797 kr elektrik parası ödedi. 4850 kuruş da dükkânın aylık kirasını verdi. Bu ödemelerden sonra kasasında daha kaç kuruşu kaldı? (Cevap: 4168 kr.)

197*) Geçen ay 1345 kr, elektrik parası, 438 kr su parası ödedik. Bu ay, geçen aydan 297 kr daha az elektrik parası fakat 154 kr daha fazla su parası ödedik. Annem bu ay elektrik ve su için kaç kr ödedi?

198*) Geçen kış 500 kg kok kömürü ile 386 kg linyit kömürü yakmıştık. Bu kış için babam 750 kg kok kömürü ve geçen yıldan 158 kg daha az linyit kömürü aldı. Bu kış yakacağımız bütün kömür kaç kg dır? Geçen yıldan ne kadar fazla kömür yakacağız? (C: Bu yıl 978 kg. 92 kg fazla)

199*) Remzinin babası orman memurudur. Her ay bir bölgede kontrol gezilerine çıkar. Remzi diyor ki: babam ekim ayında 17 gün, kasım ayında: 14 gün, aralık ayında da 19 gün kontrol gezisine çıktı. Remzinin babası bu üç ay zarfında evinde kaç gün bulundu? (C: 42 gün.)

Çözüm Yolu : Ekim, kasım, aralık ayları kaçar gündür? Remzinin babası bu üç ay zarfında kaç gün gezide idi?

200*) Atilânın okulu yanında, hergün geçtiği bir Cumhuriyet caddesi var. Atilâ bu caddedeki binaları saymış. Bir yanında 94 ev, 42 dükkân saymış. Caddenin diğer yanındaki ev sayısı 17 az, dükkân sayısı 24 fazla imiş. Bu caddedeki ev sayısı, dükkân sayısından ne kadar fazladır?

201*) Tarım bahçemiz için, 990 kr para topladık. Öğretmenimiz de 75 kuruş ekledi. Bu para ile 450 kuruşa bir çapa, 385 kuruşa bir kürek aldık, kalanı ile de gübre getirttik. Gübre için kaç kr verdik?

Örnek Problem :

202*) Bir adam 7985 kuruşa bir mal alıyor. Bu malın, dükkânına kadar getirilmesi için de 490 kr masraf yapıyor. Bu malı 9150 kuruşa satıyor. Adamın, bu alış verişteki kârı kaç kuruştur?

ALIŞ FİYATI: 7985	SATIŞ FİYATI: 9150
MASRAF: + 490	MAL OLUŞ Fİ: 8475
Mal oluş Fi: 8475kr.	KÂR : 675kr.

203*) Bir çuval pirinci 128 liraya alan bir bakkal, bu pirincin dükkânına kadar getirilmesi için 5 lira taşıma parası veriyor. Perakende olarak bu pirinci 159 liraya satıyor. Bakkal bu çuval pirinçte kaç lira kâr ediyor?

204*) Bir adam 1268 liraya aldığı bir arsaya, 4050 lira sarfederek bir ev yaptırıyor. Bu evi 6909 liraya satıyor. Adamın bu işteki kazancı kaç liradır? (C:1591 L.)

205*) Bir meyvacı 2175 kuruşa bir kasa portokal alıyor. Kasayı dükkânına getirmek için de 140 kr taşıma parası veriyor. Portokalların bir kısmı çürük çıktığı için satışın sonunda 520 kr zarar ediyor. Meyvacı bu kasa portokalı kaç kuruşa satmıştır? (C: 1795 kr.)

206*) Yazın, kavun karpuz satan bir adam, bostandan 388 liralık karpuz alıyor. Bunları satış yerine taşımak için de 36 L masraf yapıyor. Bu karpuzları büyük ve küçük olmak üzere iki çeşide ayırıyor. Büyük karpuzların hepsini 291 liraya, küçükleri de 210 liraya satıyor. Bu işte kârı kaç liradır?

207*) Ahmedin geçen ay sonunda 525 kuruşu birikmişti. Daha 135 kuruşum olsaydı, Fatmanın parasından 295 kr fazla param olacaktı diyor. Fatmanın parası kaç kuruştur?

208*) Benim 275 kuruşum, kardeşimin de 140 kuruşu vardı. Ben kendi paramdan kardeşime 90 kr verdim. Şimdi hangimizin daha fazla parası var? Bu fazlalık ne kadardır?

209*) Ahmet doğduğu zaman, ağabeyisi 18 yaşında imiş. Ahmet şimdi 11 yaşındadır. Ağabeyisi şimdi kaç yaşındadır? Ahmedin ve ağabeyisinin doğum yılları nedir?

210*) ATATÜRK 1919 yılında Samsuna çıktığında dayım 9 yaşında imiş. Bugün kaç yaşındadır ?

Aşağıdaki kroki, Yurdumuzdaki demiryollarının bir kısmını gösteriyor. İki yer arasındaki demiryolu uzunluğu krokinin üzerinde yazılıdır.

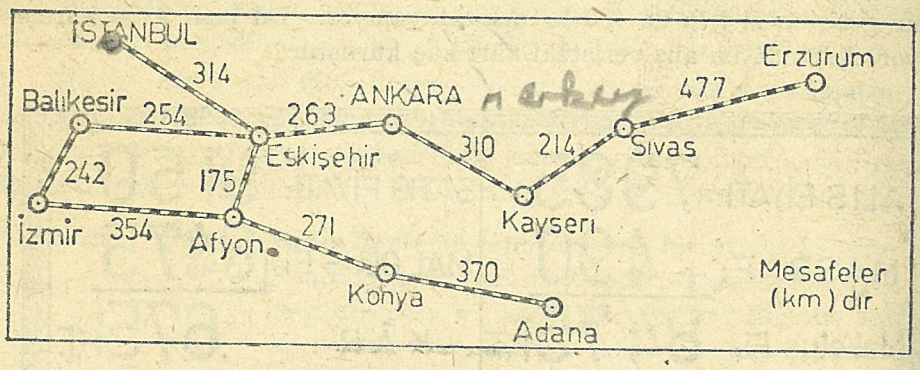

Bazı VİLÂYETLER arası en kısa kara yolu CETVELİ km.

İSTANBUL							
407	ESKİŞEHİR						
540	213	AFYON					
474	279	408	ANKARA				
809	576	617	335	KAYSERİ			
999	704	591	525	346	ADANA		
416	319	452	598	895	1023	BALIKESİR	
738	347	234	264	383	357	666	KONYA
635	538	499	817	1097	1071	219	714 İZMİR

Yandaki cetvel, bazı vilâyetlerimiz arasındaki en kısa kara yolları uzunluğunu gösteriyor.

Cetvelden şöyle faydalanırız: Meselâ, Eskişehir ile Sivas arasındaki en kısa kara yolunu arayalım. Eskişehir ve Sivas yazılarını buluruz. Birisinden aşağı doğru, diğerinden sola doğru, parmaklarımızı yürütürüz. Parmaklarımız hangi gözde birleşiyorsa, o gözdeki sayı aradığımız yolun uzunluğudur.

Yukarıdaki demiryolu krokisini ve kara yolu cetvelini kullanarak, aşağıdaki problemleri çözünüz.

211*) Oğuz, İstanbuldan Konyaya tren ile, Ali de otobüs ile gidiyor. Hangisi, kaç km daha fazla yol gitmiş olur?

CEVAP : Krokiden, İstanbul Konya demiryolu: 314+175+271 = 760 km.
Cetvelden, İstanbul, Konya kara yolu: ..... 738 km.
Oğuz, Aliden 760 — 738 = 22 km daha fazla yol gider.

212*) Çetin, İstanbuldan Kayseriye tren ile, Kâzım da otobüs ile gitmiş. Hangisi, kaç km daha fazla yol gitmiştir?

213*) Yaşar bu yaz İzmirden trenle Afyona oradan da Ankaraya gitmiş. Dönerken Ankaradan doğruca otobüsle İzmire gelmiş. Dönüşte kaç km. daha az yolculuk yapmıştır?

214*) Eskişehir Adana, tren yolu ile otobüs yolunu karşılaştır?

215*) İki gezi gurubundan biri tren diğeri otobüs ile, İzmirden hareket etmişler, evvelâ Balıkesire oradan Eskişehire sonra Afyona gitmişler ve Afyondan, İzmire dönmüşler. Hangi grup kaç km fazla yol gitmiştir?

(Yukarıdaki kroki ve cetvelden faydalanarak problemler tertiple, çöz.)

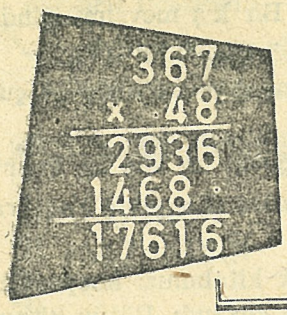

V.
Tamsayılarla ÇARPMA PROBLEMLERİ

216*) Otobüs 1 saatte ortalama 35 km yol gider. 9 saatte kaç km yol gider? 12 saatte kaç km gider?

217*) Motorlu tren 1 saatte ortalama 56 km yol gider. 13 saatte kaç km yol gider? 18 saatte kaç km yol gider?

218*) Posta treni 1 saatte ortalama 32 km yol gider. 13 saatte kaç km yol gider? 27 saatte kaç km yol gider?

219*) Yolcu vapuru 1 saatte ortalama 34 km yol gider. 16 saatte kaç km yol gider? 28 saatte kç km gider?

220*) 1 Düzine kalem 12 tanedir. 12 düzine kalem kaç tanedir?

221*) 1 Grosa kalem 12 düzinedir. 7 grosa kalem kaç düzinedir? Kaç tanedir?

222*) Kara saban ile, 1 günde ortalama 4 dönüm tarla sürülür. 9 günde kaç dönüm sürülür? 17 günde kaç dönüm sürülür?

223*) Pulluk ile, 1 günde ortalama 8 dönüm tarla sürülür. 14 günde kaç dönüm sürülür? 19 günde kaç dönüm sürülür?

224*) Traktör ile, 1 günde ortalama 48 dönüm tarla sürülür. 7 günde kaç dönüm sürülür? 12 günde kaç dönüm sürülür?

225*) 1 teneke zeytin yağı 17 litredir. 18 teneke yağ kaç litredir? 23 teneke yağ kaç litredir?

226*) 1 dönüm tarladan ortalama 64 kg tütün elde edilmiştir. 36 dönüm olan bu tarladan alınan ürün kaç kg dır?

227*) 1 dönüm tarladan ortalama 78 kg susam alınmıştır. 38 dönüm olan bu tarladan alınan susamın ağırlığı kaç kg dır?

228*) 1 kilogram toz şeke relde etmek için ortalama 7 kg pancar lâzımdır. 98 kg gelen bir çuval şeker için kaç kg pancar lâzımdır?

229*) 1 kilogram pekmez çıkarmak için ortalama 5 kg üzüm lâzımdır. 24 kg gelen 1 teneke pekmez kaç kg üzümden yapılmıştır?

230*) 1 Kovandan ortalama 6 kg bal alınır. 24 tane kovanı olan bir köylü, bu kovanlarından kaç kg bal alır? Balın kilosunu 265 kuruştan satarsa, eline geçen para kaç kr olur? (C: 38160 kr.)

231*) Linyit kömürünün 1 tonu 42 liradır. Bir kış mevsimi içinde 18 ton linyit kömürü yakan bir otel kaç lira kömür parası verir?

232*) 1 çuval un'dan ortalama 126 ekmek yapılıyor. Günde 14 çuval un kullanan bir fırın kaç ekmek yapmış olur?

233*) 1 çuval un ortalama 84 kg gelir. 14 çuval un kaç kg gelir?

234*) Kâzımlar 1 ayda 68 L ev kirası veriyorlar. Bir yılda kaç lira ev kirası verirler? 4 yılda kaç L verirler?

235*) 54 kişi olan sınıfımız için Matematik kitabımızı kooperatif eli ile topluca getirttik. Kooperatif 1 kitaptan 23 kr kazandı. Bütün kitaplardan kaç kr kazandı?

236*) Kitapların 1 forması 16 sahifedir. 7 formalık bir kitap kaç sahifedir? 12 formalık bir kitap kaç sahifedir?

237*) Zelzele felâketzedelerine sınıfımızda para topladık. 54 kişi olan sınıfımızda her birimiz 35 kr getirdik. Toplanan para kaç kuruştur?

238*) 1 metre basma 148 kuruştur. Ayşenin annesi, kendisine, Ayşeye ve ablasına üçer metre entarilik basma almış. Kaç kr verecektir?

239*) Can tatilde dayısına yardım etmiş. Dayısı çalıştığı her gün için Can'a 125 kr vermiş. Tatil içinde, Can 56 gün çalıştığına göre kaç kuruşu toplanmıştır?

240*) Tekin; her hafta harçlığımdan 105 kuruş biriktiriyorum diyor. Tekinin 1 yılda kaç kuruşu toplanır? 5 yılda kaç lirası toplanır? (1 yıl 52 haftadır. Cevap: 1 yılda: 5480 kr, 5 yılda: 274 L.)

241*) Geçen hafta tarihi bir filim görmek için bütün okul sinemaya gittik. Sinemaya gidenler 287 kişi idi. 1 kişiden 25 kr aldılar. Sinemacı bizim okuldan kaç kr aldı?

242*) Emel'in babası 384 metre kare, olan bir arsa aldı. Arsanın 1 metre karesine 23 L verdiğine göre bu arsa için kaç lira ödedi?

243*) Birçok yiyeceklerimiz kilogram ile ölçülerek satılır. a) Kilosu 185 kr olan 6 kg pirinç kaç kr eder? b) 28 kg pirinç kaç kr eder?

244*) 1 Kilosu 78 kuruştan 94 kiloluk bir çuval fasulya kaç kr eder?

245*) 1 Kilosu 260 kuruştan 28 kg olan bir teneke peynir için kaç kuruş ödenir?

246*) 1 Kilosu 68 kuruştan alınan 86 kiloluk bir çuval patates için kaç kr ödenir?

247*) Bazı, sulu yiyeceklerimiz de litre ile ölçülerek satılır. Litresi 55 kr olan 28 litre süt için kaç kr ödenir?

248*) 1 Litresi 195 kuruşa alınan 18 litrelik bir teneke zeytin yağı için kaç kr verilir?

249*) 1 Litresi 36 kr olan 68 litre sirkeye kaç kr ödenir?

250*) Kumaşalr metre ile ölçülerek satılır. 1 metresi 29 lira olan 35 metrelik bir top yünlü kumaş için kaç L verilir?

251*) 1 Metresi 156 kr olan 47 metre basmaya kaç kr verilir?

Örnek Problem :

252*) Bir işçi, çalıştığı fabrikada 1 saat için 65 kr alıyor. Bu işçi günde 8 saat çalışıyor. 6 günlük 1 iş haftasında kaç kr kazanır?

1 GÜNDE KAZANDIĞI: 65 x 8 = 520 kr.	1 HAFTADA Kazandığı: 520 x 6 = 3120 kr.

253*) Aylanın ninesi her gün bir paket sigara içiyor. İçtiği sigaranın 1 paketi 45 kr olduğuna göre Aylanın ninesi, 1 haftada, 1 yılda sigaraya kaç kr veriyor? (1 yıl 52 haftadır.)

Çözüm Yolu : Önce bir haftada kaç kr verdiğini bulun. Sonra 1 yılda yani, 52 haftada kaç kr vereceğini hesaplayın.

254*) Çetin çok tutumlu bir çocuktur. Harçlıklarını boş yere harcamaz. Her ay sonunda bankaya 7 lira yatırıyorum diyor. Buna göre, Çetinin, liseyi bitirinceye kadar 8 yıl sonra kaç lirası birikmiş olacak.

(Cevap: (1 yılda: 84 L. 8 yılda: 672 L.)

255*) Yücelin babası, bir ev yaptırmağa başlamış. Gündelikleri 550 kr olan 3 işçi temel kazma işini 8 künde bitirmişler. Yücelin babası temelin kazdırılması için kaç kr harcamıştır?

256*) Tanesi 65 kr olan su bardaklarından 3 düzine alan bir köy bakkalı, aldığı bu bardaklar için kaç kr ödeyecektir?

Çözüm Yolu : Önce 1 düzine bardağın kaç kr ettiğini bulunuz.

257*) Ahmet geçen yaz çorap satıyormuş. Sattığım her çift çoraptan bana 27 kr kalıyordu, 1 günde ortalama 8 çift çorap satıyordum diyor. Ahmedin 1 haftada kaç kr kazandığını hesaplayınız?

258*) Bir manav, içinde 72 portakal bulunan kasalardan 4 kasa portakal alıyor. Bu portokalların tanesini 15 kuruştan satarsa eline kaç kr geçeceğini bulunuz? (Cevap: 4320 kr.)

259*) Bir gazoz kasasında 24 gazoz vardır. Mete, bu yaz gazoz sattım diyor. Günde 3 kasa gazoz satıyormuş. 1 gazozdan kendisine 4 kr kaldığına göre, Mete 30 günlük 1 ayda kaç kr kazanıyordu? 3 ayda kaç kr kazandı?

260*) Biz, 1 dakikada ortalama 18 defa nefes alıyoruz. 1 saatte, 1 günde kaç defa nefes alırız?

261*) Yüreğimiz 1 dakikada ortalama 76 defa atar. 1 saatte, 1 günde kaç defa atar? (Cevap: Saatte: 4560, Günde: 109440)

262*) 1 Çuval odun kömürü ortalama 68 kg geliyor. Evimize 3 çuval kömür aldık. a) Aldığımız kömürlerin hepsi kaç kilogramdır?

b) Kömürün kilosu 14 kr olduğuna göre, kömürlere kaç kr verdik?

263*) Alinin babası işine otobüs ile gidip geliyor. Otobüste bir gidiş 15 kuruştur. a) Alinin babası 1 ayda ortalama 24 gün işine gittiğine göre ayda kaç kuruş otobüs parası veriyor?

b) 1 yılda işine, 11 ay gittiğine göre, yılda otobüs parası olarak kaç kr verir? (Cevap: a) 720 kr. b) 7920 kr.)

264*) Okul kooperatifimizde günde ortalama 96 gevrek satılıyor.

a) 1 Ayda ortalama 24 gün okul olduğuna göre, bir ay zarfında kaç gevrek satılıyor?

b) 1 Gevrekten kooperatifimize 3 kr kalıyor. 1 Ayda kaç kr kalır?

265*) 1 Koyundan ortalama 28 kg et çıkar. Günde 9 koyun satan bir kasap, a) 1 Günde kaç kg et satmış olur?

b) 1 Kilo koyun eti 325 kr olduğuna göre, kasabın 1 günde sattığı etlerden eline geçen para kaç liradır? (Cevap: a: 252 kg. b: 819 L.)

266*) Okul kooperatifimize 1 grosa kalem aldık. a) Aldığımız kalemler kaç tanedir? (1 Grosa 12 düzinedir.)

b) Bu kalemlerin tanesini 13 kuruştan sattık. Bütün kalemlerin satışından kaç kr elde ettik? (Cevap: a: 144 kalem. b: 1872 kr.)

Çözüm Yolu : 1 Düzinede kaç kalem vardır? 1 Grosada kaç düzine vardır? Bunları bilince 1 Grosada kaç kalem olduğunu nasıl buluruz?

267*) Bir yolun yapılması için 7 işçi 14 gün çalıştı. 1 işçi gündeliği de 6 liradır. a) Bu işçilere 1 günde kaç lira verildi?

b) Yol tamamlanınca işçilere kaç lira ödenmiş oldu?

268*) Bir teneke zeytin yağı 17 litredir. Bir bakkal litresi 185 kuruştan olmak üzere 6 teneke yağ alıyor.

a) Aldığı bütün yağ kaç litredir? b) Aldığı yağlara kaç kuruş ödeyecektir? (Cevap: 102 litre. 18870 kr.)

269*) Okul-aile birliğimiz, 26 fakir arkadaşımıza önlüklük kumaş aldı. Her çocuk için alınan kumaş 3 metredir.

a) Bu çocuklara alınan kumaş kaç metredir? b) Kumaşın 1 metresi 465 kr olduğuna göre bütün kumaşlara ödenen para kaç kuruştur? (Cevap: a: 78 m. b: 36270 kr.)

270*) Bisikletle 1 saatte ortalama 12 km yol gidilir. Oktayın ağabeyisi geçen yaz arkadaşları ile 8 günlük bisiklet gezisi yapmışlar. Bu gezi esnasında günde 9 saat yol gidiyorlarmış.

a) 1 Günde kaç km yol gidiyorlardı? b) Bütün gezi esnasında kaç kilometre yol gittiler? (C: a: 108 km. b: 864 km.)

Çözüm Yolu : 1 günde 9 saat yol gidiyorlar, 1 saatte de 12 km yol gidiyorlar. O halde 1 günde kaç km yol gittiklerini nasıl buluruz? 1 Günde gittikleri yolu bulunca 8 günde kaç km. yol gideceklerini nasıl buluruz?

271*) 1 litre süt 55 kuruştur. Zehralar haftada 3 litre süt alıyorlar. a) 1 yılda kaç litre süt alırlar? (1 Yıl 52 haftadır.)

b) 1 Yılda süte verdikleri para kaç kuruştur?

272*) 1 Şişe benzin 5 litredir. Gidip geldiği bir yolda büyük bir otobüs 13 şişe benzin yakıyor.

a) Bu otobüs kaç litre benzin yakmıştır? b) Benzinin 1 litresi 48 kr olduğuna göre, otobüsün yaktığı benzin kaç kuruştur?

(Cevap: a: 65 litre. b: 3120 kr.)

273*) Bizim sokağın genişliğini ve uzunluğunu adımla ölçtüm. Genişliği 13 adım geldi. Uzunluğu bunun 28 katıdır.

a) Sokağımızın uzunluğu benim adımımla kaç adımdır?

b) Benim 1 adımım 70 cm dir. Sokağımızın genişlik ve uzunluğu ne kadardır? (Kaç metre ve kaç santimetredir?)

(Cevap: a: 364 adım. b: Genişlik 9 m, 10 cm.; Uzunluk 254 m, 80 cm.)

274*) Yazı tahtamızın enini ve boyunu karışımla ölçtüm. Eni 6 karış geldi. Boyu bunun 4 katıdır. a) Yazı tahtamızın boyu benim karışımla kaç karıştır?

b) Benim karışım 17 cm dir. Yazı tahtamızın eni ile boyunun uzunlukları ne kadardır?

275*) Orta yürüyüşle 1 dakikada 58 adım atıyorum. a) 1 Saatte kaç adım atarım? b) 1 Adımım 70 cm olduğuna göre, 1 saatte ortalama kaç metre yol yürüyorum?

276*) Pamuk ekerken tohumluk olarak 1 dönüm tarlaya ortalama 4 kg pamuk çekirdeği ekilir. a) 28 Dönüm tarlası olan bir çiftçi kaç kg tohum kullanır?

b) Tohumluk pamuk çekirdeğinin 1 kilosu ortalama 45 kr olduğuna göre, bu çiftçi, tohumluğuna kaç kr verir? (C: 5040 kr.)

277*) Yerine göre 1 dönüm tarladan ortalama 60 - 180 kg pamuk ürünü alınır. Osmanın dayısı geçen yıl tarlasının 1 dönümünden ortalama 85 kg pamuk elde etmiş.

a) Osmanın dayısının tarlası 68 dönümdür. Kaç kg pamuk almıştır?

b) Osmanın dayısı, elde ettiği pamuğun (çekirdekli olarak) kilosunu 90 kuruştan satmıştır. Eline geçen para kaç liradır? (C: 5202 L.)

Çözüm Yolu : 1 Dönüm tarladan 85 kg pamuk alındığına göre 68 dönüm tarladan kaç kg pamuk alınır?

278*) 1 DOLU buğday ortalama 30 kg dır. Buğday ekilirken 1 dönüm tarlaya ortalama 1 DOLU tohumluk buğday ekilir.

a) 15 dönüm tarlaya ekilen tohumluk buğday kaç kg dır?

(C: 450 kg.)

b) Tohumluk buğdayın kilosunu 28 kuruştan alan çiftçi, ektiği tohumluk için kaç lira verir? (C: 126 L.)

c) Çiftçi o yıl BİR'e, ALTI ürün almıştı. O yıl tarlasından elde ettiği buğday kaç kg dır? (Açıklama: Tohum olarak ektiği buğdayın 6 katı kadar ürün almıştır.) (C: 2700 kg.)

ZİHİNDEN PROBLEMLER :

279*) Yarım kilosu 35 kr olan patatesin 1 kilosu kaç kuruştur?

280*) Yarım kilosu 45 kr olan fasulyenin 1 kilosu kaç kuruştur? Aynı fasulyadan 3 kg alınınca kaç kr verilir?

281*) Yarım kilosu 40 kuruş olan yoğurdun 1 kilosu, 4 kilosu kaç kuruştur?

282*) Evimize her gün yarım litre süt alıyoruz 30 kr veriyoruz. 6 günde kaç litre süt alırız? Aldığımız süt için kaç kr veririz?

283*) Tanesi 30 kr olan ekmeklerden günde 3 tane alıyoruz. Ekmeğimiz için 7 günde kaç kr veriyoruz?

284*) Tanesi 15 kr olan kalemlerden 6 tanesine kaç kr verilir?

285*) Tanesi 85 kr olan defterlerden 2 tanesine kaç kr verilir?

286*) Tanesi 125 kr olan kitaplardan 3 tanesine kaç kr verilir?

287*) Bir at biraz hızlı bir yürüyüşle saatte 12 km yol gider. 5 saatte kaç km yol gider?

288*) 1 Saatte ortalama 65 km hız ile giden bir otomobil 2 saatte, 3 saatte kaç km yol gider?

289*) Kilosu 750 kr olan sade yağının 2 kilosu kaç Liradır?

290*) 1 Metresi 1250 kr olan kumaşın 2 metresi, 4 metresi kaç Liradır?

291*) 1 Kilosu 35 kr olan soğanın 10 kilosu, 100 kilosu kaç kuruştur?

292*) 1 Tanesi 65 kuruş olan defterin 10 tanesi, 100 tanesi kaç kuruştur?

293*) 1 İnek günde ortalama 12 litre süt verir. 10 günde, 100 günde kaç litre süt verir?

294*) Sütün 1 litresi 55 kuruştur. 10 litresi, 100 litresi kaç kuruştur?

295*) 1 Düzinede kaç kalem vardır? 10, 100 düzinede kaç kalem var?

296*) 1 Defter 40 kr olursa, 1 Düzinesi kaç kr eder?

(Zihinden şöyle düşünün: 10 defter 400 kr, 2 defter de 80 kr. O halde 1 düzine defter 480 kr.)

297*) 1 Tanesi 15 kr olan kalemlerin 1 Düzinesi kaç kuruş eder?

298*) 1 Tanesi 80 kr olan bardaklardan 1 düzinesi kaç kuruştur?

299*) 1 Tanesi 7 Lira olan fanilânın, 1 düzinesi kaç Lira eder?

300*) Kardeşimin 85 kuruşu var. Benim param bunun 10 katından 10 kr daha fazladır. Benim param kaç kuruştur?

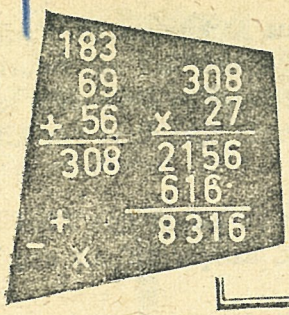

VI.

Tamsayılarla Toplama, Çıkarma, Çarpma Üzerinde Karışık PROBLEMLER

301*) Annemle çarşıya gittik. Kilosu 185 kuruştan 3 kg pirinç ile kilosu 140 kr olan 1 kg şeker aldık. Annem bakkala bir tane 10 Liralık verdi. Bakkal, geriye kaç kr verdi? (Cevap: 305 kr.)

Örnek Problem :

302*) Ablama bir dikiş makinesi aldık. Bu makinenin parasını, her ay 46 lira vererek 1 yılda ödeyeceğiz. Halbuki makineyi peşin para ile alsaydık, satıcı bize bu makineyi 490 liraya vereceğini söyledi. Makineyi taksitle aldığımız için kaç lira fazla ödemiş olacağız?

Her ay 46 L. vermekle, 1 Yılda kaç lira öderiz?

$$\begin{array}{r} 46 \\ \times\ 12 \\ \hline 92 \\ 46 \\ \hline 552\ \text{L.} \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 552 & 490 \\ \hline & 62\ \text{L.} \end{array}$$

303*) Ağabeyim bir bisiklet almak istiyordu. 16 aydan beri her ay harçlığından 8 lira biriktiriyordu. Dün 137 liraya bir bisiklet alındı. Ağabeyimin parası yetmedi, üstünü babam tamamladı. Babamın eklediği para kaç liradır? (Cevap: 9 L.)

Çözüm Yolu : **Önce, ağabeyimin 16 ayda kaç lira biriktirdiğini bulun.**

304*) Rızanın babası bakkaldır. Geçen gün 98 kg gelen bir çuval fasulya alınmış. Bu çuval fasulya için 7350 kr ödemiş. Bu fasulyanın kilosu 85 kuruştan satılınca Rızanın babası kaç kr kâr edecek?

Çözüm Yolu : **98 kg fasulya, kilosu 85 kuruştan satılınca ele geçen para kaç kr olur? Alış fiyatını biliyorsun, satış fiyatını da bulduktan sonra kârı nasıl hesaplarsın?**

305*) Amcam, kiraya verdiği evinden ayda 85 lira alıyor. Bu yıl tamir ve vergi için 238 L harcadığını söylüyor. Bu yıl aldığı kiradan, kendisine kaç L. kalmış olacak? (Cevap: 782 L.)

306*) En yakın komşu kasabaya uzaklığımız 53 kilometredir. Ağabeyim geçen pazar günü bisikleti ile oraya gitti. Bisiklet ile 1 saatte ortalama 12 km yol gidiliyor. Ağabeyim 3 saat gittikten sonra dinlenmek için biraz durdum diyor. Bundan sonra kasabaya varmak için daha kaç kilometrelik yolu kalmıştı?

307*) Okul kooperatifimize aldığımız 8 düzine kalem için 1248 kr ödedik. Bu kalemlerin tanesini 15 kuruştan sattık. Kooperatifimiz kaç kr kâr etti? (Cevap: 192 kr.)

Çözüm Yolu : **Önce kaç kalem aldığımızı bulunuz. Bu kalemlerin tanesini 15 kuruştan satınca elde edilen paranın kaç kr olduğunu hesaplayınız. Kalemlerin alış fiyatını biliyorsunuz, satış fiyatını da hesaplayınca, kârı nasıl bulursunuz?**

308*) Ankara İstanbul demiryolu 577 km dir. 1 Saatte ortalama 37 km yol giden bir yolcu treni Ankaradan İstanbula doğru gidiyor. 12 saat gittikten sonra bu trenin İstanbula varması için daha kaç kilometrelik yolu kalır?

Çözüm Yolu : **Önce, trenin 12 saatte kaç km yol gittiğini bulun.**

309*) Ankara ile Konya arasında en kısa kara yolu 264 km dir. 1 Saatte ortalama 56 km yol giden bir otomobil Konyadan Ankaraya doğru gidiyor. 4 saat yol gittikten sonra, otomobilin Ankaraya varması için daha kaç kilometrelik yolu kalır?

310*) Balıkesirden Manisaya olan en kısa kara yolu 173 km, Manisadan İzmire olan kara yolu da 46 km dir. 1 Saatte ortalama 37 km yol giden bir otobüs Balıkesirden kalkıyor, Manisaya uğruyor, oradan da İzmire gidiyor. 5 saat yol gittikten sonra otobüsün İzmire varması için daha kaç kilometrelik yolu kalmıştır?

Çözüm Yolu : **Balıkesirden İzmire kadar olan kara yolu kaç km dir? Önce bu yolu bulun. Sonra otobüsün 5 saatte kaç km yol gittiğini hesaplayın. Bunlar bulununca daha kaç km yolu kaldığını nasıl buluruz?**

311*) Annem beni bakkala gönderdi. Alacağı mşeyleri bir kâğıda yazdı. Kilosu 165 kuruştan 2 kg pirinç, kilosu 140 kuruştan 1 kg şeker, 1 paketi 95 kuruştan 3 paket makarna ve tanesi 12 kuruştan 8 tane yumurta aldım. Bakkala bir tane 10 liralık verdim. Geriye kaç kr alacağım? (Cevap: 249 kr.)

312*) Tatilde bir terzi yanında 9 hafta çalıştım. Her hafta 360 kr alıyordum. Toplanan param ile 42 liraya bir kat elbise diktirdim. Param yetmediği için üst tarafını annem tamamladı. Annemin eklediği para kaç kuruştur? (Cevap: 960 kr.)

Çözüm Yolu : **Önce 9 haftada kaç kuruş biriktirdiğimi bulunuz.**

Örnek Problem :

313*) Alinin babası bakkaldır. Bu gün, kilosu 65 kuruştan 74 kg gelen bir çuval fasulya ile, kilosu 48 kuruştan 76 kg gelen bir çuval patates aldı. Bunları dükkâna taşıtmak için de 280 kr verdi. Alinin babası, aldığı bu mallar için taşıma parası ile birlikte kaç kr ödedi?

Fasulya için verilen	Patatesiçin verilen	
74	76	
x 65	x 48	4810
370	608	3648
444	304	+ 280
4810L	3648L	8738L

314*) Bir köylü satmak için kasabaya 28 koyun getiriyor. Bunlardan 17 koyunu tanesini 38 liradan, 9 koyunu da tanesini 43 liradan satıyor. Bu köylü kaç koyununu satamadı. Sattığı koyunlardan eline kaç lira geçti? (Cevap: 2 koyunu satamadı. 1033 L.)

Çözüm Yolu : 17 koyunu satınca eline geçen para kaç liradır? Sonra 9 koyunu satınca eline geçen para kaç liradır?

315*) Annem, tanesi 35 kr olan bardaklardan 6 tane ve tanesi 235 kr olan tabaklardan 12 tane aldı. Bu tabak ve bardaklar için kaç kr verdi?

316*) Bir bakkal iki cins pirinç alıyor. Birinci cins pirinç 96 kg dır. Bunun kilosu 126 kuruştan alınmıştır. İkinci cins pirinç, birinciden 17 kg daha azdır. Kilosu 95 kuruştan alınmıştır. Bakkal bu pirinçlere kaç kuruş vermiştir? (Cevap: 19601 kr. Yani 196 L. 1 kr.)

Çözüm Yolu : Önce, birinci cins pirince kaç kr verdiğini bulunuz. Sonra ikinci cins pirincin kaç kg olduğunu ve buna da kaç kr verdiğini bulunuz. Ödenen bütün parayı bulmak için daha ne yapmalısınız?

317*) Sınıfımız için, matematik ve problem kitaplarımızı kooperatif eliyle topluca getirttik. Matematik kitabımızın fiyatı 115 kr, problem kitabımızın fiyatı da 1 liradır. Sınıfımız 47 kişidir. 5 arkadaşımız yalnız matematik kitabı almadı. Acaba bu kitaplarımız için kooperatife kaç kr ödedik? (Cevap: 9530 kr.)

Çözüm Yolu : 5 kişi matematik kitabı almadığına göre kaç kişi kitap aldı? Bu kitapların tanesi 115 kr olduğuna göre bunlara kaç kr ödenir? Bütün arkadaşlar problem kitabı aldığına göre bu kitaplara kaç kr ödenir? Hepsi için kaç kr ödenir?

318*) Sınıfımız 47 kişidir. Cumhuriyet bayramında sınıfımızı süslemek için aramızda para topladık. 28 arkadaş 35 er kuruş, 2 arkadaş 50 şer kuruş, kalanlar da 25 er kuruş verdi. Sınıfımızda toplanan para kaç kuruştur? (Cevap: 1505 kr.)

319*) Annesi Fatoşa 14 liraya bir ayakkabı ile, fiyatı bunun 4 katı olan bir pardesü aldı. Pardesüyü kaç liraya aldı. Aldıkları için kaç L, harcadı? (Cevap: Pardesü: 56 L. Hepsi: 70 L.)

320*) Ali, ağabeyisi ile tatilde bir marangozun yanında çalışmışlar. Ağabeyisi haftada 30 lira, Ali de günde 175 kr alıyormuş. 2 iş haftasında ikisi birden kaç L. kazanmışlardır? (1 İş haftası 6 gündür.) C: 81 L.

321*) Annem yaş günüm için büyük bir pasta yapacak. Tanesi 12 kuruştan 8 yumurta, kilosu 140 kuruştan 1 kg şeker, tanesi 35 kuruştan 3 tane çukulata ve 125 kurluşluk da tere yağı aldık. Bu pasta için kaç kr harcadık? (Cevap: 466 kr.)

322*) Hiç odun kömürümüz kalmamış. Bu gün kilosu 18 kuruştan 2 çuval kömür aldık. Bütün kömürler 97 kg geldi. Kömürleri eve taşıyan hamala da 125 kr verdik. Aldığımız kömürler için kaç kr harcadık?

323*) Annem makarna yapmak için tanesi 12 kuruştan 36 tane yumurta almış. Yumurtanın parasını verdikten sonra kendisinde daha 68 kr kalmış. Annemin, yumurta almağa giderken kaç kuruşu vardı? (C: 500 kr.)

324*) Evimize 1 masa ile 4 sandalye aldık. 1 sandalyenin fiyatı 6 liradır. Masanın fiyatı ise 1 sandalya fiyatının 5 katından 3 L noksandır. Acaba, bu masa ile 4 sandalya için kaç lira ödedik? (C: 51 L.)

Çözüm Yolu : Önce 4 sandalyeye kaç L verdiğimizi bulalım. Sonra masa fiyatının kaç L olduğunu hesaplıyalım.

325*) Bir terzi 1 metresi 18 liraya olan kumaştan 6 metre almış. Bu kumaştan 2 müşterisine 2 kat elbise dikmiş. 1 kat elbise için 95 L almış. Bu iki elbiseden, kumaş parası çıktıktan sonra kendisine kaç L kalmıştır?

Çözüm Yolu : Bu terzi 6 metre kumaşa kaç L verdi? 2 kat elbiseden kaç L aldı? Bu paradan, kumaşa verdiği para çıkınca kendisine kaç L kaldı?

326*) 300 metre uzunluğunda bir yol iki baştan tamir ediliyor. Bir baştan günde 17 metresi, diğer baştan da günde 24 metresi tamir ediliyor. 6 günlük bir iş haftası sonunda yolun tamamen bitmesi için daha kaç metrelik kısmı kalmıştır? (C: 54 m.)

327*) Geçen haftanın sonunda okul kooperatifimizde 23 kalem kalmıştı. Hafta başında 12 düzinelik bir kutu kalem alındı. Bu hafta sonunda kalemleri saydık 88 tane var. Bu hafta içinde kaç kalem satılmış? (Cevap: 79 kalem satılmış.)

328*) Geçen ay 325 kr birikmiş param vardı. Bu ay biriktirdiğim, 325 kuruşun 2 katından 45 kr noksandır. Şimdi kaç kuruşum vardır? (Cevap: 930 kr.)

Örnek Problem :

329*) Fabrikada çalışan bir işçi 780 kr gündelik alıyor. Türlü ihtiyaçları için 1 ayda 196 L harcıyor. Bu işçi 1 Yılda kaç lira biriktiriyor?

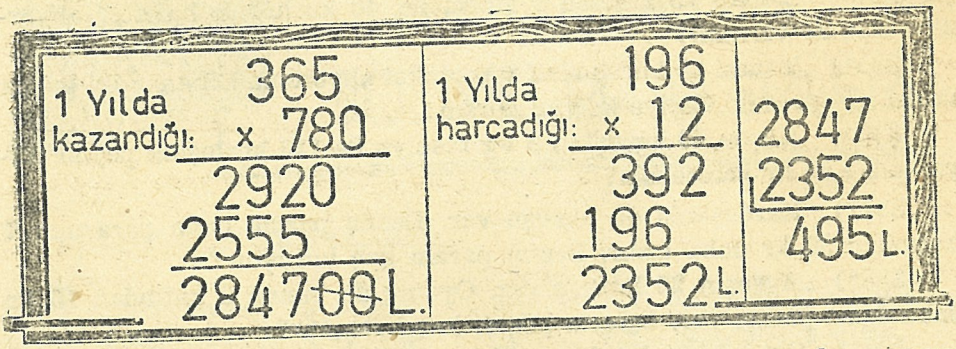

330*) Aytenin ağabeyisi bir manifaturacının yanında çalışıyor. Haftada 34 L alıyor. Bu paradan 25 lirasını ev masraflarına yardım için annesine veriyor. Kalanını biriktiriyor. 3 Yıldan beri o yerde çalıştığına göre Aytenin ağabeyisinin kaç lirası birikmiştir? (C: 1404 L.)

Çözüm Yolu : Haftada kaç L biriktiriyor? 1 Yılda yani, 52 haftada kaç L biriktiriyor? 3 yılda kaç L biriktirir?

331*) Bir bakkal civar köyleri dolaşarak tanesi 8 kuruştan 580 yumurta topluyor. Getirirken bunlardan 47 tanesi kırılıyor. Kalan yumurtaların tanesini 12 kuruştan satıyor. Neticede kârı mı vardır? Zarar mı etmiştir? Kaç kr kâr veya zarar etmiştir?

332*) Bir manav 1 kasası 875 kr olan 4 kasa portokal alıyor. Her bir kasada 72 portakal vardır. Bu portakalların hepsini açınca 29 tane çürük portokal ayırıp atıyor. Kalan sağlam portokalların tanesini 15 kuruştan satıyor. Manav bu alış verişte kâr mı? yoksa zarar mı etti? Kaç kr kâr veya zarar etti?

Çözüm Yolu : Problemi dikkatle oku ve şu sıraya göre çöz.

a) 4 Kasa portokala kaç kr verdi?
b) Her kasada 72 portokal olduğuna göre 4 kasada kaç portokal vardır?
c) Sağlam portokallar kaç tanedir?
d) Sağlam portokalların tanesini 15 kuruştan sattığına göre, eline geçen para kaç kuruştur?
e) Bunları hesaplayınca kâr veya zarar ettiğini nasıl anlarsın?

333*) Bir köylü pazara 7 tavuk getiriyor. 3 Tavuğu, tanesini 245 kuruştan, 4 tavuğu da tanesini 325 kuruştan satıyor. Köye dönerken kilosu 145 kuruştan 6 kg sabun alıyor. Tavuk satışından eline geçen paradan, geriye daha kaç kuruşu kalmıştır? (Cevap: 1165 kr.)

ZİHİNDEN PROBLEMLER :

Aşağıdaki problemleri önce zihinden çözünüz. Bulduğunuz sonuçların doğruluğunu kontrol için, bir kere de yazarak çözünüz.

334*) Tanesi 15 kr olan 3 kalem ile, 40 kurluşluk 1 defter alıyorsun. Kaç kr verirsin?

335*) Tanesi 25 kuruş olan 7 portokal alıyorsun. Bir tane iki buçuk liralık veriyorsun. Geriye kaç kr alırsın?

336*) Kilosu 80 kuruştan 3 kg fasulya ile 110 kurluşluk peynir alıyorsun. Kaç kr vereceksin?

337*) Kardeşimin 40 kuruşu var. Benim param onun parasının 7 katından 30 kr daha azdır. Benim param kaç kuruştur?

338*) Ayşenin 25 kuruşu var. Oyanın da bunun 3 katından 15 kr daha fazla parası var. Oyanın parası kaç kuruştur?

339*) Bir hikâye kitabının 30 sahifesini okudum. Daha, bunun 2 katından 6 sahife fazla okursam kitap bitecek. Kitap kaç sahifelidir?

340*) Okul bahçesinin eni 36 metredir. Boyu ise bunun 2 katından 8 m daha fazladır. Bahçenin boyu kaç metredir?

341*) Oyanın 1 lirası vardı. Okul kooperatifinden tanesi 35 kuruştan 2 defter ile 15 kuruşa 1 çukulata aldı. Daha kaç kuruşu kaldı?

342*) 60 kuruşa bir defter, bunun 5 katından 40 kr fazlasına da bir dolma kalemi aldım. Dolma kaleme kaç kr verdim? İkisi için kaç kr harcadım. Bir tane 5 liram vardı. Geriye kaç kuruşum kaldı?

343*) Bir teneke zeytin yağı 19 litredir. Bu tenekeden iki defa 4 er litre, bir kere de 5 litre yağ alındı. Geriye kaç litre kaldı?

344*) Tanesi 18 kuruştan 10 portokal ile, tanesi 15 kuruştan 4 limon aldım. Portokal ve limonlara birlikte kaç kr verdim?

345*) 16 liranın 5 katına, kaç lira katılırsa 100 L olsun?

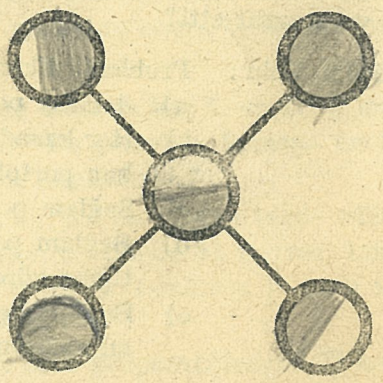

3,4,6,8,9

Şu rakamları birer kere kullanmak üzere yukarıdaki yuvarlakların içine öyle yerleştiriniz ki; bir hizada olan üç sayının çarpımı hep aynı olsun?

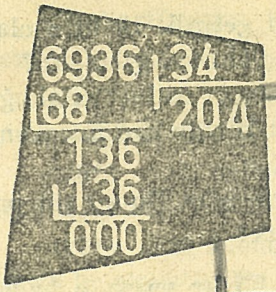

VII.

Tamsayılarla BÖLME PROBLEMLERİ

BÖLME ALIŞTIRMALARI :

346*) 2592 Sayısını 8 e böl.
348*) 2484 Sayısını 6 ya böl.
350*) 2702 Sayısını 7 ye böl.
352*) 4236 Sayısını 6 ya böl.
354*) 4368 Sayısını 7 ye böl.
356*) 2184 Sayısını 8 e böl.
358*) 3185 Sayısını 7 ye böl.
360*) 657 Sayısını 9 a böl.
362*) 3096 Sayısını 6 ya böl.
364*) 4184 Sayısını 8 e böl.

366*) 910 Sayısını 35 e böl.
368*) 3066 Sayısını 42 ye böl.
370*) 2772 Sayısını 33 e böl.
372*) 1820 Sayısını 52 ye böl.
374*) 1248 Sayısını 26 ya böl.
376*) 2880 Sayısını 64 e böl.
378*) 3172 Sayısını 86 ya böl.
380*) 2494 Sayısını 58 e böl.
382*) 3525 Sayısını 75 e böl.
384*) 2628 Sayısını 36 ya böl.
386*) 5676 Sayısını 43 e böl.
388*) 3744 Sayısını 24 e böl.
390*) 8208 Sayısını 27 ye böl.

392*) 16188 Sayısını 38 e böl.
394*) 6552 Sayısını 42 ye böl.
396*) 22528 Sayısını 44 e böl.
398*) 5852 Sayısını 14 e böl.
400*) 10591 Sayısını 17 ye böl.
402*) 13488 Sayısını 12 ye böl.
404*) 54612 Sayısını 18 e böl.

347*) 1771 Sayısını 7 ye böl.
349*) 1285 Sayısını 5 e böl.
351*) 1632 Sayısını 8 e böl.
353*) 2416 Sayısını 8 e böl.
355*) 3024 Sayısını 6 ya böl.
357*) 1584 Sayısını 9 a böl.
359*) 3224 Sayısını 8 e böl.
361*) 1227 Sayısını 4 e böl.
363*) 3094 Sayısını 7 ye böl.
365*) 2604 Sayısını 6 ya böl.

367*) 1632 Sayısını 34 e böl.
369*) 1675 Sayısını 67 ye böl.
371*) 1161 Sayısını 27 ye böl.
373*) 2508 Sayısını 44 e böl.
375*) 1802 Sayısını 34 e böl.
377*) 2584 Sayısını 76 ya böl.
379*) 1739 Sayısını 47 ye böl.
381*) 3008 Sayısını 94 e böl.
383*) 3096 Sayısını 43 e böl.
385*) 1836 Sayısını 68 e böl.
387*) 13978 Sayısını 58 e böl.
389*) 8610 Sayısını 35 e böl.
391*) 16544 Sayısını 47 ye böl.

393*) 6848 Sayısını 64 e böl.
395*) 15435 Sayısını 63 e böl.
397*) 10712 Sayısını 52 ye böl.
399*) 6463 Sayısını 23 e böl.
401*) 10125 Sayısını 25 e böl.
403*) 21525 Sayısını 21 e böl.
405*) 50472 Sayısını 24 e böl.

406*) Babam evimize bir teneke zeytin yağı getirdi. 19 litre olan bu yağ için babam 3515 kr ödemiş. 1 Litre yağ kaç kuruşa gelmiştir?

407*) Evimize bir çuval kömür aldık. Kilosunu 24 kuruştan aldığımız bu çuval kömür için 1560 kr verdik. Aldığımız kömür kaç kilogramdır?

408*) Sütçümüz, sütün litresini 55 kuruştan veriyor. Bu ay süt parası olarak 880 kr ödedik. Bu ay kaç litre süt aldık?

Çözüm Yolu : 880 kuruşun içinde kaç tane 55 kr varsa o kadar litre süt aldık. O halde 880 kr içinde kaç tane 55 kr olduğunu aramalıyız.

409*) 17 kilolık 1 torba sabun için 1890 kr ödenmiştir. 1 kg sabun kaç kuruştur?

410*) 9 metre basma için 2205 kr verilmiştir. 1 m basma kaç kuruştur?

411*) Otobüs 1 saatte ortalama 35 km yol gider. Bu hızla giden bir otobüs 315 km yolu kaç saatte gider? 420 km yolu kaç saatte gider?

412*) Motorlu tren 1 satte ortalama 56 km yol gider. 728 km yolu kaç saatte gider? 1008 km yolu kaç saatte gider?

413*) Bir posta treni 864 km yolu 27 saatte gitmiştir. Bu tren 1 saatte ortalama kaç km yol gitmiştir?

414*) Traktör ile bir çiftlikte 14 günde 672 dönüm yer sürülmüştür. Traktör 1 günde ortalama kaç dönüm yer sürmüştür?

415*) 36 Dönüm olan bir tarladan 2304 kg tütün alınmıştır. 1 Dönüm tarladan ortalama kaç kg tütün alınmıştır?

416*) Linyit kömürünün tonu 42 ilradır. Bir otel sahibi bu kış mevsimi için aldığı kömürlere 756 L veriyor. Kaç ton kömür almıştır?

417*) 432 liraya bir dikiş makinesi aldık. Bunu her ay bir taksit vermek üzere 1 yılda ödeyeceğiz. Her ay kaç L vereceğiz?

418*) Kızılay için sınıfımızda para topladık. Sınıf mevcudumuz 47 kişidir. Toplanan para 1645 kr olduğuna göre her birimiz kaç kr getirdik?

419*) Okul kooperatifimizden sınıfımız için 34 tane matematik kitabı aldık. Bu kitaplar için 3910 kr ödedik. 1 kitabın fiyatı kaç kuruştur?

420*) Okul kooperatimiz için 1 düzine kalem boya aldık. 2100 kr verdik. 1 Kutu boyanın alış fiyatı kaç kuruştur? (1 Düzinede 12 kutu, kalem boya vardır.)

421*) 27 litre sütten ortalama 1 kg tereyağı çıkarılıyor. 462 litre sütten kaç kg tereyağı çıkarılır?

422*) Akının babası diyorki: Bu yıl zeytin ağaçlarımızın birinden ortalama 76 kg zeytin aldık. Aldığımız bütün zeytinler 9500 kg dır. Kaç ağacımız vardır?

423*) 1 Kental odundan ortalama 25 kg odun kömürü elde ediliyor. 3250 kg kömür elde etmek için kaç kental odun lâzımdır?

424*) Hasanın ağabeyisi bir sigorta şirketinde çalışıyor. Çalıştığı yerden 1 yılda 3552 L alıyor. 1 Aylığı kaç liradır?

425*) Bir yapı ustası, bir yapıda 23 hafta çalışmıştır. Bu zaman içinde 1242 L almıştır. Bu usta 1 haftada kaç L almıştır?

426*) 1 İş haftasında 52 saat çalışan bir işçi, 3380 kr almıştır. Bu işçinin 1 saatte aldığı ücret kaç kuruştur?

427*) Yol işinde çalışan bir işçi 17 gün devam eden işin sonunda 10540 kr almıştır. Bu işçinin 1 gündeliği kaç kuruştur?

428*) Oğuz, sabah ve akşam üzerleri gazete satıyor. Geçen ay, 24 gün gazete sattım, 3960 kr kazandım diyor. Oğuz 1 günde ortalama kaç kr kazanmıştır?

429*) Bir otomobil 486 km yolu 9 saatte gitmiştir. Bu otomobil 1 saatte ortalama kaç km yol gitmiştir?

430*) İstanbul, Edirne kara yolu 235 km dir. Bir otobüs bu yolu 6 saatte gitmiştir. Otobüs 1 saatte ortalama kaç km yol gitmiştir?

431*) Ankara, Kastamonu kara yolu 258 km dir. Saatte ortalama 43 km yol giden bir otomobil, Ankaradan Kastamonuya kaç saatte gider?

432*) İstanbul ile İskenderun arası deniz yolu 825 mildir. 1 saatte ortalama 15 mil yol giden bir yolcu vapuru bu yolu kaç saatte gider?

433*) İstanbul ile Çanakkale arası 169 mil'dir. Bu yolu 13 saatte giden bir şilep, 1 satte ortalama kaç mil yol gitmiştir?

434*) İstanbul Konya demiryolu 748 km dir. 1 Saatte ortalama 34 km giden bir yolcu treni, İstanbuldan Konyaya kaç saatte gider?

435*) Ankara Erzurum demiryolu 1073 km dir. Bir yolcu treni bu yolu 29 saatte gitmiştir. Bu tren 1 saatte ortalama kaç km yol gitmiştir?

436*) Çanakkale Balıkesir kara yolu 210 km dir. 1 Saatte ortalama 11 km yol giden bir bisikletli, bu yolu kaç saatte gidebilir?

437*) Hangi sayının 17 katı 3451 eder?

ÇÖZÜM : Demekki aradığımız sayının 17 katı 3451 ediyor.

Şu halde o sayıyı bulmak için 3451 sayısını içinde kaç tane 17 bulunduğunu aramalıyız. Bu problemin yanda gösterilen çözümünü incele. Elde edilen sonucun doğruluğunu sağla.

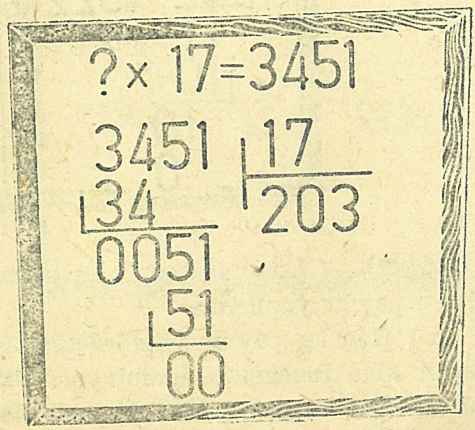

438*) Hangi sayının 28 katı 1036 dır?

439*) 43 katı, 4515 olan sayı, hangi sayıdır?

440*) 38 sayısını hangi sayı ile çarparsak 874 sayısı elde edilir?

441*) Büyük bir fırın 1 günde 14 çuval un kullanıyor. Bu 14 çuval un 1176 kg geliyor. 1 Çuval un kaç kg dır?

442*) Bir evin çatısı örtülürken, çatının 1 metre karesine 17 kiremit kullanılıyor. Bu çatıya 1598 kiremit kullanılmıştır. Çatı kaç metre karedir?

443*) Mersinde bir portokal bahçesinde toplanan 1728 portokal, herbirinde 72 portokal bulunan sandıklara konarak İzmire gönderiliyor. Bu portokallar kaç sandık içinde gönderilmiştir?

444*) Yaşarlar, bir evlerini yıllığı 1020 liraya kiraya vermişler. Bu evin aylık kirası kaç liradır?

445*) Otobüsle komşu kasabamızın oklunu ziyaret edeceğiz. Gidip gelmek üzere bir otobüs kiraladık. Otobüse 5640 kr vereceğiz. Otobüse binenlerin sayısı 47 kişi olduğuna göre her birimiz kaçar kr vereceğiz?

446*) Yaş günü hediyesi olarak dayım, güzel bir seyahat romanı getirmişti. Geçen yaz onu okudum. Kitap 490 sahife idi. 14 günde bitirdim. Her gün ortalama kaç sahife okudum?

447*) Sınıfımızda her ay 1050 kr yardım parası toplanıyor. Yardım parası veren arkadaşlarımız 42 kişi olduğuna göre, her birimiz kaçar kr veriyoruz?

Örnek Problem :

448*) 5 kg siyah üzümden 1 kg pekmez yapılır. Bir bağcı 1610 kg üzümden pekmez yapıyor.

a) Kaç kg pekmez yapar? b) Bu pekmezleri, herbiri 23 kg alan tenekelere dolduruyor. Kaç teneke lâzımdır?

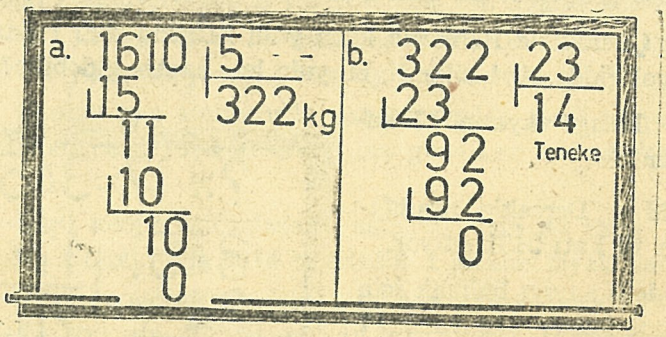

449*) 7 Litre sütten, 1 kg peynir yapılır. Bir mandırada 1344 litre sütten peynir yapılıyor.

a) Kaç kg peynir yapılır? b) Elde edilen peynirler, herbiri 24 kg peynir alan tenekelere konuluyor. Kaç teneke lâzımdır?

450*) Pamuk çekirdeğinin 6 kilosundan 1 kg pamuk yağı çıkarılır. Bir yağhanede 5508 kg pamuk çekirdeği sıkılıyor.

a) Kaç kg yağ çıkarılır? b) Bu yağlar, herbiri 17 kg alan tenekelere dolduruluyor. Kaç teneke lâzımdır?

451*) 7 kg pancardan 1 kg şeker çıkarılıyor.

a) 17150 kg pancardan kaç kg şeker çıkarılır? (C: 2450 kg.)

b) Elde edilen bu şeker, herbiri 98 kg şeker alan çuvallara konuluyor. Kaç çuval lâzımdır? (C: 25 çuval.)

452*) Okulumuz kooperatifine 1 düzinesi 96 kr olan kalemlerden aldık. Aldığımız aklemlere 1440 kr ödedik.

a) Kaç düzine kalem aldık? b) 1 Kalemin tanesini kaça aldık? (Cevap: a: 15 düzine, b: 8 kr.)

453*) Bir terzi 1 metresi 18 lira olan bir top kumaş alıyor. Bu kumaşa 648 L veriyor. a) Kaç metre kumaş almıştır?

b) 1 Kat elbise 3 metre kumaştan çıktığına göre, aldığı kumaştan kaç elbise yapacaktır?

454*) Sivas ile Erzurum arasındaki kara yolu 504 km dir. Bu yol eskiden yaya, araba veya at sırtında gidilirdi. Bu yol, 1 saatte ortalama 7 km yol yürüyen at ile gidilirse, a) Kaç saatte gidilebilir?

b) 1 günde ancak 8 saat yol gidileceğine göre, bu yol kaç gün devam eder?

Çözüm Yolu : **Yolun kaç saatte gidilebileceğini bulmak için, 504 km içinde kaç tane 7 km olduğunu aramalıyız. Yolun kaç gün devam edeceğini bulmak için, bulduğumuz saat sayısı içinde kaç tane 8 saat olduğunu aramalıyız.**

455*) Bizim sütçü, ineklerinden 1 haftada 672 litre süt sağıyor.

a) 1 günde kaç litre süt sağıyor? (C: 96 litre.)

b) 1 İnek, günde ortalama 12 litre süt verdiğine göre, bizim sütçünün kaç ineği vardır? (C: 8)

456*) Orhanın dedesi, günde 1 paket sigara içiyor. 1 Yılda sigaraya verdiği para 12740 kuruştur.

a) Orhanın dedesi 1 haftada sigaraya kaç kr veriyor? (1 Yıl 52 hafta.)

b) 1 Haftada 7 paket sigara içtiğine göre, 1 paket sigara kaç kuruştur?

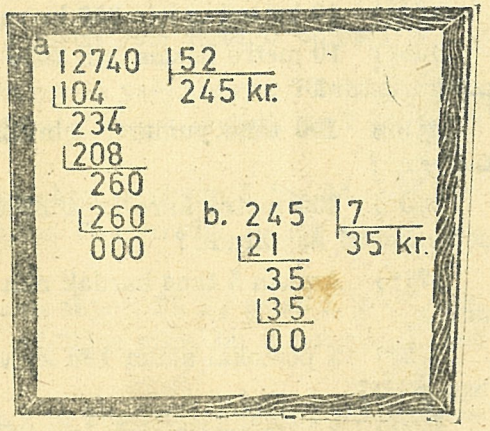

Bu problemin çözümüne ait işlemler yan tarafta yapılmıştır. İncele, problemin nasıl çözüldüğünü anlat,

Sen de çöz. Sonuçları karşılaştır.

457*) Bir otobüs gideceği uzun yol için benzin alıyor. Alınan benzin için 3120 kr veriliyor. Benzinin 1 litresi 48 kuruştur.

a) Kaç litre benzin alınmıştır? b) Benzinin 5 litresine 1 şişe deniyor. Alınan benzin kaç şişedir?

458*) Bir işçi 6 günlük bir iş haftasında 3120 kr alıyor.
a) Bu işçinin 1 gündeliği kaç kuruştur? b) İşçi 1 günde 8 saat çalıştığına göre, işçinin 1 saat için aldığı ücret kaç kuruştur?
(Cevap: a: 520 kr. b: 65 kr.)

459*) Yücelin babası, yaptırmağa başladığı yeni evin temel kazısı için 3 işçiye 8 günde 132 L vermiş. a) Bu işçilere 1 günde kaç kr verilmiştir?

b) Buişçilerden 1 tanesinin gündeliği kaç kuruştur?
(Cevap: a: 1650 kr. b: 550 kr.)

460*) Yüreğimiz 1 gün zarfında 109440 defa çarpar. (1 Gün = 24 saat)

a) 1 Saatte kaç defa çarpar? (C: 4560)
b) 1 Dakikada kaç defa çarpar? (C: 76)

ZİHİNDEN PROBLEMLER :

461*) Kilosu 180 kr olan peynirden yarım kilo alıyorsun. Kaç kr vereceksin?

462*) Akın 4 tane deftere 280 kr vermiş. Sen bu defterlerden 1 tane alıyorsun. Kaç kr vereceksin?

463*) Kilosu 170 kr olan pirinçten yarım kilosuna kaç kr verilir?

464*) 3 tanesi 90 kr olan ekmeklerden 1 tanesine kaç kr verilir?

465*) 2 kg sade yağına 1480 kr verilmiştir. Yağın 1 kilosu kaç kuruştur. Bu yağdan Yarım kilo alsan kaç kr verirsin?

466*) Bir otomobil 130 km yolu 2 saatte gitmiştir. 1 Saatte kaç km yol gitmiştir?

467*) 10 kg soğan için 350 kr verilmiştir. 1 kg soğan kaç kuruştur?

468*) 10 metre basma için 2450 kr verilmiştir. Basmanın 1 metresi kaç kuruştur?

469*) 100 tane yumurta için 1200 kr verilmiştir. 1 Yumurta kaç kuruştur?

470*) 100 metre kare arsa 3200 liray. alınmıştır. Bu arsanın 1 metre karesi kaç liradır?

471*) Annem 5 tane bardak aldı 600 kr verdi. 1 Bardak kaç kuruştur?

472*) 5 portokal aldım 120 kr verdim. 1 Portokalın fiyatı kaç kuruşa geldi?

473*) 2 litre zeytin yağı için 360 kr verilmiştir. Bu yağın 1 litresi kaç kuruştur? Bu yağdan yarım litre alırsan kaç kr verirsin?

474*) Babam 250 kr verdi. Üç kardeş arasında bölüşeceğiz. Ben 80 kr aldım. Kalan parayı iki kardeşim eşit olarak bölüşecekler. İki kardeşim kaçar kr alacaklar?

475*) Oğuz ile Ayla'ya anneleri 150 kr vermiş. Oğuz büyük olduğu için Ayladan 30 kr daha fazla alacak. Her biri kaçar kr almalıdır?

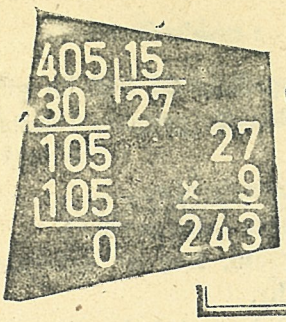

VIII.

Tamsayılarla ÇARPMA ve BÖLME Üzerinde Karışık PROBLEMLER

Örnek Problem :

476*) Annem Selmanın yaş günü için, Selmaya, kardeşlerine ve bana 5 tane mendil aldı. Bu mendillerin 1 düzinesi 1380 kuruştur. Annem, aldığı 5 mendil için kaç kr verdi?

Önce: 1 Mendil fiyatını bulalım:

1380 | 12
18 | 115 kr.
60
00

115
× 5 mendil
575 kr.

477*) Babam 3 metre elbiselik kumaş aldı. 4980 kr verdi. Annem aynı kumaştan bana da 2 metre almasını söyledi. Benim için alacağı 2 m kumaşa kaç kr verecektir?

Çözüm Yolu : Önce, kumaşın 1 metresinin fiyatını bulunuz.

478*) Geçen hafta babam 4 litre zeytin yağı almıştı. 760 kr vermiş. Annem bu yağı çok beğendi. Daha 7 litre almasını söyledi. Bu 7 litre yağ için kaç kr vereceğiz?

479*) Bir terzi aynı cinsten 2 top kumaş alıyor. I. top 14 metredir. Bunun için 322 L veriyor. II. top kumaş 17 metredir. II. top kumaş için kaç lira vermiştir?

480*) Bir bakkal 2 çuval patates alıyor. 96 kg gelen I. çuval için 4320 kr veriyor. İkinci çuval 84 kg geldiğine göre, bu ikinci çuvala kaç kr verecektir? (Cevap: 3780 kr.)

481*) Dayımla babam, ikisi de aynı büyüklükte olan birer arsa aldılar. Dayım arsanın 1 metrekaresini 24 liradan aldı ve bütün arsa için 4872 L ödedi. Babamın arsası daha önce olduğu için 1 metre karesini 29 liradan aldı. Kaç lira ödeyecektir? (Cevap: 5887 L.)

Çözüm Yolu : Önce dayımın aldığı arsanın kaç metre kare olduğunu bulalım. Bunun için 4872 L içinde kaç tane 24 L olduğunu arayalım.

Örnek Problem :

482*) Komşu kasabaya işleyen bir otobüs gidişte 26 kişi ile gidiyor. Yolculardan 4680 kr alıyor. Dönüşte 37 yolcu ile geliyor. Dönüşte aldığı para kaç kuruştur.

ÇÖZÜM : Önce 1 yolcunun bilet parasını hesaplıyalım.
4680 kr : 26 = 180 kr. (1 Yolcunun bilet parası.)
Şimdi 37 yolcudan toplanan paranın, kaç kr olduğunu hesaplıyalım. 180 × 37 = 6660 kr.

483*) Bir otobüs 26 kilometrelik yolda 312 kuruşluk benzin yakmıştır. Bu otobüs 47 kilometrelik yolda kaç kuruşluk benzin yakar? (C: 564 kr.)

484*) Bir pamuk tarlasını çapalamak için ilk gün 18 işçi çalıştırılmış ve bunlara 9720 kr verilmiştir. İkinci gün aynı gündelikle 26 işçi çalıştırılmıştır. İkinci gün çalışan işçilere kaç kr verilecektir?

Çözüm Yolu : İlk gün çalışan 18 işçi, 9720 kr aldığına göre, 1 işçinin gündeliğini hesaplayınız.

485*) 5 Dönüm tarlaya 185 kg tohumluk buğday ekilmiştir. 26 dönüm tarlaya kaç kg buğday ekilir? (C: 962 kg.)

Çözüm Yolu : Önce 1 dönüme kaç kg ekildiğini bulunuz.

486*) 8 Pulluk ile 1 günde 72 dönüm tarla sürülmüştür. 11 Pulluk ile 1 günde kaç dönüm tarla sürülür? (C: 99 Dönüm.)

Çözüm Yolu : Önce, 1 Pulluğun kaç dönüm yer sürdüğünü bulun.

487*) 18 Günde 162 L kazanan bir yapı ustası, 23 Günde kaç L kazanır?

Çözüm Yolu : Önce, 1 Günde kaç lira kazandığını bulalım. 18 Günde 162 lira kazanınca 1 Günde, 162 liradan 18 defa daha az kazanır. Yani: 162 : 18 = 9 L kazanır. 1 Günde kazandığı para bulununca, 23 günde kazandığı nasıl bulunur?

488*) Fabrikada çalışan bir işçi, 6 günlük 1 iş haftasında 4470 kr, alıyor. 28 gün olan Şubat ayında kaç kr kazanır? (C: 20860 kr.)

Çözüm Yolu : Önce, bu işçinin 1 Günde kaç kr aldığını bulun.

489*) 1 Yıllığı 1020 liraya tutulan bir evin 5 aylık kirası peşin verilmiştir. Peşin olarak verilen para kaç liradır? (425 L.)

Çözüm Yolu : 1 Yıllığın yani, 12 aylığın kirasını biliyoruz. O halde önce 1 Aylık kirayı hesaplıyalım. Sonra 5 aylık kirayı bulalım .

490*) Bir bisikletli, 4 saatte 56 km yol gidiyor. Aynı hızla 9 saatte kaç km yol gidebilir? (C: 126 km.)

Çözüm Yolu : Önce 1 Saatte kaç km gittiğini bulunuz.

491*) Bir yolcu treni 442 km olan bir yolu 13 saatte gitmiştir. Aynı hızla 17 saatte kaç km yol gider? (C: 578 km.)

Çözüm Yolu : Bu trenin 13 saatte kaç km yol gittiğini biliyorsun. Önce 1 saatte kaç km yol gittiğini hesapla.

Örnek Problem :

492*) Olcayın babası 360 L aylık alıyor. Olcaylar bu paranın 9 da 2 sini ev kirası olarak veriyorlar. Olcaylar 1 ayda kaç lira ev kirası veriyorlar?

AÇIKLAMA : **Demekki, 360 liranın 9 parçada 2 parçasını kira olarak veriyorlar. O halde 360 lirayı 9 kısma ayıralım. Yani dokuza bölelim ve 2 parçayı alalım.**
Bu problemin çözümü için aşağıda yapılan işlemleri incele sen de yap.

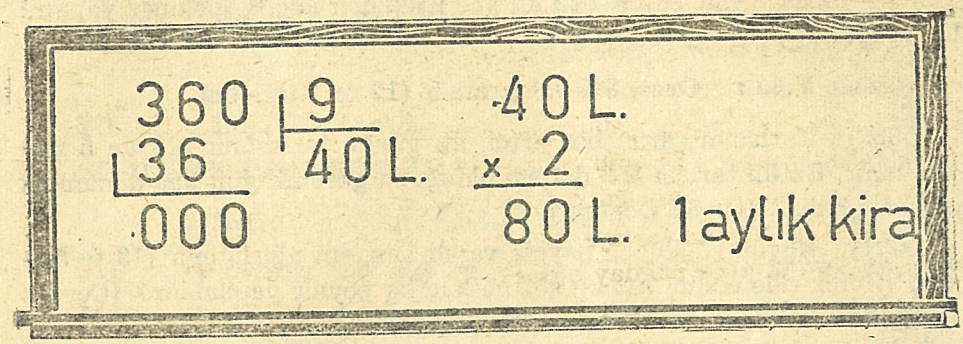

493*) Tatilde, 180 sahifelik bir kitabın (5 te 2 sini) 1 günde okudum. O gün kitaptan kaç sahife okudum? (C: 72)

Çözüm Yolu : **Önce, 180 sahifenin 5 te birini bul. (180 : 5)**

494*) Mahallemizin bakkalı, yakın köyden 192 yumurta toplamış. Getirirken sepeti düşürdüm diyor. Yumurtaların (8 de 3 ü) kırılmış. Kaç tane yumurta kırılmıştır?

Çözüm Yolu : **Önce, 192 yumurtanın Sekizde Birini, bul.**

495*) Benim 1035 kr param var. Kardeşimin parası bu paranın (9 da 7 si) kadardır. Kardeşimin kaç kuruşu vardır? (C: 805 kr.)

Çözüm Yolu : **Önce, 1035 liranın Dokuzda Birini, bul.**

496*) Okulumuzun mevcudu 253 kişidir. Bizim sınıfın mevcudu bu sayının (11 de 2 si) kadardır. Bizim sınıfta kaç öğrenci vardır? (C: 46).

497*) Buğday öğütülünce tamamen un olmaz. (25 te 4 ü) kepek olur. 375 kg buğday öğütülünce kaç kg kepek çıkar?

Çözüm Yolu : **Önce, 375 kilogramın, (25 te 1 ini) bulalım.**
375 : 25 = 15 kg.
Bunun 4 katını alalım. 15 × 4 = 60 kg. Kepek çıkar.

498*) Zeytin tanesi sıkılınca tamamen yağ çıkmaz. Ancak sıkılan zeytin ağırlığının (7 de 2 si) yağ olur. 1064 kg zeytin tanesi sıkılınca kaç kg yağ elde edilir? (C: 304 kg.)

Çözüm Yolu : **Önce, 1064 kilogramın Yedide Birini, bul.**

499*) Pamuk çekirdeği sıkılınca tamamen yağ olmaz. Ancak sıkılan çekirdeğin (11 de 2 si) yağ olur. 8866 kg pamuk çekirdeği sıkılınca kaç kg yağ elde edilir? (C: 1612 kg.)

Çözüm Yolu : Önce, sıkılan çekirdek ağırlığının (11 de 1 ini) bul.

500*) Yaş sabun kuruyunca (20 de 3) fire verir. Yani, ağırlığı (20 de 3) azalır. Yaş iken 1080 kg gelen sabun, kuruyunca kaç kg fire verir?

Çözüm Yolu : Önce, 1080 kilogramın (20 de 1 ini) bul.

501*) Yaş üzümden pekmez yapılırken, üzüm ağırlığının (15 te 4 ü) kadar pekmez elde edilir. 825 kg yaz üzümden kaç kg pekmez yapılır? (C: 220 kg.)

Çözüm Yolu : Önce, 825 kilogramın (15 te 1 ini) bul.

502*) Tarlasını süren bir çiftçi, ilk günde tarlasının (12 de 5 ini) sürmüştür. Bütün tarlası 156 dönüm olduğuna göre ilk gün kaç dönümlük yer sürmüştür? (C: 65 Dönüm.)

503*) Koyun südünden peynir yapılırken, süt ağırlığının (13 te 5 i) kadar peynir elde edilir. 702 kg sütten kaç kg peynir yapılabilir? (Cevap: 270 kg.)

Çözüm Yolu : Önce, 702 kilogramın (13 te 1 ini), bul.

504*) Koyun südünden tere yağı çıkarılırken, süt ağırlığının (45 te 4 ü) kadar tere yağı elde edilir. 360 kg sütten kaç kg tere yağı çıkarılır? (Cevap: 28 kg.)

Çözüm Yolu : Önce, 360 kilogram sütün (45 te 1 ini), bul.

ZİHİNDEN PROBLEMLER :

505*) 3 Tanesi 90 kr olan ekmeklerden 5 tanesine kaç kr verilir?

506*) 2 kilosu 180 kr olan fasulyanın 5 kilosuna kaç kr verilir?

507*) 3 metresi 450 kr olan basmanın 4 metresine kaç kr verilir?

508*) 10 Kilosu 350 kuruş olan soğanın 4 kilosuna kaç kr verilir?

509*) 10 tanesi 250 kr olan portokalların 7 tanesine kaç kr verilir?

510*) 10 litresi 550 kr olan sütten 2 litresine kaç kr verilir?

511*) 2 tanesi 250 kr olan defterlerden 3 tanesine kaç kr verilir?

512*) 2 saatte 70 km yol giden bir tren, aynı hızla giderse 3 saatte kaç km yol gider?

513*) 4 Defter için 280 kr verilmiştir. Bu defterlerden 3 tanesine kaç kr verilir?

514*) 5 litrelik bir küçük teneke zeytin yağı için 9 lira verilmiştir. Bu yağdan 2 litresine verilen para kaç kuruştur?

515*) Babam kendisine 3 m elbiselik kumaş aldı. 48 L verdi. Aynı kumaştan bana da 2 m alacak. Benim kumaşım için kaç L verecek?
(C: 36 L.)

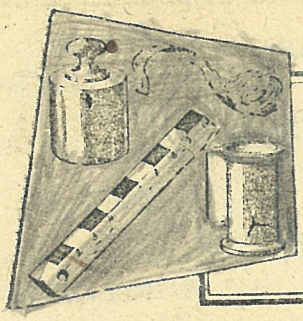

IX.

ÖLÇÜLER
Üzerinde
Alıştırmalar ve Problemler

UZUNLUK ÖLÇÜLERİ

SÖZLÜ ALIŞTIRMALAR,
ZİHİNDEN PROBLEMLER.

516*) 1 Metre kaç desimetredir? 2 m, 3 m kaç desimetredir?

517*) 14 Desimetrede kaç metre ve kaç desimetre vardır?

518*) 18, 26, 35 Desimetrenin herbirinde kaç m ve kaç dm vardır?

519*) 1 Metre kaç Santimetredir? 2 m, 3 m kaç santimetredir?

520*) Güner'in boyu 128 cm dir. Bu uzunluğun içinde kaç metre ve kaç santimetre vardır?

521*) 230 Santimetrede, 186 santimetrede, 154 Santimetrede kaç metre ve kaç santimetre vardır? Her uzunluk için ayrı ayrı söyle.

522*) 1 Metre kaç milimetredir? 2 m, 3 m kaç milimetredir?

523*) 1 Metrenin 10 katı olan uzunluk ölçüsüne ne isim verilmiştir? 1 Dekametre kaç metredir? 2 dam, 3 dam kaç metredir?

524*) 18 Metrede kaç dekametre ve kaç metre vardır?

525*) 110 metrede kaç dekametre vardır?

526*) Sokağımızın uzunluğu 58 metredir. Bu uzunlukta, kaç dekametre ve kaç metre vardır?

527*) 1 Metrenin 100 katı olan uzunluk ölçüsüne ne isim verilmiştir? 1 Hektometre kaç metredir? 2 hm, 3 hm, 5 hm kaç metredir?

528*) 437 metre uzunluk içinde, kaç hm, kaç dam ve kaç m vardır?

529*) 1 Metrenin 1000 katı olan uzunluk ölçüsüne ne isim verilmiştir? 1 Kilometre kaç metredir? 2 km, 3 km, 6 km kaç metredir?

530*) 3075 metrede kaç kilometre ve daha kaç metre vardır?

531*) 5468 Metre içinde, Kaç km, kaç hm, kaç dam ve kaç m vardır?

532*) 1 Kilometrede kaç hm vardır? 1 Kilometre kaç dekametredir?

YAZILI ALIŞTIRMALAR ve PROBLEMLER.

3 km + 2 hm + 4 dam + 7 m = ? m

3 km ⟶ 3000 m
2 hm ⟶ 200 m
4 dam ⟶ 40 m
7 m ⟶ + 7 m
3247 m

Örnek Problem :

533*) Şu uzunlukların toplamı kaç metredir?

3 km + 2 hm + 4 dam + 7 m = ? m.

Bu sorunun yanda yapılmış olan cevabını incele, sen de yap.

Yukarıdaki, örnek problemden faydalanarak aşağıdaki soruları da cevaplandır.

534*) 5 km + 4 hm + 8 m = ? m.

535*) 6 km + 3 hm + 5 dam + 6 m = ? m.

536*) 3 km + 6 m = ? m.

537*) 4 km + 2 hm + 9 dam = ? m.

538*) 7 km + 5 dam = ? m.

539*) Benim 1 karışım 17 cm dir. Karışım ile yazı tahtamızın boyunu, kapı genişliğini, Pencere genişliğini ölçtüm.

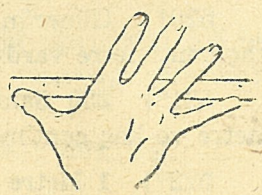

a) Tahtanın boyu 23 karış geldi. Tahtanın boyu kaç metre ve kaç santimetredir?

b) Kapı genişliği 7 karış geldi. Kapının genişliği kaç metre ve kaç santimetredir?

c) Pencere genişliği 11 karış geldi. Pencerenin genişliği kaç metre ve kaç cm dir?

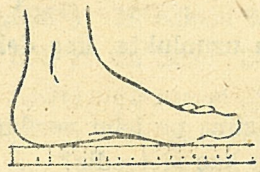

540*) Benim ayağım 27 cm dir. Sınıfımızın genişliğini ayağım ile ölçtüm. 28 ayak geldi. Sınıfımızın genişliği kaç metre ve kaç cm dir?

541*) Koridorun uzunluğunu da ayağım ile ölçtüm. Koridorun uzunluğu 46 ayak geldi. Koridorun uzunluğu kaç metre ve kaç cm dir?

542*) Benim adımım 64 cm dir. Adımım ile, sınıfımızın uzunluğunu, Okul bahçesinin genişliğini, caddenin genişliğini ölçtüm.

a) Sınıfımızın uzunluğu 11 adım geldi. Sınıfımızın uzunluğu kaç metre ve kaç cm dir?

b) Okul bahçesinin genişliği 37 adım geldi. Okul bahçesinin genişliği kaç metre ve kaç cm dir?

c) Caddenin genişliği 13 adım geldi. Caddenin genişliği kaç metre ve kaç cm dir?

543*) 7 Dekametre uzunluğunda olan sokağımız tamir ediliyor. İlk hafta 48 metresi tamir edildi. Daha kaç metresi kaldı?

544*) Oktayın 2 yumak uçurtma sicimi var. Birinci yumak 2 hm dir. İkinci yumak bundan 18 m daha kısadır. Oktay bu iki yumağı bir araya bağladı. Bütün sicimin uzunluğu kaç metre oldu? (C: 382 m.)

545*) Bir bahçeye (1 km 4 hm) uzakta olan bir kaynaktan su getiriliyor. Bu su yolunun 896 metrelik kısmına boru döşendi. Daha kaç metrelik kısmına boru döşenecektir?

546*) Alilerin sokağına kanalizasyon yapıldı. Sokağın uzunluğu 43 metredir. Yol boyunca açılan 43 metrelik hendeğe, 1 tanesinin uzunluğu 90 cm olan künklerden 40 tane yerleştirildi. Hendeğin daha kaç metrelik kısmına künk döşenmedi? (C: 7 metre.)

547*) Bir binanın Dördüncü katına 50 basamak merdiven ile çıkılıyor. 1 Basamak 18 cm olduğuna göre, bu binanın dördüncü katı yerden kaç metre yüksekliktedir?

548*) Ayşenin 1 adımı 65 cm dir. Ayşe diyorki, saydım 1 dakikada 80 adım atıyorum. Buna göre Ayşenin 1 saatte yürüyeceği yol kaç km ve kaç metredir?

549*) Sakarya nehrimizin uzunluğu 1 kilometreden 210 m kısadır. Sakarya nehrinin uzunluğu kaç metredir?

550*) Büyük Ağrı dağının yüksekliği 6 kilometreden 335 m daha azdır. Büyük Ağrı dağımızın yüksekliği kaç metredir?

ALAN ÖLÇÜLERİ

SÖZLÜ ALIŞTIRMALAR.

551*) 1 Metre karenin, kenarları ne uzunluktadır?

552*) 1 Desimetre karenin kenarları ne uzunluktadır?

553*) 1 Metre karede kaç desimetre kare vardır? 2 m^2, 3 m^2 de kaç desimetre kare vardır?

554*) Bir masanın yüzü 140 desimetre karedir. Bu masanın yüzeyi kaç metre kare ve kaç desimetre karedir?

555*) Bir kapı camı 185 dm^2 dir. Bu camın yüz ölcümünde kaç m^2 ve kaç desimetre kare vardır?

556*) 1 Desimetre karede kaç santimetre kare vardır? 2 dm^2, 3 dm^2, 10 dedimetre karede kaç santimetre kare vardır?

557*) Matematik kitabımızın 1 sahifesi 384 cm^2 dir. Bu sahife kaç desimetre kare ve kaç santimetre karedir?

558*) Bir fotoğraf kartı 108 santimetre karedir. Bu kart kaç dm^2 ve kaç cm^2 dir?

YAZILI ALIŞTIRMALAR ve PROBLEMLER:

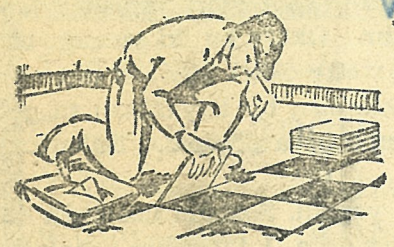

559*) Evlerde salonlara, mutfaklara, koridorlara döşenen karo plâklardan 1 tanesi 4 dm^2 dir. Bizim mutfağımıza bu karolardan 225 tane döşenmiştir. Mutfağımız kaç metre karedir?

560*) 12 m^2 olan bir koridoru döşemek için 1 tanesi 4 desimetre kare olan karo plâklardan kaç tane lâzımdır?

Çözüm Yolu: Önce, 12 m^2 yi, desimetre kare olarak yazınız.

561*) Karo plâkların 1 metre karesi 7 liradır. Bir salonu döşemek için 325 tane karo plâk kullanılmıştır. Bu salon kaç metre karedir? Bu salona kullanılan plâklara kaç L ödenmiştir? (1 plâk 4 dm^2 dir.) (C: Salonun alanı: 13 m^2. Ödenen para: 91 L.)

NOT: Arsalar metre kare fiyatı üzerinden satılır. Pencere camları, halılar, döşeme muşambaları metre kare fiyatı üzerinden satılır. Yapılarda döşeme işleri, kapı pencere doğrama işleri, badana boya, sıva ve bunlar gibi birçok işler hep metre kare fiyatı üzerinden yapılır.

562*) 1 Metre karesi 27 liradan alınan 236 m^2 arsaya kaç L ödenir?

563*) 1 Metre karesi 18 L olan bir arsa için 3744 L ödenmiştir. Bu arsa kaç metre karedir?

564*) Camın 1 metre karesi 720 kuruştur. a) Yeni yapılan bir evin pencerelerine takılan 14 metre kare cam için kaç kr ödenir?

b) Camları kesip takmak için de 1 metre kare başına 125 kr işçilik alınıyor. Bu evin camlarının takılması için kaç kr işçilik verilmiştir?

565*) Buzlu camın 1 metre karesi 980 kuruştur. a) Bir evin iç kapılarına 6 metre kare buzlu cam takılmıştır. Bu camlar için kaç kr ödenmiştir? b) Camların kesilip takılması için 1 metre kare başına 175 kr işçilik alınmıştır. Ödenen işçilik kaç kuruştur?

566*) Marangozlar yapılarda doğrama işlerini yani, kapı ve pencereleri metre kare ile yaparlar. Yeni bir evde pencere ve kapılar 43 m^2 tutmuştur. 1 Metre karesi 28 liradan yapıldığına göre bu doğramaya kaç lira ödenir?

567*) Bir evin doğrama işlerine 1026 L verilmiştir. 1 Metre karesi 27 liradan yapıldığına göre kaç metre kare doğrama işi yapılmıştır?

568*) Yeni bir yapıda bina içi sıvalar 508 metre kare tutmuştur. Sıva işçiliğinin 1 metre karesi 90 kr olduğuna göre, sıva işçiliği için kaç L ve kaç kr verilmiştir?

569*) Yeni bir evin iç ve dış badanaları 976 m^2 tutmuştur. Badana işçiliğinin 1 metre karesi 35 kr olduğuna göre, badana işçiliği için ödenen para kaç liradır?

570*) Yağlı boyanın 1 metre karesini 580 kuruştan yaptıran bir ev sahibi 135 metre karelik yağlı boya işi yaptırıyor. Kaç L verecektir?

571*) 1 Metre karesini 78 liradan bir halı alıyoruz. Aldığımız halı için 468 L veriyoruz. Bu halı kaç metre karedir?

572*) Evde 3 odamıza muşamba döşeyeceğiz. Büyük bir odanın alanı 18 metre karedir. Diğer iki oda aynı büyüklüktedir ve birinin alanı 13 metre karedir. Muşambanın 1 metre karesi 850 kr olduğuna göre bu üç odanın muşamba döşenmesi için kaç lira muşamba parası verilecektir? (Cevap: 374 L.)

NOT: Metre kareden büyük alan ölçüleri AR, HEKTAR ve KİLOMETRE KARE dir.

1 AR (a) ..... 100 Metre karedir.

1 HEKTAR (ha) ..... 10 000 Metre karedir.

1 KİLOMETRE KARE (km^2). 1 000 000 Metre karedir.

Büyük çiftlikler HEKTAR ile, memleket yüz ölçümleri KİLOMETRE KARE ile ölçülür. Bunlardan başka, Yurdumuzda tarlaların yüz ölçümünde çok kullanılan DÖNÜM vardır.

1 DÖNÜM = 920 Metre Karedir.

573*) 1 Hektar 10 000 metre karedir. 1 Dönüm 920 metre karedir. 10 dönüm tarlası olan bir köylünün bu tarlası 1 hektardan kaç metre kare noksandır?

574*) Yurdumuzun en küçük gölü, Ankara yakınında Emir gölüdür. Bu gölün yüz ölçümü 128 hektardır. Büyük göllerimizden Tuz gölünün yüz ölçümü, Emir gölünün 1266 katıdır. Tuz gölünün yüzölçümü kaç hektardır? (Cevap: 162048 ha.)

575*) Yurdumuzda 1950 yılında ekilen topraklarımızın alanı 156100 kilometre kare, 1952 yılında ekilen toprakların alanı da 173790 km^2 dir. 1952 yılında, 1950 yılına göre, kaç km^2 fazla yer ekilmiştir?

576*) Yurdumuzun yüz ölçümü 767120 kilometre karedir. Ormanlarımız yurd topraklarının ortalama (10 da 1 i) kadardır. Ormanlarımızın kapladığı alan kaç kilometre karedir?

577*) Sıtma savaşında bataklıkların kurutulması önemlidir. Yurdumuzda 1950 yılında 500 ha, 1952 yılında 473 ha bataklık kurutulmuş, bu yerler ekime elverişli hale getirilmiş veya ağaçlandırılmıştır. 1952 yılında, kurutulan bataklık alanı 1950 de kurutulandan kaç hektar daha azdır?

AĞIRLIK ÖLÇÜLERİ

SÖZLÜ ALIŞTIRMALAR,
ZİHİNDEN PROBLEMLER.

578*) Ne gibi şeyleri KİLOGRAM ile ölçüyoruz?

579*) 1 Kilogram kaç gramdır? 2 kg, 3 kg, 5 kg kaç gramdır?

580*) 1250 gram gelen bir paket, kaç kg ve kaç gramdır?

581*) 2375 gram içinde, kaç kg ve kaç gram vardır?

582*) 1 kg içinde kaç tane 250 gramlık vardır?

583*) Bir bakkal, 4 kg kahveyi herbiri 250 gramlık olarak kese kâğıtlarına koyuyor. Bu kahveyi kaç kâğıda koyacaktır?

584*) 1 Kilogram ıhlamur, herbiri 50 gram alan kaç pakete konabilir?

585*) 1 Kilosu 600 kr olan tere yağından,

a) 250 gram alıyorsun kaç kr vereceksin?

b) Aynı yağdan 400 gram alıyorsun kaç kr vereceksin?

c) 75 kr ile kaç gram tere yağı alırsın?

586*) 1 Kilosu, 140 kr olan toz şekerden 750 gram alıyorsun. Kaç kr vereceksin? 35 kr ile bu şekerden kaç gram alırsın?

587*) 1 Kilosu 720 kr olan sade yağından, a) 1,5 kg alıyorsun. Kaç kr vereceksin? b) Aynı yağdan 250 gram alıyorsun kaç kr vereceksin? c) 360 kr ile bu yağdan kaç gram alırsın?

588*) 100 gramlık bir paket çay 250 kuruştur. Çayın 1 kilosu kaç liradır?

589*) 1 Kilogram kahve 12 liradır. a) 125 gram kahve kaç kuruştur? b) 6 lira ile kaç gram kahve alınabilir?

590*) Kilogramdan büyük hangi ölçüleri biliyorsun?
1 Kental kaç kg dır? 2 kental, 3 kental kaç kilogramdır?

591*) 1 Ton kaç kg dır? 2 ton, 3 ton, 5 ton kaç kg dır?

592*) 2 Ton ve 50 kg, bir arada kaç kg dır?

593*) 3 Ton 1 kental ve 75 kg, bir arada kaç kilogramdır?

594*) 1500 kg içinde, kaç ton ve kaç kg vardır?

595*) 2800 kg içinde, kaç ton ve kaç kg vardır?

596*) Vinçle kaldırılan büyük bir taş 1890 kg geliyor. Bu taş kaç ton ve kaç kg dır?

597*) 1 Ton maden kömürü, küçük arabalarla taşınıyor. 1 araba 200 kg kömür taşıyor. Bu 1 ton kömür kaç araba ile taşınabilir?

598*) 1 Ton maden kömürü 68 liradır. Yarım ton kömür kaç liradır? 2 ton kömür kaç liradır?

YAZILI ALIŞTIRMALAR ve PROBLEMLER.

599*) Bir tarlanın 1 dönümüne 36 kg tohumluk buğday ekilmiştir. O yıl (Bire, Altı) ürün alınmıştır. 1 dönümden alınan buğday kaç kilogramdır? 18 Dönümden alınan buğday kaç ton ve kaç kilogramdır?

600*) 3 Kental odun kömürü 5 çuvala dolduruluyor. 2 çuvala 53 er kilogram, diğer 2 çuvala 64 er kg konuyor. Kalanı da beşinci çuvala konuyor. Beşinci çuvala konan kömür kaç kg dır?

601*) Bir bağdan herbiri 86 kg gelen 11 çuval kuru üzüm elde ediliyor. Elde edilen üzüm 1 tondan kaç kg noksandır?

602*) 1 Ton un, herbiri 84 kg un alan kaç tane çuvala doldurulabilir?

603*) 1 Ton su, herbiri 19 kg su alan kaç tane gaz tenekesine doldurulabilir?

604*) 5 tonluk bir kamyona, 1 balyası 250 kg gelen 17 pamuk balyası yükletiliyor. Bu 17 balya 5 tondan ne kadar azdır? Bu kamyona daha kaç balya yükletilebilir?

605*) 5 Kental buğday öğütülünce 87 kg kepek çıkmış. Elde edilen un kaç kilogramdır?

606*) 6 kg pamuk çekirdeğinden 1 kg pamuk yağı elde ediliyor. 1 Ton pamuk çekirdeğinden kaç kg yağ çıkarılır?

607*) 7 kg pancardan, 1 kg toz şeker elde ediliyor. 5 Ton pancardan kaç kg şeker elde edilir?

608*) 1 Tiftik keçisinden 1 yılda ortalama 3 kg tiftik alınır. Keçilerinden yılda ortalama 1 ton tiftik alan köylünün kaç tane keçisi vardır?

609*) 1 At günde ortalama 5 kg ot yer. 4 atı olan bir çiftçi atları için herbiri 2 kental gelen 15 balya ot ayırıyor. Bu kadar ot atlara kaç gün yetecektir?

PARALARIMIZ

SÖZLÜ ALIŞTIRMALAR, ZİHİNDEN PROBLEMLER.

610*) Kaçar kuruşluk madeni paralarımız vardır? Kaçar liralık kâğıt paralarımız vardır? Sıra ile söyle.

611*) 1 Lira kaç kuruştur? 2 L, 3 L, 8 L, 6 L kaç kuruştur?

612*) 2,5 Lira, 7,5 L, 10 L kaç kuruştur?

613*) 1 Lira içinde kaç tane 25 kurluşluk vardır? 1 tane 25 kuruşluk 1 Liranın ne kadarıdır?

614*) 75 kuruş, 1 liranın kaçta kaçıdır?

615*) 845 kr içinde, kaç lira ve kaç kr vardır?

616*) 1075 kr içinde, kaç L ve kaç kr vardır?

617*) 2325 kr içinde, kaç L ve kaç kr vardır?

618*) 1 Lirada kaç tane 10 kurluşluk vardır? Kaç tane 5 kuruşluk vardır?

619*) 2,5 Lirada kaç tane 50 kuruşluk, kaç tane 25 kuruşluk vardır?

620*) 1 Tane 50 liralıkta kaç tane 2,5 liralık vardır?

621*) 1 Tanesi 10 kr olan 7 tane gevrek alıyorsun. 1 Lira veriyorsun. Geriye kaç kr alacaksın?

622*) 1 Tanesi 25 kr olan portokallardan 7 tane alıyorsun. 1 tane 2,5 liralık veriyorsun. Geriye kaç kr alırsın?

623*) 135 kuruşa 1 kitap alıyorsun. Kitapçıya 3 tane 50 kuruşluk veriyorsun. Geriye kaç kr alacaksın?

624*) Tanesi 2,5 L olan çoraplardan 5 çift alınıyor. Satıcıya 1 tane 10 liralık ile 1 tane 5 liralık veriliyor. Satıcı geriye kaç kr verir?

625*) 1 Liranın Dörtte biri kaç kuruştur? Beşte biri kaç kuruştur?

626*) 2,5 Liranın yarısı kaç kuruştur? Onda biri kaç kuruştur? Onda üçü kaç kuruştur?

627*) Cebimde 1 tane 2,5 liralığım vardı. Onda üçünü harcadım. Geriye kaç kuruşum kaldı?

628*) 1 Tane 5 liralığım vardı. Dörtte birini harcadım. Daha kaç kuruşum kaldı?

629*) 1325 kuruşu ödemek için, en az sayıda olmak üzere hangi paralarımızdan vermelisin?

Cevap : 1 tane 10 liralık, 1 tane 2,5 liralık, 1 tane 50 kuruşluk ve 1 tane de 25 kuruşluk.

630*) 745 Kuruşu ödemek için, en az sayıda olmak üzere hangi paralarımızdan vermelisin?

631*) 680 Kuruşu ödemek için, en az sayıda olmak üzere hangi paralarımızdan vermelisin?

632*) Bakkaldan 760 kuruşluk yiyecek alıyorsun. 1 Tane 10 liralık veriyorsun. Bakkal geri vereceğini, en az sayıda olmak üzere hangi paralarımızla verebilir?

633*) Otobüsle gidiyordum. Biletçiye 1 tane 2,5 liralık verdim. Bilet parası 35 kuruştur. Biletçi bana 1 tane lira, 2 tane 50 kuruşluk verdi. Daha kaç kr verecek?

YAZILI PROBLEMLER :

634*) İzmir Uşak birinci mevki tren ücreti 956 kr, ikinci mevki687 kuruştur. Akının babası ve annesi, Uşaktan İzmire giderken birinci mevki ile gidiyorlar. İkinci mevki ile dönüyorlar. Gidişte kaç kr daha fazla vermişlerdir?

635*) Afyon Sıvas ikinci mevki tren ücreti 2834 kuruştur. Öğrencilerden yarım ücret alınıyor. Oktay babası ile Afyondan Sıvasa trenle gidiyorlar. Bilet parası olarak kaç kr verirler?

ZAMAN ÖLÇÜLERİ

SÖZLÜ ALIŞTIRMALAR. ZİHİNDEN PROBLEMLER.

636*) Zaman ölçülerinden neleri biliyorsun? İsimlerini söyle.

637*) 1 Saat kaç dakikadır? 2 saat, Yarım saat kaç dakikadır?

638*) 30 Dakika 1 saatin ne kadarıdır? 15 Dakika 1 saatin ne kadarıdır?

639*) Dakikadan küçük hangi zaman ölçüsü vardır? 1 Dakikada kaç saniye vardır?

640*) 1 Gün kaç saattir: 2 gün, 3 gün kaç saattir?

641*) Kış aylarında bir gece 15 saat olursa, o gün GÜNDÜZ kaç saattir?

642*) Yaz aylarından birinde bir gece 10,5 saat olursa, o gün gündüz kaç saattir?

643*) Ali okul'a trenle gelip gidiyor. Geliş 45 dakika sürüyor. Alinin 1 günde kaç saati yolda geçiyor?

644*) Sabah ilk derse saat (Dokuza çeyrek kala) yani: 8.45 de giriyoruz. Evim ile okul arasındaki yol 25 dakika sürüyor. Derse girişten 10 dakika evvel okulda bulunmam için evden saat kaçta çıkmalıyım?

645*) Ankaraya gidecek olan tren istasyondan 9.10 da (Dokuzu 10 geçe) hareket edecek. İstasyona geldiğin zaman saate bakıyorsun, saat 8.45 i gösteriyor. Tren kaç dakika sonra hareket edecek?

646*) 1 Hafta kaç gündür? 4 Hafta tam 1 ay edermi? Hangi ay tam 4 haftadır? Her sene böyle midir?

647*) Hangi aylar 30 gün, hangi aylar 31 gündür?

648*) 1 Yıl kaç gündür? Her yıl aynı mıdır?

YAZILI ALIŞTIRMALAR. PROBLEMLER.

649*) 1 Günde kaç dakika vardır?

650*) 1 Saatte 480 km hızla giden bir uçak 1 dakikada kaç km gider?

651*) 1 Yıl 365 gün olduğuna göre 1 yılda kaç hafta bulunduğunu hesaplayınız?

652*) 1 Saatte 3 dakika geri kalan bir saat, 1 haftada ne kadar geri kalır?

653*) Saat tam 9 da radyo ile saatimi ayar ettim. Saatim, 1 saatte 3 dakika ileri gidiyor. Radyo saat 18 de tekrar saat ayarını verince, benim saatim, saat kaçı gösterecektir?

654*) 7200 Dakikalık zamanın içinde kaç gün vardır?

Çözüm Yolu : Önce kaç saat bulunduğunu hesaplayın.

655*) Saat başlarında ve yarımlarda vuran bir duvar saati, 1 gün zarfında kaç defa vurur?

Örnek Problem :

656*) Toplu bir gezi için sabah saat 8.20 de hareket ettik. 2 saat 10 dakika yürüdükten sonra 15 dakika oturduk dinlendik. Sonra tekrar daha 1 saat 10 dakika yürdük ve gezi yerine geldik. Gezi yerine saat kaçta geldik?

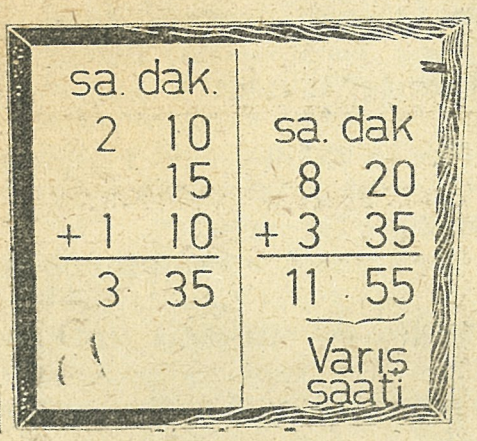

ÇÖZÜM : Zaman ölçüleri toplanırken saatler alt alta dakikalar alt alta yazılır. Evvelâ dakilar sonra saatler toplanır.

Bu problemin çözümü için yanda yapılan işlemleri inceleyiniz. Önce, hareketimizden gezi yerine gelinceye kadar kaç saat ve kaç dakika geçtiği bulunmuştur.

Sonra bu kadar zaman, hareket saatimize eklenerek, varış saatimiz bulunmuştur.

657*) Bir köylü, köyünden şehire gelirken, önce 1 saat 15 dakika yürür, biraz dinlendikten sonra tekrar 1 saat 20 dakika yürür. İkinci dinlenmeden sonra daha 1 saat 10 dakika yürüyerek şehire gelir. Bu köylü şehire gelinceye kadar kaç saat ve kaç dakika yol yürümüştür?

658*) Sabahleyin saat 9.10 da Ankaradan hareket eden bir uçak 2 saat 20 dakika sonra İzmir hava alanına inecekti. Hava biraz fırtınalı olduğu için 25 dakika gecikti. Uçak İzmir hava alanına saat kaçta indi?

Örnek Problem :

659*) Güneş sabahleyin, 7.25 de doğup akşam üzeri saat 18.40 da batıyor. Bu gün gündüz kaç saattir? Gece kaç saattir?

ÇÖZÜM : Zaman ölçüleri çıkarılırken, saatler alt alta, dakikalar da alt alta yazılır. Evvelâ dakikalar biribirinden çıkarılır. Sonra saatler çıkarılır. Dakikalar biribirinden çıkmazsa, saat sayısından 1 saat alınır ve 60 dakika olarak dakika sayısına katılır.

Bu problemin çözümü için yanda yapılan işlemleri inceleyiniz.

660*) Sabahleyin saat 8.30 da okula geliyorum. 15.40 da eve gelmek üzere okuldan çıkıyorum. Okulda kaç saat ve kaç dakika kalıyorum?

661*) Öğleden evvel son dersten 11.40 da çıkıyoruz. Öğleden sonra ilk derse 13.45 de giriyoruz. Öğle paydosumuz kaç saat kaç dakikadır?

Önemli 4 Nokta
PROBLEMİ:
1_ OKU
2_ DÜŞÜN
3_ ÇÖZ
4_ SAĞLA

X.

Tamsayılarla DÖRT İŞLEM PROBLEMLERİ

Örnek Problem :

662*) Kitapçıdan 1 kitap ile 6 defter aldım. 505 kr verdim. Kitabın fiyatı 115 kuruştur. 1 Defter kaç kuruştur?

Bu problemin çözümü için yanda yapılmış olan işlemleri incele. Problemin nasıl çözüldüğünü anlat.

505 − 115 = 390

390 : 6 = 65 kr

390	6
36	65
30	
30	
00	

663*) Ayla diyorki, cebimdeki paranın 3 katına 40 kr katarsam 445 kr olacak. Şimdi cebimde kaç kr var?

Çözüm Yolu : **445 kuruştan 40 kuruşu çıkarırsak, Aylanın parasının kaç katını buluruz?**

664*) 3 Kilogram fasulya ile, 2 kg pirinç için 585 kr verilmiştir. Pirincin 1 kilosu 165 kr olduğuna göre fasulyanın 1 kilosu kaç kuruştur? (C: 85 kr.)

Çözüm Yolu : **Önce 2 kg pirinç için kaç kr verildiğini bulun.**

665*) Annem 5 m kumaş aldı. Satıcıya bir tane 100 liralık verdi. Satıcı anneme 15 L geri verdi. Acaba annemin aldığı kumaşın 1 metresi kaç liradır? (C: 17 L.)

Çözüm Yolu : **100 liradan 15 lirayı çıkarınca kaç metre kumaşın parasını bulmuş oluruz.**

666*) Bir usta ile çırağı bir iş haftasında 78 L kazanıyorlar. Çırak 1 günde 4 L aldığına göre, ustası 1 günde kaç L kazanıyor? (9 L.)

Çözüm Yolu : **Çırak 1 iş haftasında (6 gün) kaç L kazanır? Usta 1 haftada kaç L kazanır? Ustanın haftalığı bilinince 1 gün de kazandığı nasıl bulunur?**

667*) Babam kendisine 3 m elbiselik kumaş aldı. Bana dediki: kumaşı alınca satıcıya 1 tane 100 liralık verdim. Satıcı 19 L geri verdi. Acaba bu kumaşın 1 metresi kaç liradır? (C: 27 L.)

668*) Saime'ler 480 liraya bir dikiş makinesi aldılar. Bunun 165 lirasını peşin ödediler. Kalan parayı da, her ay bir taksit vermek üzere 9 ayda verecekler. Her ay kaç L verecekler? (C: 35 L.)

Çözüm Yolu : Peşin verdikleri parayı çıkarırsak, geri kalan parayı kaç ayda ödeyecekler?

669*) Mobilya alıp satan bir adam, 3140 kuruşa 4 tane sandalya alıyor. Bu 4 sandalyeyi 3800 kuruşa satıyor. Bu sandalyaların 1 tanesinde kaç kr kâr etmiştir? (C: 165 kr.)

Çözüm Yolu : Önce, bütün sandalyelerin satışında ne kadar kâr ettiğini hesapla.

Örnek Problem :

670*) Annem 7 tabak ile 8 tane su bardağı aldı. Tabakların 1 düzinesi 1080 kr, bardakların tanesi de 75 kuruştur. Annem, aldığı tabak ve bardaklar için kaç kr verdi?

Bu problemin çözümü için aşağıda yapılmış olan işlemleri incele. Problemin nasıl çözüldüğünü anlat. Sen de yap.

1080 | 12	90	75	630
108 | 90	x 7	x 8	+ 600
000 kr	630 kr.	600 kr.	1230 kr.

671*) Komşumuz bir manav var. Dün 48 kg gelen bir sandık meyve satıyor. Bu meyvelerin yarısından kg başına 35 kr kazanıyor. Diğer yarısından kg başına 8 kr zarar ediyor. Bu alış verişte bütün kârı kaç kuruştur?

672*) Bir köylü, pazara 3 tane tavuk getiriyor. Bunların tanesini 280 kuruştan satıyor. Bu para ile 7 kg sabun alıyor. Sabunun 1 kilosu kaç kuruştur? (C: 120 kr.)

Çözüm Yolu : 3 tavuğu satınca eline geçen para kaç kuruştur? Bu para ile 7 kg sabun aldığına göre 1 kg sabun kaç kr olur?

673*) Komşumuz reçel yapmak için 7 kg vişneyi 805 kuruşa almışlar. Annem de aynı vişneden 4 kg aldı. Annem ayrıca kilosu 140 kr olan şekerden de 3 kg aldı. Vişne ve şeker için kaç kr harcadı? (C: 880 kr.)

Çözüm Yolu : 7 kg vişne 805 kr olduğuna göre, önce 1 kg vişnenin kaç kr olduğunu hesaplayın. Sonra annemin 4 kg vişneye 3 kg şekere kaç kr verdiğini hesaplayın.

674*) Daha 65 kuruşum olsaydı, Tanesi 85 kr olan defterlerden 4 tane alacaktım. Param yetişmediği için 3 defter aldım. Yanımda kaç kuruşum vardı? (275 kr.)

Çözüm Yolu : **Tanesi 85 kuruştan 4 defter kaç kr eder? Benim bu kadar param varmıydı? Ne kadar noksan param vardı?**

675*) Tanesi 18 kuruştan olmak üzere komşu manavdan 25 portokal aldım. Üzerimdeki 365 kuruşu verdim. Portokalların parasını tamamlamak için üst yanımı annemden alıp getirdim. Annemden daha kaç kr aldım? (C: 85 kr.)

Çözüm Yolu : **Önce 18 kuruştan 25 portokalın kaç kr ettiğini bulun.**

676*) Bir manav kasasında 170 portokal bulunan bir kasa portokal alıyor. 2210 kr veriyor. Bu portokallardan 18 tanesini, çürük olduğu için atıyor. Kalan portokalların yarısının tanesini 15 kuruştan, diğer yarısının tanesini de 18 kuruştan satıyor. Bu 1 kasa portokalda kârı ne olur?

Çözüm Yolu : **Sağlam portokalların kaç tane olduğunu bul. Bunların yarısının tanesini 15 kuruştan satınca eline kaç kr geçer? Diğer yarısının tanesini de 18 kuruştan satınca eline kaç kr geçer? Bütün portokalları kaç kuruşa satmıştır? Sıra ile bunları bulunca kârını nasıl bulursun? (Cevap: 298 kr.)**

Örnek problem :

677*) Kardeşimle beraber, ikimizin 345 kuruşumuz var. Kardeşimin parası benim paramdan 57 kr daha fazladır. Her birimizin kaçar kuruşumuz var?

Bu problemin çözümü için aşağıda yapılmış olan işlemleri incele. Problemin nasıl çözüldüğünü anlat.

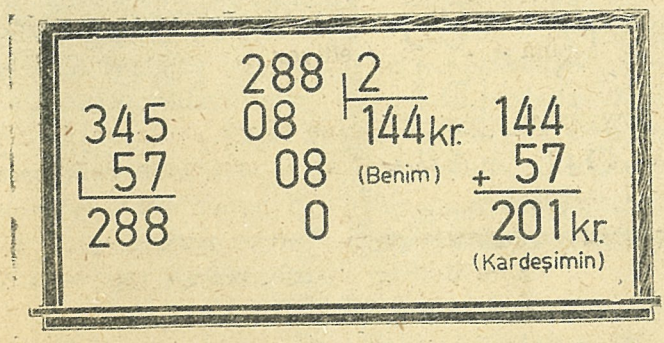

678*) Ayşe diyorki, bizim okulun bütün öğrenci sayısı 387 kişidir. Erkek öğrencilerin sayısı, kızlardan 95 kişi fazladır.. Acaba Ayşelerin okulunda kız ve erkek öğrenciler kaçar kişidir? (Cevap. K: 146, E: 241.)

Çözüm Yolu : **Erkek öğrenci sayısı fazla olmayıp, kız öğrenci sayısı kadar olsaydı okul mevcudu 387 — 95 = 292 kişi olurdu. Bu zaman kız sayısını nasıl bulurdun? Bulduğun kız sayısına 95 katarsan neyi bulmuş olursun?**

679*) Babam, kardeşimle bana ayakkabı aldı. İkimizin ayakkabılarına 3060 kr verdi. Benim ayakkabımın fiyatı, kardeşiminkinden 410 kr daha pahalıdır. Benim ve kardeşimin ayakkabılarımızın fiyatı kaçar kuruştur? (Cevap: 1735 kr, 1325 kr.)

Çözüm Yolu : Benim ayakkabım kardeşiminkinin fiyatında olsaydı, babam 3060 kuruştan 410 kr daha az verecekti. Şu halde 3060 kuruştan 410 kr çıkarılınca, bulunan, kardeşimin ayakkabı fiyatının kaç katıdır?

680*) Annem 1 kg pirinç ile, 1 kg peynir aldı. 435 kr verdi. Peynirin fiyatı, pirinç fiyatından 85 kr fazladır. Acaba pirinç ve peynirin fiyatları kaçar kuruştur? (Peynir: 260 kr. pirinç: 175 kr.)

Çözüm Yolu : Bir evvelki problem gibi düşün.

681*) Oktay ve Ayşeye, kışlık birer elbise yapılmış. Annesi diyorki: Oktayın elbisesi ile Ayşeninkine 95 L verdim Oktayın elbisesi, Ayşeninkinden 21 L daha fazladır. Oktayın ve Ayşenin elbiseleri kaçar liradır? (Cevap: 58 L, 37 L.)

682*) Bir usta ile çırağı, çalıştıkları yerden 1 günde 1620 kr alıyorlar. Ustanın gündeliği, çırağının gündeliğinden 340 kr fazladır. Usta ve çırağın gündelikleri kaçar kuruştur? (C: 980 kr. 640 kr.)

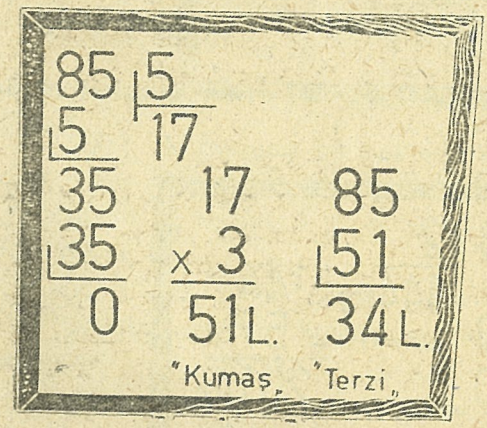

Örnek Problem :

683*) Babam bana 85 liraya bir kat elbise diktirdi. Bu paranın (5 te 3 ü) kumaş parasıdır. Kalanı, terzi dikiş ücretidir. Kumaş parası ile; terzi parası kaçar liradır?

Bu problemin çözümü için yan yanda, yapılmış olan işlemleri incele. Problemin nasıl çözüldüğünü anlat.

684*) Acarın babası çalıştığı yerden 240 L aylık alıyor. Acarlar bu paranın (5 te 1 ini) ev kirası olarak veriyorlar. Acarlar, 1 yılda kaç L ev kirası veriyorlar? (C: 576 L.)

685*) Ağabeyim, biriktirdiği para ile bir bisiklet alacak. Alacağı bisiklet 180 liradır. Ağabeyimin parası bu paranın (9 da 2 si) kadar noksandır. Ağabeyimin birikmiş kaç lirası var? (C: 140 L.)

686*) Hasanların komşusu yazın karpuz satıyormuş. Bir seferinde 2 araba karpuz almış. Birinci arabada 120 karpuz, ikinci arabada da bunun (8 de 7 si) kadar karpuz varmış. İkinci arabada kaç karpuz vardı? Bütün karpuzlar kaç tane idi?

Örnek Problem :

687*) Okul kooperatifimize 3 düzine defter aldık. Bu defterler için 1990 kr ödedik. Defterlerin hepsini satınca 350 kr kâr elde ettik. Kooperatifte 1 defterin tanesini kaç kuruştan sattık?

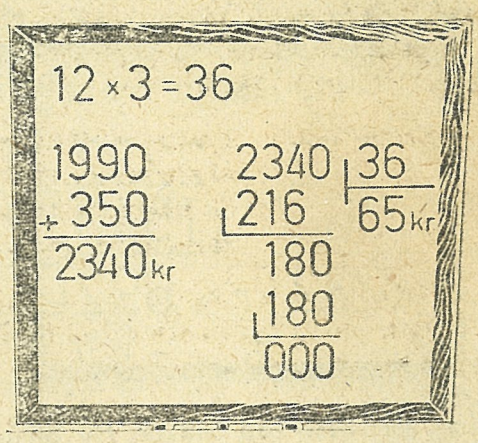

ÇÖZÜM : 3 düzine defter kaç tanedir? Defterlerin hepsi kaç kuruşa satılmıştır? 36 defterin kaç kuruşa satıldığı bulununca 1 defterin kaç kuruşa satıldığı nasıl bulunur?

Bu problemin çözümü için yukarıda yapılmış olan işlemleri incele.

688*) 18 Litrelik 1 teneke zeytin yağı 32 liraya alınmıştır. Bu yağın hepsi satılınca 940 kr kâr yapılmıştır. Yağın 1 litresi kaç kuruştan satılmıştır?

Çözüm Yolu : Önce, 18 litre yağın kaç kuruşa satıldığını bul. Sonra 1 litresinin kaç kuruşa satıldığını bul.

689*) İçinde 72 tane portokal bulunan bir kasa portokalı 870 kuruşa alan bir manav, bu portokalların hepsini satınca 210 kr kâr ediyor. 1 Portokalın tanesini kaç kuruştan satmıştır?

690*) Bir bakkal 86 kg gelen bir çuval fasulya için 3960 kr ödüyor. Bu fasulyanın hepsini satınca 770 kr kazanıyor. Fasulyanın 1 kilosunu kaç kuruştan satmıştır?

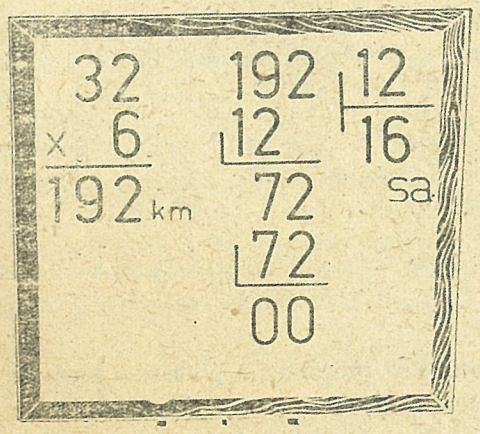

Örnek Problem.

691*) 1 Saatte ortalama 32 km yol giden bir yolcu treninin 6 saatte gittiği yolu, Metenin ağabeyisi bisiklet ile gitmek istiyor. Bisiklet ile 1 saatte ortalama 12 km yol gidildiğine göre, Metenin ağabeyisi bu yolu kaç saatte gidecektir?

Bu problemin çözümünü, yandaki yapılıştan incele, çözümü anlat.

692*) 1 Saatte ortalama 48 km hız ile giden bir otomobilin 3 saatte gittiği yolu, at ile gitmek istiyoruz. At 1 saatte ortalama 8 km yol gittiğine göre, kaç saatte gideceğiz?

693*) 1 Tanesi 24 kr olan 35 portokala verilen para ile, 1 tanesi 15 kuruş olan portokallardan kaç tane alınabilir?

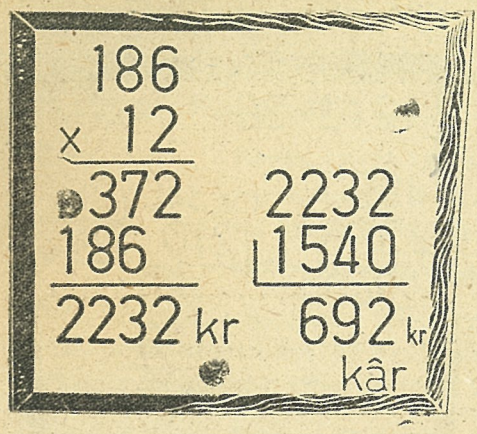

Örnek Probelm :

694*) Bir bakkal, yakın kasabamızın pazarından 186 tane yumurta topluyor. Bu yumurtalar için 1540 kr veriyor. Yumurtaların tanesini 12 kuruştan satıyor. Bu işteki kârı kaç kuruştur?

Bu problemin çözümü için tarafta yapılmış olan işlemleri incele. Problemin nasıl çözüldüğünü anlat.

695*) Bir adam 280 metre kare büyüklüğünde bir arsa alıyor. Arsa için 3125 lira ödüyor. Bir müddet sonra bu arsayı 1 metre karesi 14 liradan satıyor. Bu işde, kaç lira kâr ediyor?

Çözüm Yolu : 1 metre karesi 14 liradan olmak üzere arsayı kaç liraya sattığını bulun.

696*) Okul kooperatifi için 1 düzinesi 265 kuruştan 5 düzine defter aldık. Defterlerin tanesini 25 kuruştan sattık. Kaç kr kâr ettik?

Çözüm Yolu : Önce 5 düzinenin kaç defter olduğunu bulun. Sonra bu kadar defteri, tanesini 25 kuruştan satınca kaç kr elde edildiğini bulun. Defterlerin alış fiyatı belli, satış fiyatını da bulunca kârı nasıl bulursun?

697*) Fabrikada çalışan bir işçi, 1 yıl içinde fabrikadan 2530 L alıyor. Bu işçi türlü ihtiyaçları için 1 ayda 195 L harcıyor. Kalanını da biriktiriyor. 1 Yılda biriktirdiği para kaç liradır?

698*) Alinin dayısı, 9600 liraya bir ev satın aldı. Bunun 1920 lirasını peşin verdi. Kalan borcunu her yıl bir taksit vermek üzere 6 yılda ödeyecek. Her yıl kaç lira verecek? (C: 1280 L.)

699*) Büyük bir mağaza 1510 liraya 25 tane palto yaptırıyor. Bunların taşınması için de 90 L harcıyor. 1 paltodan 17 L kâr etmesi için 1 paltoyu kaç liraya satmalıdır? (C: 81 L.)

Çözüm Yolu : 1510 L ile 90 L toplanınca bütün paltoların mal oluş fiyatı bulunur. Bundan 1 paltonun mal oluş fiyatını nasıl bulursun?
1 Paltodan yapılan kâr biliniyor. 1 paltonun mal oluş fiyatını da buldun. Satış fiyatını nasıl bulursun?

700*) İki çuval kömür aldık. 55 kg olan birinci çuval için 990 kr verdik. Birinci çuvaldan 7 kg daha ağır olan ikinci çuval kömür için kaç kr vereceğiz? (Cevap: 1116 kr.)

Çözüm Yolu : 55 kg kömür, 990 kr ettiğine göre, önce kömürün 1 kilosunun fiyatını bulun.

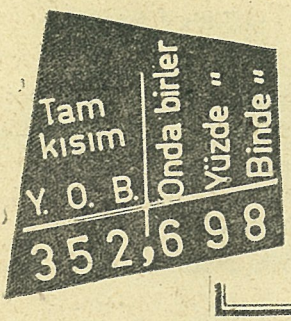

XI.

ONDALIK SAYILARIN Yazılması ve Okunması

701*) 1 Metre kaç desimetredir? 1 Desimetre, metrenin ne kadarıdır? (kaçta kaçıdır?)

702*) 2 dm, 3 dm, 5 dm metrenin ne kadarıdır? (Kaçta kaçıdır?)

703*) Onda bir nasıl yazılır? CEVAP: 0,1.

704*) Onda iki, Onda üç, Onda yedi nasıl yazılır? Herbirini yaz.

705*) 1 Bütünde kaç tane (onda bir) vardır?

706*) 1 Metre 2 dm, tamsayı metre olmak üzere nasıl yazılır ve nasıl okunur? Yaz ve oku.

CEVAP : 1,2 m şeklinde yazılır. Bir tamsayı onda iki m. okunur.

707*) 1 m 3 dm, tamsayı metre olarak nasıl yazılır? Yaz ve oku.

708*) 3 tamsayı ve 6 onda birlik, nasıl yazılır? Yaz ve oku.

709*) 0,4, 0,7, 0,3 Ondalık kesirlerinden hangisi daha büyüktür? 0,3 kesri diğerlerinden niçin daha küçüktür?

710*) 1 Lira kaç kuruştur? 1 Kuruş, liranın ne kadarıdır? (Kaçta kaçıdır?) 1 Bütünde kaç tane yüzde bir vardır?

711*) 2 kr, 5 kr, 17 kr, 45 kr, 1 Liranın kaçta kaçıdır?

712*) Yüzde bir şöyle yazılır: **0,01.**
Yüzde sekiz şöyle yazılır: **0,08.**
Yüzde yirmi altı şöyle yazılır: **0,26.**
Sen de şu ondalık sayıları yaz. Yüzde beş, yüzde otuz dört. Yüzde iki, yüzde yetmiş dokuz, yüzde kırk dört.

713*) 1 Lira 35 kuruşu, tamsayı L olarak yaz ve oku?

CEVAP : 1,35 L. Bir tamsayı, yüzde otuz beş L.

714*) 3 L 75 kuruşu, tamsayı lira olarak yaz ve oku?

715*) 6 L 43 kr, 7 L 74 kr, 10 L 8 kr dan herbirini, tamsayı L. olarak yaz ve oku?

716*) 1 kg kaç gramdır? 1 Gram, kilogramın ne kadarıdır? (Kaçta kaçıdır).

717*) 1 Bütünde kaç tane (Binde bir) vardır?

718*) 35 gram, 78 gram, 325 gram, 9 gram'dan herbiri, kilogramın kaçta kaçıdır?

719*) 1 m. 1000 mm olduğuna göre:
125 mm, 48 mm, 6 mm, 256 mm, 75 mm, 750 milimetre'den herbiri 1 metrenin kaçta kaçıdır? Söyle.

720*) Binde bir şöyle yazılır: **0,001**
Binde yirmi altı şöyle yazılır: **0,026**
Binde üçyüz elli sekiz şöyle yazılır: **0,358.**
Sen de şu ondalık sayıları yaz. Binde ikiyüz kırk altı, Binde on beş, Binde yedi yüz dört, Binde doksan bir, Binde yüz yetmiş dokuz.

721*) 6 kg 548 gramı, tamsayı kg olarak yaz ve oku?
CEVAP : 6,548 kg. Altı tamsayı binde beş yüz kırk sekiz kg.

722*) 3 kg 75 gramı, tamsayı kg olarak yaz ve oku?

723*) 0,54, 0,67, 0,48 Ondalık sayılarından hangisi en büyüktür?

724*) 0,653, 0,617, 0,538 Ondalık sayılarından hangisi en küçüktür?

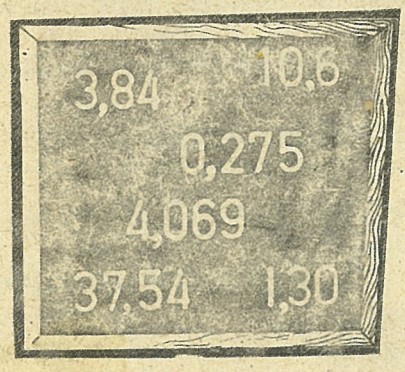

725*) Yan taraftaki ONDALIK SAYILARI okuyunuz?

726*) 3,84 Ondalık sayısında, Onda birler basamağında hangi rakam, yüzde birler basamağında hangi rakam vardır?

727*) 0,275 Ondalık sayısında, Onda birler, yüzde birler, binde birler basamaklarında hangi rakamlar vardır?

728*) 4,069 Ondalık sayısında, Onda, yüzde, binde birler basamaklarında hangi rakamlar vardır?

729*) 37,54 Ondalık sayısının, Tam kısım ve Ondalık kısım basamaklarında hangi rakamlar vardır?

730*) 8,36 m Ondalık sayısında 8 tam sayısı metreyi gösterdiğine göre, Onda birler basamağındaki 3 sayısı, yüzde birler basamağındaki 6 sayısı neyi gösterir?

CEVAP : Onda birler basamağındaki 3 sayısı, 3 desimetreyi, Yüzde birler basamağındaki 6 sayısı, 6 santimetreyi gösterir.

731*) 4,673 m Ondalık sayısında, 6, 7, 3 rakamları hangi ondalık basamaklardadır? Herbiri neyi göstermektedir?

732*) 0,085 m Ondalık sayısında 8 , 5 rakamları hangi ondalık basamaklardadır? Herbiri neyi göstermektedir?

733*) 536,982 m Ondalık sayısında Tam kısım ve Ondalık kısımdaki her rakam hangi basamaklardadır? Birim metre olduğuna göre her rakam neyi göstermektedir?

Çözüm Yolu : Meselâ, Tam kısımdaki 5 rakamı, yüzler basamağındadır ve 5 hektometreyi göstermektedir? Diğerlerini siz söyleyin.

Örnek Problem :

734*) 5,185 km Ondalık sayısı nasıl okunur? Tam kısımdaki 5 rakamı ile, ondalık kısımdaki 1, 8, 5 rakamları neyi gösterir?

CEVAP : 5,185 km Ondalık sayısı, 5 tamsayı binde yüz seksen beş km. diye okunur.
Tam kısımdaki, 5 sayısı 5 km'yi gösterir.
Ondalık kısımdaki : 1 rakamı onda birler basamağındadır ve 1 Hektometreyi gösterir.
8 rakamı yüzde birler basamağındadır ve 8 dekametreyi gösterir.
5 rakamı binde birler basamağındadır ve 5 metreyi gösterir.
Veya kısaca : Tam kısımdaki 5 sayısı, 5 km'yi gösterir, Ondalık kısımdaki 185 sayısı da metre sayısını gösterir.
5,185 km Ondalık sayısında : 5 km ve 185 m vardır.

735*) 3,456 km Ondalık ayısı nasıl okunur? Tam kısımdaki 3 sayısı neyi gösterir? Ondalık kısımdaki 456 sayısı neyi gösterir?

736*) 2,075 km de, kaç km ve kaç m vardır?

737*) 6,304 km de, kaç km ve kaç m vardır?

Örnek Problem :

738*) 8,275 kg Ondalık sayısı nasıl okunur? Birim kg olduğuna göre tam kısım ve ondalık kısım neyi gösterir? Yani: bu yazılış ile kaç kg ve kaç gram gösterilmiştir?

CEVAP : 8,275 kg Ondalık sayısı, 8 tamsayı binde ikiyüz yetmiş beş kg. diye okunur.
Tam kısımdaki 8 sayısı, 8 kilogramı gösterir.
Ondalık kısımdaki 275 sayısı da, 275 gramı gösterir.
Kısaca : 8,275 kg, 8 kg ve 275 gram demektir.

739*) 4,368 kg Ondalık sayısını oku? Tam ve ondalık kısım neyi gösteriyor? Söyle.

740*) 3,075 kg Ondalık sayısını oku? Tam kısım ve ondalık kısım neyi gösteriyor? Söyle.

741*t 2,46 kg Ondalık sayısı ile kaç kg ve kaç gram gösterilmiştir?

742*) 6,45 L Ondalık sayısı nasıl okunur? Tam kısım ve ondalık kısım neyi gösteriyor? Bu yazılış ile kaç L ve kaç kr gösterilmiştir?

743*) 4,35 Lirada kaç L ve kaç kr vardır?

744*) 0,75 Lirada kaç L ve kaç kr vardır?

745*) 74,92 L Ondalık sayısının tam ve ondalık kısım basamaklarında bulunan sayıları söyle. Bu yazılış ile kaç L ve kaç kr gösterilmiştir?

746*) 3 m 48 cm'yi, tamsayı metre olmak üzere yaz? Oku?

CEVAP : 3,48 m. Üç tam sayı, yüzde kırk sekiz m.

747*) 4 m 25 cm yi, tamsayı metre olmak üzere yaz? Oku?
748*) 1 m 8 cm yi, tamsayı metre olmak üzere yaz? Oku?
749*) 2 m 125 mm yi, tamsayı metre olmak üzere yaz? Oku?
750*) 6 m 78 mm yi, tamsayı metre olmak üzere yaz? Oku?
751*) 345 cm yi, tamsayı metre olmak üzere yaz? CEVAP: 3,45 m.
752*) 278 cm yi, tamsayı metre olmak üzere yaz? Oku?
753*) 75 cm yi, tamsayı metre olmak üzere yaz? CEVAP: 0,75 m
754*) 56 cm yi, birim (tamsayı) metre olmak üzere yaz? Oku?
755*) 376 mm yi, birim metre olmak üzere yaz? Oku?
756*) 2 km 75 metreyi, tamsayı km olmak üzere yaz? Oku?

CEVAP : 2,075 km. İki tamsayı, binde yetmiş beş km.

757*) 4 km 176 m yi, tamsayı km olmak üzere yaz? Oku?
758*) 18 km 7 m yi, tamsayı km olarak yaz? Oku?
759*) 2654 m yi, tamsayı km olarak yaz ve oku?

CEVAP : 2,654 km. İki tamsayı, binde altıyüz elli dört km.

760*) 1840 metreyi, tamsayı km olmak üzere yaz ve oku?
761*) 5086 metreyi, birim km olmak üzere yaz ve oku?
762*) 468 metreyi, birim km olmak üzere yaz ve oku?
763*) 3 L 45 kuruşu, tamsayı L olmak üzere yaz ve oku?

CEVAP : 3,45 L. Üç tamsayı, yüzde kırk beş L.

764*) 2 L 38 kuruşu, tamsayı L olmak üzere yaz ve oku?
765*) 15 L 8 kuruşu, tamsayı L olmak üzere yaz ve oku?
766*) 365 kuruşu, tamsayı L olmak üzere yaz ve oku?

CEVAP : 3,65 L. Üç tamsayı, yüzde altmış beş L.

767*) 284 kuruşu, 759 kuruşu, tamsayı L olmak üzere yaz ve oku?
768*) 1065 kuruşu, 3475 kuruşu, tamsayı L olmak üzere yaz ve oku?
769*) 5 kg 325 gramı, tamsayı kg olarak yaz ve oku?

CEVAP : 5,325kg. Beş tamsayı, binde üçyüz yirmi beş kg.

770*) 6 kg 86 gramı, tamsayı kg olarak yaz ve oku?
771*) 18 kg 548 gramı, tamsayı kg olarak yaz ve oku?
772*) 1465 gramı, tamsayı kg olarak yaz ve oku?
773*) 3750 gramı, tamsayı kg olarak yaz ve oku?

Şu ondalık sayıları rakamla yazınız :

774*) a) Üç tamsayı, yüzde altı. b) Yüzde kırk sekiz.
775*) a) İki tamsayı, binde otuz beş. b) Binde ikiyüz on üç.
776*) a) Dört tamsayı, binde yüz beş. b) Yüzde elli altı.
777*) a) On tamsayı, binde üçyüz kırk. b) Binde yüz seksen iki.
778*) a) Sıfır tamsayı, yüzde sekiz. b) Üç tamsayı, onda sekiz.

XII.

Ondalık Sayılarla TOPLAMA PROBLEMLERİ

Örnek Problem :

779*) Şu, Ondalık sayıları alt alta yaz ve topla?
4,375 m + 2,78 m + 0,646 m = ? m.

Bu toplama işleminin yan tarafta nasıl yapıldığını incele.

Ondalık sayılar toplanırken sayılar, virgülleri alt alta aynı hizaya gelmek üzere yazılmalıdır.

Aşağıdaki ondalık sayıları, alt alta yazarak toplayınız:

4,375 m
2,78 "
+ 0,646 "
7,801 m

780*) 1,35 L + 0,84 L + 15,7 L + 0,75 L = ? L.

781*) 7,95 L + 35,28 L + 9,16 L + 0,6 L = ? L.

782*) 6,48 m + 8,6 m + 0,854 m + 1,93 m = ? m.

783*) 0,775 m + 1,43 m + 43,54 m + 25,658 m = ? m.

784*) 1,750 km + 0,78 km + 4,374 km + 0,008 km = ? km.

785*) 106,75 km + 48,326 km + 0,984 km + 46 km = ? km.

786*) 4,750 kg + 2,5 kg + 10,328 kg + 0,094 kg = ? kg.

787*) 1,748 kg + 8,067 kg + 98 kg + 43,75 kg = ? kg.

788*) 1,568 t + 0,68 t + 19,8 t + 3,548 t = ? ton.

789*) Ayşenin boyu 1,23 m dir. Ağabeyisi Ayşeden 0,18 m daha uzundur. Ayşenin ağabeyisinin boyu ne kadardır?

790*) Dersanemizin eni 5,48 m dir. Boyu bundan 2,75 m daha uzundur. Dersanemizin boyu ne kadardır?

791*) Elbisesiz tartılınca 36,5 kg geliyorsunuz. 2,350 kg ağırlıktaki elbiseniz ile tartılınca kaç kg gelirsiniz?

792*) Boş iken ağırlığı 0,980 kg olan bir teneke 17,270 kg yağ ile dolduruluyor. Dolu teneke tartılınca kaç kg gelir?

793*) Okul kooperatifimize 1 düzinesini 2,45 liraya aldığımız defterlerin 1 düzinesinin satışından 0,70 L kâr ettik. 1 Düzine defterin satış fiyatı ne kadardır?

794*) Bir bakkal, bir zeytin yağı tenekesinden sıra ile, 1,25 litre, 2,5 litre, 0,75 litre ve 3 litre satıyor. Dört defada kaç litre yağ satmıştır?

795*) Ayten'e kışlık yeni bir palto dikilmiş, kumaşına 36,45 L, astarına 8,30 L, düğmelerine 0,75 L dikişine de 16,5 L verilmiş. Aytenin paltosu kaç liraya çıkmıştır?

796*) 12,048 sayısından, 3,97 büyük olan sayı hangi ondalık sayıdır?

797*) Annem beni bakkala gönderdi. Aldığım şeylere 8,65 L verdim. Anneme de 1,35 L getirdim. Bakkala giderken annem bana kaç L vermişti?

798*) Benim 1,35 liram var. Ağabeyimin parası bundan 0,60 L daha fazladır. Ağebeyimin ne kadar parası var? İkimiz paralarımızı birleştirdik. Annem de 1,45 L ekledi, bir cilt ansiklopedi aldık. Bu kitabı kaç liraya aldık? (Cevap : 4,75 L.)

799*) Defterim kalmamış. 0,85 liraya 1 sarı defter, bundan 0,40 L daha pahalı olan bir de kalın beyaz defter aldım. 3 kalem için de 0,45 L verdim. Kalem ve defterlerime kaç kr harcadım?

Çözüm Yolu : Önce beyaz defterin fiyatını bulun. Sonra hepsine ne kadar harcadığımı hesaplayın.

800*) 267,75 liraya alınan bir mal için 14,65 L taşıma masrafı yapılmış. Bu malın satışından 58,45 L kâr edilmiş. Bu malın satış fiyatı ne kadardır? (Cevap: 340,85 L.)

801*) Bir manav 3 kasa portokal alıyor. Portokalların içinde fazla çürük çıktığı için hepsini 16,35 L zarar ile 35,20 liraya satıyor. Bu portakalların alış fiyatı kaç liradır?

802*) Babam, ağabeyimle bana pazar harçlığı verdi. Ben 1,75 L aldım. Ağabeyim benden 0,55 L daha fazla aldı. Babam ikimiz için ne kadar harçlık verdi?

803*) Bizim sınıf ve beşinci sınıf birer kitap dolabı yaptırdık. Marangoz bizim dolabı 48,50 liraya, beşinci sınıfın dolabını da 7,65 L daha pahalıya yaptı. Marangoz yaptığı bu iki dolaptan kaç lira aldı?

Çözüm Yolu : Önce beşinci sınıfın dolabının kaç lira olduğunu bulun.

804*) Annem kardeşimle benim için elbiselik kumaş aldı. Kardeşim küçük olduğu için onun elbisesi 1,35 m kumaştan çıktı. Benim elbiseme bundan 0,90 m daha fazla kumaş gitti. Bizim için annemin aldığı kumaş ne kadardır?

Çözüm Yolu : Önce, benim elbiseme ne kadar kumaş gittiğini hesaplayın.

XIII.

Ondalık Sayılarla ÇIKARMA PROBLEMLERİ

Örnek Problem :

805*) Şu ondalık sayıları, alt alta yaz ve biribirinden çıkar.

14,647 m — 8,729 m = ? m.

Bu çıkarma işleminin yan tarafta nasıl yapıldığını incele.

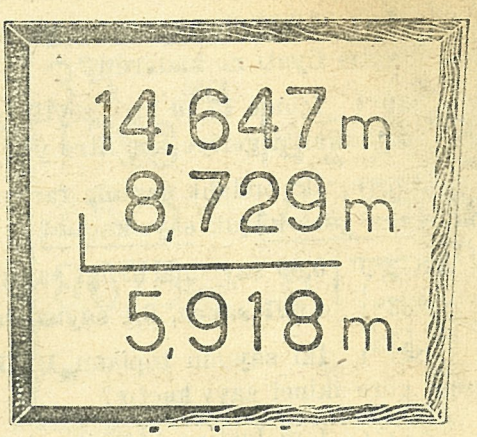

Ondalık sayılar birbirinden çıkarılırken, toplamada olduğu gibi, sayıların virgülleri alt alta aynı hizaya gelmek üzere yazılır.

Aşağıdaki ondalık sayıları alt alta yazarak çıkarmaları yapınız.

806*) **6,45 L — 5,19 L = ? L.**

807*) **10,7 L — 6,54 L = ? L.**

808*) **8 L — 3,84 L = ? L.**

809*) **9,1 L — 5,86 L = ? L.**

810*) **4,154 m — 1,675 m = ? m.**

811*) **8,006 m — 4,984 m = ? m.**

812*) **10,42 m — 6,884 m = ? m.**

813*) **5,4 m — 2,063 m = ? m.**

814*) **5,168 kg — 1,658 kg = ? kg.**

815*) **7,8 kg — 3,728 kg = ? kg.**

816*) **106,4 kg — 96,572 kg = ? kg.**

817*) **5 kg — 2,086 kg = ? kg.**

818*) Bir teneke sade yağı aldık. Tenekesi ile birlikte 23,2 kg geldi. Boş teneke **0,940** kg olduğuna göre, yağın ağırlığı ne kadardır?

819*) Annemle bakkaldan peynir alıyorduk. Bakkal bir kalıp peyniri tarttı, **0,850** kg geldi. Annem **1** kg olsun dedi. Bakkal daha ne kadar peynir katacaktır?

820*) Geçen ay **7,85** L elektrik parası ödemiştik. Bu ay **8,05** L ödedik. Bu ay ödediğimiz elektrik parası ne kadar fazladır?

821*) Hangi sayıya **9,098** katılınca 20 sayısı elde edilir?

822*) **16,1** sayısından **4,98** küçük olan sayı, hangi sayıdır?

823*) İncinin boyu **1,38** m, Kâmilin boyu **1,29** m dir. İncinin boyu ne kadar fazladır?

824*) Kitapçıdan **3,85** liralık kitap defter aldım. Kitapçıya **1** tane **5** liralık verdim. Geriye kaç lira alacağım? (Cevap: **1,15** L.)

825*) Bu yıl tartıldığımızda **34,5** kg geldim. Geçen yıl **29,650** kg ağırlıkta idim. 1 Yıl içinde kilom ne kadar artmış?

826*) Annem kendisi ile kardeşime **8,25** m basma aldı. Bunun **3,45** metrelik kısmını kardeşim için kullandı. Kendisine ne kadar kaldı?

827*) Okul kooperatifimiz, **3,65** liraya aldığı bir kutu şekeri, **5,10** liraya satıyor. Kooperatifin bir kutu şekerde kârı ne kadardır?

828*) Bakkal pirincin 1 kilogramını **1,85** liraya satıyor. 1 kg pirinçteki kârı **0,26** L olursa, pirincin 1 kilosunun alış fiyatı nekadardır?

829*) **18,35** liraya alınan bir mal **3,90** L zarar ile satılmıştır. Bu malın satış fiyatı ne kadardır?

830*) İçinde **17,70** litre zeytin yağı bulunan bir tenekeden **1,85** litre yağ sızıp akarsa geriye kaç litre yağ kalır?

831*) İki ondalık sayının farkı **4,018** dir. Sayılardan büyüğü **10,129** olduğuna göre küçük sayı kaçtır?

832*) **0,89** sayısına hangi sayıyı katmalısınki 2 sayısı elde edilsin?

833*) **4,097** sayısı, **6,1** sayısından ne kadar küçüktür?

834*) İki sayının toplamı **120,13** dir. Sayılardan biri **94,657** olduğuna göre ikinci sayı kaçtır?

835*) 1 m kumaş **14,05** liradan satılıyordu. Mağaza bu kumaşın, metresinin fiyatında **1,40** L tenzilât yapıyor. Şimdi kumaşın 1 metresi ne kadardan satılacak?

836*) Ağabeyim **18,65** lira olan bir top almak istiyor. Parasını saydı, **3,90** L noksan olduğunu gördü. Ağabeyimin ne kadar parası var?

837*) Evde oturma odamızın enini, boyunu ölçtüm. Boyu **4,36** m geldi. Eni ise bundan **0,68** m daha kısadır. Odamızın eni ne kadardır?

838*) Milimetre bölümlü cetvelimle, bir kitabımın enini boyunu ölçtüm. Boyu **0,285** m geldi. Eni ise bundan **0,096** m daha kısadır. Bu kitabın eni ne kadardır?

839*) Tenekesi ile birlikte **6,125** kg gelen yağın safi ağırlığı **4,9** kg dır. Tenekenin ağırlığı ne kadardır?

840*) **8,25** L birikmiş param var. **10** liram olması için daha ne kadar biriktirmeliyim?

841*) **100** km olan bir şosanın **86,278** kilometrelik kısmı tamir edildi. Tamir edilmiyen kısmı ne kadardır?

842*) Bir çuval sabun yaş iken **17,280** kg gelmişti. Kuruyunca, bu çuval sabun **15,675** kg geldi. Ne kadar fire verdi?

843*) **12,064** sayısından, **3,967** küçük olan sayı, hangi ondalık sayıdır?

844*) **3,2** m, **2,958** m den ne kadar fazladır?

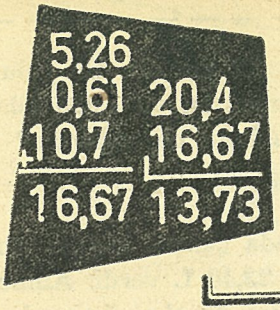

XIV.

Ondalık Sayılarla TOPLAMA ÇIKARMA
Üzerinde
Karışık PROBLEMLER

Örnek Problem :

845*) İçinde **14,250** kg yağ bulunan bir tenekeden, sıra ile **3,5** kg, **1,750** kg, ve **2,825** kg satılmıştır. Tenekede daha ne kadar yağ kalmıştır?

Bu problemin çözümü için, yanda yapılmış olan işlemleri incele, sen de yap.

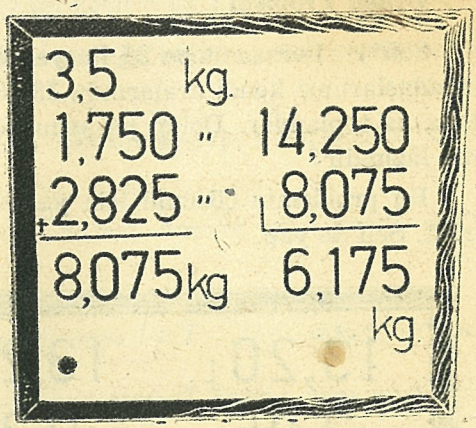

846*) **10** Lira ile çarşıya çıktım. **3,85** liralık sebze, meyve aldım. **4,60** liralık ta pirinç ile sabun aldım. Geriye daha ne kadar param kaldı?

847*) Okul kooperatifinden **1,25** liraya bir defter ile **1,10** liraya bir kitap aldım. Satış yapan arkadaşıma **2,5** L verdim. Geriye kaç lira alacağım? (Cevap: **0,15** L.)

848*) Bankada birikmiş paramdan **15** lira aldım .Bu para ile **7,85** liraya bir okul çantası ve **5,60** liraya bir dolma kalemi aldım. Bankadan aldığım paradan daha ne kadar kaldı?

849*) Annem bana kışlık palto ile elbiselik kumaş aldı. Paltonun kumaşı **28,30** L, elbisenin kumaşı da **21,45** L tuttu. Annem dükkân sahibine bir tane **50** liralık verdi. Geriye kaç lira aldı? (Cevap: **0,25** L.)

850*) Yazın ağabeyim ile birlikte büyük bir mağazada çalıştık. Ağabeyime haftada **21,75** L, bana **14,80** L veriyorlardı. Bu paradan, ikimiz haftada yemek ve yol parası olarak **11,90** L harcıyorduk. Kalanını da eve getiriyorduk. 1 Haftada eve getirdiğimiz para ne kadardı?

851*) **78,35** Liraya alınan bir malın, dükkâna kadar taşınması için de **6,15** L masraf yapılıyor. **Bu mal 100,55** liraya satılıyor. Kaç lira kâr yapılmış olur?

852*) **35,25** m olan bir top kumaştan sıra ile, **2,75** m, **3,30** m, **4,80** m satılmıştır. Geriye, daha ne kadar kumaş kalmıştır?

853*) Kasabamız ile istasyon arasındaki yol 2,2 km dir. Bu yolun kenarları ağaçlandırılıyor. Geçen yıl 0,740 kilometresi, bu yıl 1,038 kilometresi ağaçlandırıldı. Ağaçlanmıyan kısmının uzunluğu ne kadardır?

(Cevap: 0,432 km.)

854*) Ahmet tatilde 3 ay bir terzinin yanında çalıştı. Ustası Ahde ilk ay 15,75 L, ikinci ay 21,5 L üçüncü ay da 23,40 L verdi. Ahmet bu paranın 38,75 lirasını annesine vermişti. Kalanını da okul ihtiyaçları için biriktirmişti. Ahmedin biriktirdiği para kaç liradır?

Örnek Problem :

855*) Dersanemize 25 liraya bir kitap dolabı yaptıracağız. Erkek arkadaşlarımız kendi aralarında 13,20 L topladılar. Kızlar bundan 3,95 L daha az topladılar. Dolap parasını ödemek için daha ne kadar toplamamız lâzımdır?

Bu problemin çözümü için yapılan işlemleri incele. Nasıl yapıldığını anlat. Sen de yap.

13,20 L.	13,20 L.	25 L.
− 3,95 L.	+ 9,25 L.	− 22,45 L.
9,25 L.	22,45 L.	2,55 L.

856*) Benim 4,85 L param var. Kardeşimin parası bundan 1,10 daha azdır. İkimiz paralarımızı birleştirerek 10 liraya bir top almak istiyoruz. Daha ne kadar paramız noksandır?

Çözüm Yolu : Önce kardeşimin ne kadar parası olduğunu hesaplayın.

857*) Etin 1 kilosu 2,80 L dır. Sade yağının 1 kilosu bundan 2,95 L daha pahalıdır. 1 kg et ile 1 kg sade yağı alıyorsun. Kaç L vereceksin?

Çözüm Yolu : Önce, 1 kg sade yağının fiyatını bulun.

858*) Bir köylü pazara 8,2 kg peynir getiriyor. Bir müşteri 3,250 kg, ikinci bir müşteri bundan 0,375 kg daha az alıyor. Kalanı da üçüncü bir müşteri alıyor. Üçüncü müşteri ne kadar almıştır? (C: 2,075 kg.)

Çözüm Yolu : Önce ikinci müşterinin ne kadar aldığını bulun, sonra birinci ve ikincinin birlikte kaç kg aldığını hesaplayın. Bu, iki müşterinin kaç kg aldıklarını bulunca, üçüncünün ne kadar aldığını nasıl bulursun?

XV.

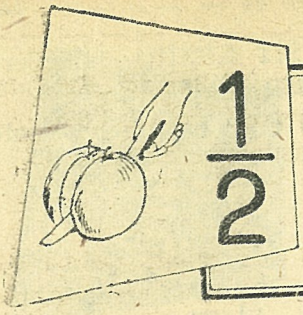

$\frac{1}{2}$ BAYAĞI KESİRLER'in Yazılması ve Okunması

SÖZLÜ ve YAZILI ALIŞTIRMALAR:

859*) Bir bütünün yarısı, bayağı kesirle nasıl yazılır? Nasıl okunur?

860*) Bir bütünün dörtte biri, bayağı kesirle nasıl yazılır ve nasıl okunur?

861*) Bir bütünün dörtte üçü, bayağı keşirle nasıl yazılır ve nasıl okunur?

862*) Bir bütünün beşte ikisi, bayağı kesirle nasıl yazılır ve nasıl okunur?

863*) $\frac{1}{2}$ bayağı kesrinde, hangi sayı PAY, hangi sayı PAYDA'dır?

864*) Bayağı kesirde, pay neyi gösterir? Payda neyi gösterir?

Şu kesirleri yazınız ve okuyunuz:

865*) a) Sekizde üç b) Sekizde beş c) Yedide iki

866*) a) Dokuzda dört b) Yedide bir c) On birde altı

867*) a) Altıda beş b) On beşte sekiz c) Üçte iki

868*) a) Beşte üç b) Yedide beş c) On ikide beş

869*) a) Dörtte üç b) Onda dokuz c) On beşte dört

Şu tamsayılı kesirleri yazınız ve okuyunuz :

870*) a) İki tamsayı, dörtte bir b) Dört tamsayı, beşte iki

871*) a) Üç tamsayı, altıda beş b) Bir tamsayı, sekizde üç

872*) a) Beş tamsayı, dörtte üç b) Altı tamsayı, üçte iki

873*) a) Bir tamsayı yedide dört b) Sekiz tamsayı, dokuzda beş

874*) 50 cm, 1 metrenin ne kadarıdır? Bayağı kesirle yaz.

875*) 75 kr, 1 Liranın ne kadarıdır? Bayağı kesirle yaz.

876*) 250 gram, 1 Kilogramın ne kadarıdır? Bayağı kesirle yaz.

877*) 2 gün, 1 Haftanın ne kadarıdır? Bayağı kesirle yaz.

878*) 15 dakika, 1 Saatin ne kadarıdır? Bayağı kesirle yaz.

879*) 5 saat, 1 Günün ne kadarıdır? Bayağı kesirle yaz.

880*) 3 dm, 1 Metrenin ne kadarıdır? Bayağı kesirle yaz.

881*) 750 gram, 1 Kilogramın ne kadarıdır? Bayağı kesirle yaz.

Aşağıdaki bayağı kesirlerden hangileri (BASİT KESİR), hangileri (BİLEŞİK KESİR), hangileri (TAMSAYILI KESİR) dir?

Herbirini defterine yaz ve karşılarına, hangi çeşit bayağı kesir olduklarını da yaz.

882*) a) $\frac{3}{5}$ b) $\frac{7}{4}$ c) $\frac{5}{8}$

883*) a) $1\frac{2}{3}$ b) $\frac{4}{9}$ c) $\frac{8}{7}$

884*) a) $\frac{11}{9}$ b) $3\frac{2}{5}$ c) $\frac{4}{11}$

885*) $\frac{3}{8}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{4}{8}$ Kesirlerinden hangisi daha büyüktür?

886*) $\frac{7}{12}$, $\frac{5}{12}$, $\frac{11}{12}$ Kesirlerinden hangisi daha küçüktür?

ZİHİNDEN PROBLEMLER.

887*) 1 Metrenin $\frac{3}{4}$ ü, kaç cm dır? $\frac{1}{5}$ i, kaç cm dir?

888*) 1 km nin $\frac{1}{8}$ i, kaç metredir? $\frac{3}{8}$ i, kaç metredir?

889*) 1 Liranın $\frac{1}{5}$ i, kaç kuruştur? $\frac{3}{5}$ i, kaç kuruştur?

890*) 1 kg ın $\frac{1}{8}$ i, kaç gramdır? $\frac{5}{8}$ i, kaç gramdır?

891*) 1 Saatin $\frac{1}{4}$ i, kaç dakikadır? $\frac{3}{4}$ ü, kaç dakikadır?

892*) 1 Saatin $\frac{1}{5}$ i, kaç dakikadır? $\frac{2}{5}$ i, kaç dakikadır?

893*) 1 Yılın, $\frac{1}{6}$ i, kaç aydır? $\frac{5}{6}$ i, kaç aydır?

894*) 100 Liranın $\frac{1}{5}$ i, kaç liradır? $\frac{3}{5}$ ü, kaç liradır?

895*) 35 Kilogramın $\frac{1}{7}$ i, kaç kg dır? $\frac{3}{7}$ ü, kaç kg dır?

896*) 60 metrenin $\frac{1}{5}$ i, kaç metredir? $\frac{4}{5}$ ü, kaç metredir?

897*) 72 ton'un $\frac{1}{9}$ i, kaç tondur? $\frac{4}{9}$ ü, kaç tondur?

898*) Cebimde 75 kr vardı. Bu paranın $\frac{1}{5}$ ini, harcadım. Kaç kr harcadım?

899*) 1 Gün 24 saattir. Bunun ortalama $\frac{3}{8}$ ü, uyku ile geçiyor. 1 günde kaç saat uyku ile geçiyor?

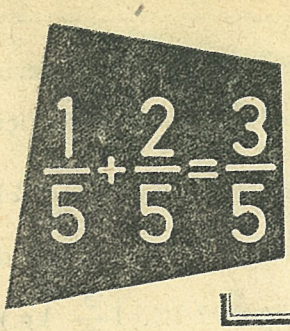

XVI.

Bayağı Kesirlerle TOPLAMA

Alıştırmaları ve Problemleri

Aşağıdaki toplamaları yapınız.

900*) $\frac{1}{5}$ m + $\frac{2}{5}$ m =

901*) $\frac{3}{8}$ kg + $\frac{2}{8}$ kg =

902*) $\frac{1}{4}$ L + $\frac{2}{4}$ L =

903*) $\frac{1}{10}$ km + $\frac{3}{10}$ km =

904*) $1\frac{2}{4}$ m + $\frac{3}{4}$ m =

905*) $2\frac{1}{5}$ L + $1\frac{3}{5}$ L =

906*) $1\frac{1}{8}$ km + $2\frac{3}{8}$ km =

907*) $2\frac{2}{4}$ m + $3\frac{1}{4}$ m =

908*) $\frac{2}{7}$ + $\frac{3}{7}$ =

909*) $\frac{4}{9}$ + $\frac{2}{9}$ =

910*) $\frac{3}{11}$ + $\frac{4}{11}$ =

911*) $\frac{4}{6}$ + $\frac{5}{6}$ =

912*) $1\frac{3}{8}$ + $2\frac{1}{8}$ =

913*) $\frac{5}{13}$ + $\frac{2}{13}$ =

914*) $1\frac{2}{5}$ + $3\frac{1}{5}$ =

915*) $2\frac{4}{7}$ + $1\frac{1}{7}$ =

916*) $\frac{6}{17}$ + $\frac{7}{17}$ =

917*) $4\frac{1}{6}$ + $1\frac{2}{6}$ =

918*) $3\frac{3}{8}$ + $5\frac{1}{8}$ =

919*) $\frac{5}{9}$ + $\frac{4}{9}$ =

920*) $\frac{3}{7}$ + $\frac{1}{7}$ =

921*) $6\frac{2}{9}$ + $4\frac{4}{9}$ =

922*) $\frac{8}{15}$ + $\frac{7}{15}$ =

923*) $\frac{3}{5}$ + $\frac{1}{5}$ =

924*) $1\frac{2}{9}$ + $5\frac{5}{9}$ =

925*) $\frac{6}{13}$ + $\frac{3}{13}$ =

926*) $\frac{5}{8}$ + $\frac{4}{8}$ =

927*) $1\frac{4}{7}$ + $2\frac{5}{7}$ =

928*) $\frac{5}{12}$ + $\frac{7}{12}$ =

929*) $\frac{5}{12}$ + $\frac{7}{12}$ =

930*) $2\frac{1}{5}$ + $1\frac{3}{5}$ =

931*) $\frac{8}{11}$ + $\frac{4}{11}$ =

932*) Akının evi ile okulu arasındaki yol $\frac{7}{8}$ km dir. Alinin evi ile okul arası bundan $\frac{2}{8}$ km daha fazladır. Alinin evi ile okul arası kaç kilometredir? (Cevap: $1\frac{1}{8}$ km.)

933*) Geçen gün öğretmenim sınıfımızı geziye götürdü. Gezi yerine $1\frac{2}{3}$ saatte gittik. Dönüşte daha uzun bir yoldan döndüğümüz için $\frac{1}{3}$ saat daha fazla yürüdük. Gezi yerinden kaç saatte döndük? (C: 2.)

934*) $1\frac{3}{8}$ kg sade yağı aldım. Yakın konulduğu kabın ağırlığı da $\frac{2}{8}$ kg dır. Yağ ile birlikte kabın ağırlığı şimdi kaç kg dır? (C: $1\frac{5}{8}$ kg.)

935*) Annem kardeşimle benim için kumaş aldı. Benim için aldığı kumaş $2\frac{1}{5}$ m dir. Kardeşime aldığı kumaş bundan $\frac{2}{5}$ m daha fazladır. Annem her ikimiz için kaç metre kumaş aldı? (Cevap: $4\frac{4}{5}$ m.)

Çözüm Yolu : Önce kardeşime ait olan kumaşın uzunluğunu bulun, sonra ikimizin kumaşını toplayın.

936*) Geçen hafta $2\frac{3}{4}$ kg şeker almıştık. Bu hafta $3\frac{2}{4}$ kg aldık. İki haftada kaç kg şeker aldık? (Cevap: $6\frac{1}{4}$ kg.)

937*) Ilıca köyü kasabamıza $5\frac{1}{8}$ km uzaktadır. Yiğitler köyü ise kasabamıza, bundan $1\frac{2}{8}$ km daha uzaktır. Yiğitler köyü ile kasabamız arasındaki yol kaç kilometredir? (Cecap : $6\frac{3}{8}$ km.)

938*) Bir tarlanın $10\frac{3}{5}$ dönümüne buğday, $8\frac{1}{5}$ dönümüne de arpa ekilmiştir. Bu tarla kaç dönümdür? (C: $18\frac{4}{5}$ Dönüm.)

939*) Bir terzi iki parça kumaş alıyor. Birinci parça $6\frac{1}{4}$ m dir. İkinci bundan $1\frac{2}{4}$ m daha uzundur. İkinci parça kumaş kaç metredir? İki parça kumaş kaç metredir? (Cevap: İkinci parça $7\frac{3}{4}$ m. Bütün kumaş 14 m.)

940*) Bir günde okulda kaldığımız zaman içinde, $3\frac{1}{3}$ saat ders okuyoruz, $2\frac{1}{3}$ saat teneffüs yapıyoruz. 1 gün zarfında kaç saat okulda kalıyoruz? (Cevap: $5\frac{2}{3}$ saat.)

941*) Benim $4\frac{3}{5}$ liram var. Ağabeyimin parası bundan $1\frac{4}{5}$ L. daha fazladır. Ağabeyimin kaç lirası vardır? (C: $6\frac{2}{5}$ L.)

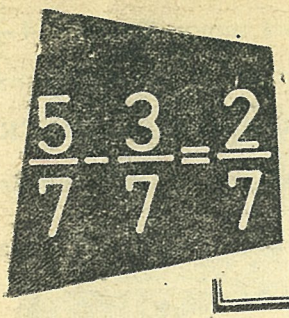

XVII.

Bayağı Kesirlerle ÇIKARMA

Alıştırmaları ve Problemleri

Yandaki 3 çıkarma işleminin nasıl yapıldığını inceleyiniz. Aşağıdaki çıkarmaları bu örneklerden faydalanarak yapınız.

1. $\frac{7}{8} - \frac{4}{8} = \frac{3}{8}$

2. $1 - \frac{3}{4} = \frac{4}{4} - \frac{3}{4} = \frac{1}{4}$

3. $6\frac{5}{6} - 4\frac{4}{6} = 2\frac{1}{6}$

942*) $\frac{5}{8}$ km $-$ $\frac{3}{8}$ km =

943*) $\frac{3}{5}$ kg $-$ $\frac{1}{5}$ kg =

944*) $\frac{7}{10}$ m $-$ $\frac{4}{10}$ m =

945*) $4\frac{6}{7} - 1\frac{5}{7}$ = 946*) $\frac{8}{11} - \frac{5}{11}$ = 947*) $\frac{9}{16} - \frac{2}{16}$ =

948*) $3\frac{5}{9} - 1\frac{1}{9}$ = 949*) $2\frac{6}{8} - 1\frac{5}{8}$ = 950*) $3\frac{8}{11} - 1\frac{5}{11}$ =

951*) 1 m $-$ $\frac{3}{5}$ m = 952*) 1 kg $-$ $\frac{5}{8}$ kg = 953*) $1 - \frac{5}{9}$ =

954*) Ayşenin evi ile okul arası $\frac{9}{16}$ km dir. Nurtenin evi ile okul arası bundan $\frac{1}{16}$ km daha azdır. Nurtenin evi ile okul arası kaç km dir?

955*) İçinde sade yağı bulunan bir tenekedeki yağın ağırlığı teneke ile beraber $17\frac{5}{8}$ kg dır. Boş teneke $1\frac{2}{8}$ kg dır. Bu tenekede bulunan yağın safi ağırlığı ne kadardır? (Cevap $16\frac{3}{8}$ kg.)

956*) Oktay ile kardeşi Olcayın paraları toplamı $6\frac{4}{5}$ L dır. Olcayın parası $2\frac{3}{5}$ L olduğuna göre, Oktayın parası kaç liradır?

957*) $18\frac{4}{5}$ Dönüm olan bir tarlanın $10\frac{1}{5}$ dönümüne buğday kalan kısmına da arpa ekilmiştir. Arpa ekilen kısım kaç dönümdür?

958*) Oya ile Aylaya anneleri $8\frac{5}{8}$ m basma almış. Bunun $4\frac{2}{5}$ metresinden Oyaya bir entari yapılmış. Aylâya kaç metre basma kalmış?

TOPLAMA ÇIKARMA ÜZERİNDE KARIŞIK PROBLEMLER :

959*) Bir teneke içinde $6\frac{4}{5}$ litre zeytin yağı vardı. Bu tenekeden evvelâ $2\frac{1}{5}$ litre, sonra $1\frac{2}{5}$ litre yağ alındı. Tenekede daha ne kadar yağ kaldı? (C: $3\frac{1}{5}$ litre.)

Çözüm Yolu : Önce iki seferde kaç litre yağ alındığını bulun.

960*) $18\frac{7}{8}$ Lirayı üç arkadaş aralarında şöyle bölüşmüşler: Birincisi, $5\frac{3}{8}$ L, ikincisi $6\frac{2}{8}$ L almış. Kalanını da üçüncüsü almış. Üçüncüsü kaç lira almıştır? (Cevap: $7\frac{2}{8}$ L.)

961*) $3\frac{13}{15}$ Dönüm olan bir bahçenin $1\frac{4}{15}$ dönümüne sebze, $1\frac{7}{15}$ dönümüne kavun karpuz ekilmiştir. Kalan kısmında meyva ağacı vardır. Meyve ağaçları olan kısım kaç dönümdür? (C: $1\frac{2}{15}$ Dönüm.)

962*) 1 kg et $2\frac{1}{4}$ L, 1 kg pirinç $1\frac{2}{4}$ L dır. $7\frac{3}{4}$ L ile çarşıya çıktım. 1 kg et ile, 1 kg pirinç aldım. Geriye kaç liram kaldı? (C: 4 L.)

Örnek Problem :

963*) Bir yılın $\frac{4}{12}$ ü, büyük tatilde geçiyor. $\frac{1}{12}$ i, de ders yılı içinde ara tatillerle geçiyor.

a) Yılın ne kadarı tatil ile geçiyor?

b) Yılın ne kadarı ders ile geçiyor?

Bu problemin çözümü için yan tarafta yapılmış olan işlemleri incele. Nasıl yapıldığını anlat.

Aşağıdaki problemleri de bu örneğe göre yap.

964*) Bir kitabın $\frac{4}{9}$ kısmını geçen hafta okumuştum. $\frac{3}{9}$ kısmını da bu hafta okudum. İki defada kitabın ne kadarını okudum? Kitabın okumadığım kısmı ne kadardır? (Kitabın kaçta kaçıdır?)

965*) Bir tarla traktör ile 3 günde sürüldü. Birinci gün tarlanın $\frac{4}{8}$ kısmı, ikinci gün $\frac{3}{8}$ kısmı sürüldü. Bu iki gün zarfında tarlanın kaçta kaçı sürüldü? Üçüncü gün sürülen kısım tarlanın ne kadarıdır?

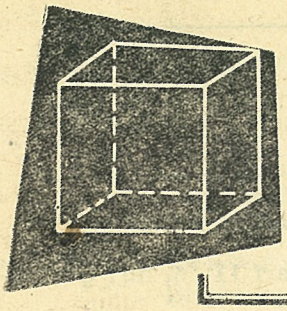

XVIII.

GEOMETRİ Problemleri

KARE'nin ÇEVRESİ

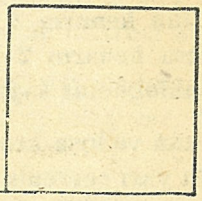

966*) Karenin dört kenarı da birbirine eşittir.
Bir kenarı 14 cm olan karenin çevresi kaç cm dir?

967*) Kare biçimli bir masa örtüsünün bir kenarı 120 cm dir. Bu örtünün etrafına püskül dikiliyor. 5 m uzunlukta püskül alınmıştı. Bu püskülden kaç cm arttı? (Cevap: 20 cm.)

968*) Kare biçimli bir çerçeve yapacağız. Çerçevenin bir kenarı 48 cm olacak. 2 metre uzunlukta bir çıtamız var. Çerçeve yapıldıktan sonra çıtadan ne kadar artacaktır?

969*) Kare şeklinde bir arsanın bir kenarı 24 m dir. Bu arsanın etrafına 3 sıra dikenli tel çekilecektir. Kaç metre dikenli tel lâzımdır?

970*) Kare biçimli bir bahçenin bir kenarı 92 m dir. Bu bahçenin etrafına hendek kazılıyor. Kaç metre uzunluğunda hendek kazılacaktır? Hendeğin 1 metresini kazmak için 65 kr işçilik verilecektir. Bu hendek için kaç kr işçilik verilecektir?

971*) Kare şeklinde bir bahçenin çevresi 116 m dir. Bu bahçenin bir kenarı kaç metredir?

972*) Elimizde 150 cm uzunlukta tahta bir çıta var. Bu çıtadan, bir kenarı 34 cm olan kare şeklinde bir çerçeve yapacağız. Çıtadan kaç cm artacaktır? (Önce çerçevenin çevresini hesapla.)

973*) Kare şeklinde bir camın bir kenarı 26 cm dir. Bu cam elimizdeki çerçeveye uygun gelmedi. Kenarlarını 4 cm kestirdik, çerçeveye uygun geldi. Şimdi camın çevresi kaç cm dir? (C: 88 cm.)

974*) Kare şeklinde 1 dönüm tarlanın 1 kenarı 30,32 metredir. Toplama yolu ile bu tarlanın çevresini hesapla.

628

Dik Dörtgenin ÇEVRESİ

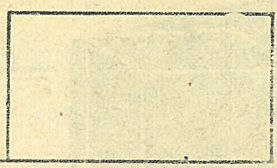

975*) Dik dörtgenin karşılıklı kenarları birbirine eşittir.

Bir dik dörtgenin uzun kenarı 18 cm, kısa kenarı 11 cm dir. Çevresi kaç cm dir?

Bu çevre, iki türlü hesaplanır :

1) **Uzun kenarın 2 katını bulalım:** $18 \times 2 = 36$ cm.
Kısa kenarın 2 katını bulalım: $11 \times 2 = 22$ cm.
Bulduğumuz sayıları toplıyalım: $36 + 22 = 58$ cm. **(ÇEVRE.)**

2) **Uzun ve kısa kenarı toplıyalım:** $18 + 11 = 29$ cm **(Yarı çevre)**
Bu yarı çevrenin 2 katını bulalım: $29 \times 2 = 58$ cm **(ÇEVRE.)**

Her iki hesaplamayı incele, dik dörtgenin çevresinin nasıl hesaplandığını anlat.

976*) Boyu 27 cm, eni 19 cm olan bir dik dörtgenin çevresini hesapla?

977*) Dersanemizin uzunluğu 8 m, genişliği 6 metredir. Çevresi kaç metredir?

978*) Okul bahçesinin genişliği 47 m dir. Uzunluğu bundan 17 m daha fazladır. Bahçenin çevresi kaç metredir?

Çözüm Yolu : Önce bahçenin uzunluğunu hesaplayın.

979*) Uzunluğu 37 cm, genişliği 26 cm dikdörtgen biçimli bir çerçeve yapacağız. Elimizde 140 cm uzunluğunda bir tahta çıta var. Çerçeveyi yaptıktan sonra çıtadan kaç cm artacaktır?

980*) Dik dörtgen şeklinde bir arsanın, uzunluğu genişliğinin 3 katıdır. Genişliği 13 m olduğuna göre bu arsanın çevresi kaç metredir?

Çözüm Yolu : Önce, arsanın uzunluğunu hesaplayın.

981*) Eni 18 m, boyu bundan 11 m daha fazla olan dik dörtgen şeklinde bir arsanın etrafı 2 sıra tel ile çevrilecektir. Kaç m tel lâzımdır?

982*) Çevreleri aynı olan bir kare ile dikdörtgen var. Dik dörtgenin kenarları 23 cm ve 16 cm dir. Karenin bir kenarı kaç cm dir? (C: 19,5 cm.)

Çözüm Yolu : Önce dik dörtgenin çevresini bulun. Bu çevre aynı zamanda karenin de çevresi olur mu? Karenin çevresi bilinince bir kenarı nasıl bulunur?

Eşkenar Üçgenin ÇEVRESİ

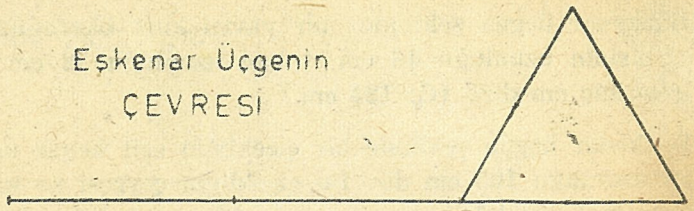

983*) Eşkenar üçgenin, üç kenarı da birbirine eşittir.
Bir kenarı 18 cm olan eşkenar üçgenin çevresi kaç cm dir?

984*) Eşkenar üçgen şeklinde bir bahçenin bir kenarı 56 metredir. Bu bahçenin çevresi ne kadardır? Bu bahçenin etrafı 2 sıra dikenli tel ile çevrilecektir. 180 metre tel alınmıştır. Telin kaç metresi artacaktır?

985*) Eşkenar üçgen şeklinde bir çerçeve yapacağız. Çerçevenin bir kenarı 48 cm olacak. 2 metre uzunlukta bir çıtamız var. Bu çıtanın kaç santimetresi artacaktır?

986*) Bahçemize eşkenar üçgen şeklinde bir çiçeklik yaptırıyoruz. Bu çiçekliğin bir kenarı 125 cm dir. Bu çiçekliğin etrafı 2 sıra tel ile çevrildi. Ne uzunlukta tel kullanıldı?

987*) Çevreleri aynı olan bir kare ile, eşkenar üçgen var. Karenin bir kenarı 24 cm dir. Eşkenar üçgenin bir kenarı kaç cm dir? (C: 32 cm.)

Çözüm Yolu : **Önce karenin çevresini bul. Bu çevre aynı zamanda eşkenar üçgenin de çevresi midir? Eşkenar üçgenin çevresi bilinince bir kenarını nasıl bulmalısın?**

988*) Bir karenin kenar uzunluğu 42 cm dir. Bir eşkenar üçgenin kenarı da bundan 17 cm daha uzundur. Kare ile eşkenar üçgenin çevreleri arasında kaç cm fark vardır?

İkizkenar Üçgenin ÇEVRESİ

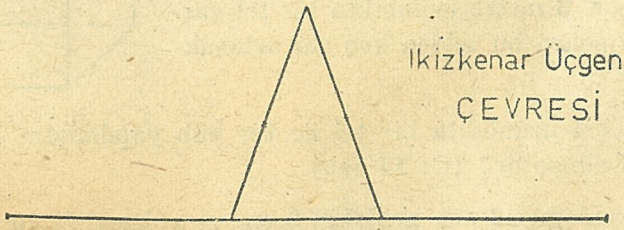

989*) İkizkenar üçgenin 2 kenarı birbirine eşittir. Bunlara (Eşit kenarlar) denir. Üçüncü kenarına da taban denir?

Eşit kenarlarından birinin uzunluğu 16 cm, tabanı 12 cm olan bir ikizkenar üçgenin çevresini hesapla?

Çözüm Yolu : **$16 \times 2 = 32$ cm $\quad 32 + 12 = 48$ cm dir.**
Çözüm için yapılan bu işlemleri anlat. İkizkenar üçgenin çevresinin nasıl bulunduğunu söyle.

990*) İkizkenar üçgen şeklinde bir yavru kurt bayrağının, eşit kenarlarından birinin uzunluğu 46 cm, taban uzunluğu 32 cm dir. Bu bayrağın çevresi kaç cm dir? (C: 124 cm.)

991*) İkizkenar üçgen şeklinde bir çiçekliğin eşit kenar uzunluğu, 145 cm, taban uzunluğu 105 cm dir. Bu çiçekliğin çevresi ne kadardır? Bu çiçekliğin etrafı 3 sıra tel ile çevrilecektir. 12 m uzunluğunda tel alınmıştır. Bu tel yetecek midir? Ne kadar artacaktır?

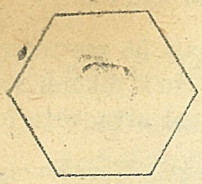

992*) Düzgün altıgenin, 6 kenarı da aynı uzunluktadır.

1 Kenarı 14 cm olan, düzgün altıgenin çevresi kaç cm dir?

993*) Düzgün altıgen şeklinde bir çiçekliğin bir kenarı 125 cm dir. Bu çiçekliğin çevresi ne kadardır?

994*) Bir kenarı 23 cm olan bir düzgün altıgen ile, kenarı 35 cm olan bir kare var. Hangisinin çevresi daha uzundur? Kaç cm uzundur?

995*) 100 cm uzunluğunda tahta bir çıtamız var. Bunun ucundan 4 cm si, işe yaramıyor. Kalan kısmı ile, düzgün altıgen şeklinde bir çerçeve yapacağız. Çerçevenin bir kenarı kaç cm olur?

996*) Bir kenarı 18 cm olan telden bir kare var. Bu kareyi bozup, telinden düzgün altıgen yapacağız. Bu altıgenin bir kenarı kaç cm olur?

997*) Kübün 12 ayrıt'ı da aynı uzunluktadır?

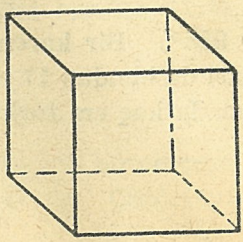

Bir ayrıdı 18 cm olmak üzere telden bir küb yapacağız. Ne uzunlukta tel lâzımdır?

998*) Bir ayrıdı 24 cm olmak üzere telden bir küb yapacağız. 3 metre uzunlukta bir tel var. Kübü yaptıktan sonra bu telden kaç cm artacaktır?

999*) 168 cm uzunlukta bir tel ile bir küb yapılmıştır. Bu kübün 1 ayrıdı kaç cm olmuştur? (C: 14 cm.)

1000*) Uzunluğu 12 cm, genişliği 8 cm ve yüksekliği 10 cm olmak üzere telden bir dik dörtgenler prizması yapacağız. Ne uzunlukta tel lâzımdır?

1001*) 126 cm uzunluğunda bir tel var. Bu telden yapmak istediğimiz kübün ancak 9 ayrıdı çıkıyor. Kübü tamamlamak için daha kaç ayrıtlık tel lâzımdır? Lâzım olan bu tel kaç cm dir? (C: 42 cm.)

Çözüm Yolu : 126 cm telden kaç ayrıt çıkıyordu? Buradan, kübün bir ayrıtının uzunluğunu nasıl bulursun?

— S O N —